

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 28 (1483) 1978 LIEPA - JULY 13

LIETUVIŲ SAVAITRASTIS — LITHUANIAN WEEKLY

2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA

Tel. (416) 275-4672

25 ct.

Didysis užmojis

Pasaulio Lietuvių Dienos jau praeityje. Tai pirmas tokio pobūdžio ir masto renginys išeivijos istorijoje. Jis apėmė Pasaulio Lietuvių Bendruomenės seimą, sporto žaidynes, mokytojų studijų dienas, dailės parodą ir dainų šventę. Salia tų pagrindinių renginių Toronte vyko įvairių organizacijų didesni ar mažesni posėdžiai bei pasitarimai. Visa tai sutraukė didelę minią lietuvių iš daugelio laisvojo pasaulio kraštų. Dėlto ir dainų šventės rengėjai buvo maloniai nustebinti, kai erdvi Toronto sporto arena, talpinanti per 16.000 žmonių, buvo artipilnė. Toks lietuvių sutelkimas vienu metu ir vienoje vietoje įgalino pajusti savosios tautos jėgą, išeivijos gyvastingumą ir konstatuoti faktą, kad Lietuva su savo kultūra bei tradicijų lobiu mus tebejungia. Jei sportinės žaidynės galėjo sutelkti apie tūkstantį sportininkų, jei mokytojų dienos galėjo sukviesiti apie 80 dalyvių, jei PLB seimas sulaukė per 100 narių, jei dainų šventė pajėgė sutraukti apie 12.000 asmenų, — reiškia išeivija nėra mirštantį tautos šaką. Visa tai parodė, kad nežūrint visų nuogastavimų, patirtų nuostolių ir nubyrėjimų, mūsų išeivija yra pajėgi atsipirti ir dideliem nutautilio pavojam. Visi pamatė, kad tie pavojai yra grąsūs bei pražūtingi tiems, kurie jiems nesipriešina, su jais nekovoja. Niekas nenutausta, jei ryžtasi išlikti savoje tautoje. Nubyra tikrai tie, kurie to nubyrėjimo įieško ir juo žavisi.

TORONTIEČIAI ir kiti Kanados lietuviai, kurie ėmėsi iniciatyvos rengti tokio masto Pasaulio Lietuvių Dienas, išitinko, kad šis pirmas didysis užmojis buvo sėkmingas. Dėlto rengėjai dabar gali lengviau atsidusti ir prisiminti pirmąsias planavimo dienas, kai baimės ir nuogastavimų netrūko, juoba, kad buvo nemažai skeptikų, kurie labai abejojo tokio užmojo galimybe ir nevienam sakė, esą norima apžioti perdidelį kasnį. Laimėjo betgi ne skeptikai, o ryžtingieji, kurie kantriai, kietai ir planingai ruošėsi didžiajam užmojiui. Abejones ypač didino tai, kad nebuvo tokio renginio pavyzdžių — reikėjo laukti pirmuosius ledus ir orientuotis vietoje, kurti planus, neturint pakankamai duomenų. Rengėjai gerai žinojo, kad Torontas tai ne Čikaga, kur lietuvių priskaičiuojama iki 100.000. Toronte jų yra dešimt kartų mažiau. Vieni torontiečiai jokių būdu negalėtų užpildyti "Maple Leaf Gardens" sporto arenos. Dėlto rengėjams visą laiką vaidenosi Damoklo kardas: ar pavyks sutelkti minias lietuvių ir padengti milžiniškas išlaidas? Kadangi dabartinė Kanados valdžia, tiek provincinė, tiek federacinė, yra palanki kultūrinei etninių grupių veiklai, rengėjai paprasčiausiai finansinės pagalbos. Ilgai ji nesirodė, bet pagaliau atėjo, ir tai gana stambiomis sumomis. Tai labai palengvino didelę rengėjų našta ir įgalino tinkamai paruošti suplanuotus renginius.

DIDŽIOJO užmojo — Pasaulio Lietuvių Dienų sėkmingumas yra kartu ir padaršinimas ateičiai. Patirtis jau parodė, kad Pasaulio Lietuvių Dienos verta rengti. Tai tvirtina ir estai su latviais. Visų nuomone, tai stiprus tautinės atgaivos šaltinis, kuris skatina lietuviškąjį ryžtą, uždega naujiem žygiams ir neleidžia apsnūsti visai išeivijai. Pirmasis bandymas buvo sėkmingas, tačiau jo turinys neturėtų būti kartojamas. Kas penkeri metai Pasaulio Lietuvių Dienos turėtų būti rengiamos vis naujoje vietoje su nauju turiniu. Jei šiais metais pagrindė buvo dainų šventė, sekantį kartą galėtų būti pvz. tautinių šokių šventė. Ateitis parodys koks turinys galėtų būti formuojamas. Kanadiečiai darė tai, kas šiuo metu buvo įmanoma. Lyginant su turimomis jėgomis, pasiekta daug, nors ir neviskas. Pvz. nepavyko plačiau prisiveržti į viešumą — televiziją, spaudą, radiją. Toronte etninė grupė tai sunkus uždavinys, bet ir iš rengėjų pusės šioje srityje nelabai buvo stengtasi. Jungiant Pasaulio Lietuvių Dienas su Kanados Diena (liepos 1), galimas dalykas, būtų pavykę į valstybinės reikšmės renginių eilę. Buvo ir kitų trūkumų, ypač sportinėse žaidynėse vietomis šlubavo organizacinė pusė, o keletas žaidėjų bendrabučiuose paliko nemalonių pėdsakų. Kaikuriem renginiams permažos buvo salės... Bet tai neesminiai dalykai. Bendras vaizdas buvo pasigėrinantis ir drąsinantis. Pradėtas žygis tęsinas toliau.

Šiame numeryje:

Didysis užmojis

Sėkmingai pavykusios Pasaulio Lietuvių Dienos ir ateitis

"Duokit laisvės, duokit saulės..."

Penktoji Kanados ir JAV lietuvių dainų šventė Toronte

"Rašykite, sesės, ant purvinų grindų..."

Politinių pavergtos Lietuvos kalinių laišakai iš "Kronikos"

Vatikano radijas apie "Kroniką"

Zymus radijo bendradarbis vertina "LKB Kroniką"

Kelionė į didžiausių šventovę

Pranešimas iš Brazilijos apie lietuvių maldininkų kelionę

Jaunesnieji apie vyresnius

Ką galvoja ir kalba lietuvių jaunimas apie senimą?

Tauta, kuri nenori mirti...

Vyskupo A. Deksnio pamokslas Pasaulio Lietuvių Dienose

Pasaulio Lietuvių Sporto Žaidynės

Keletas įspūdžių ir duomenų apie PLS Žaidynes Toronte

Dainos Sambūrio koncertas

Australijos lietuvių choro pasirodymas Toronto scenoje

Lietuviškumas karjerai nekenkia

Faktai rodo, kad jauni lietuviai pasiekia augštas pozicijas

Lietuviai tarptautinėje konferencijoje

Siluminės energijos konferencijoje dalyvaus ir lietuviai

Lietuvos Kankinių šventovės vitražai

Dailininkų kūriniuose atsispindi religinė ir tautinė dvasia

"Duokit laisvės, duokit saulės..."

Penktoji Kanados ir JAV lietuvių dainų šventė Toronte • Dalyvavo 54 chorai ir per 1,400 dainininkų • Įspūdingas įvygiavimas

Siai dainų šventei buvo parinktas motto — Pr. Lemberto eilėraščio posmas: "Iš visų kraštų pasaulio vėjai neša mūs skundus: duokit laisvės, duokit saulės, leiskit grįžti į namus..."

Taip, suvažiojo į Torontą išeivijos lietuviai iš daugelio pa-

saulio kraštų, išskyrus okupuotą Lietuvą, nors, rodos, vienas, kitas buvo atvykęs ir iš jos. Dainininkai taip pat suvažiojo iš daugelio S. Amerikos miestų ir net Australijos. Jie išstūta šeštadienį repetavo, kad galėtų suvesti vienybėn daugybę skirtingų niuansų bei dainų interpretacijų. Prakaitavo choristai, prakaitavo ir chorvedžiai, ypač tie, kuriems sunkiau sekėsi koordinuoti ir apvaldyti...

Tūkstančiai lietuvių

Kai atėjo trečioji sekmadi-

Penktosios Kanados ir JAV lietuvių dainų šventės garbės ložėje: gener. Lietuvos konsulas Kanadai dr. J. ŽMUI-DZINAS, karalienės atstovė Ontario provincijai gubernatorė PAULINE MCGIBBON, jos vyras Mr. MCGIBBON, Nuotr. Bethesda Productions Ltd.

Penktoji Kanados ir JAV lietuvių dainų šventė Toronte 1978 m. liepos 2 d. Nuotraukose: vėliavos, pasirodusios paradiu; atžygiuoja pagrindiniai dirigentai: St. Gailevičius, Alice Stephens, Br. Budriūnas, A. Mikulskis, V. Verikaitis, akompaniatorius E. Krikščūnas, F. Strolia, A. Jurgutis, J. Govedas; dailis žiūrovų — R. Lukoševičiūtė (antroji pranešėja), VLIKO pirm. dr. K. J. Valiūnas, vysk. V. Brizgys, dail. Kondrotaitė iš Paryžiaus St. Dabkus

nio valanda, Toronto arena "Maple Leaf Gardens" buvo okupuota lietuvių. Tai skelbė ir ant pastato prie įėjimo uždėtas įrašas "Lithuanian Folk Song Festival". Grojant estų orkestrui "Estonia" Br. Jonušo maršus, pradėjo žygiuoti vėliavos, kurias gėrbė sustojusi gausi minia. Jų įkandin sekė chorai su savo plakatiniais įrašais, rodančiais vieneto pavadinimą ir vietovę. Daugiausia ovacijų susilaukė Australijos lietuvių Dainos Sambūris iš Melburno, nes atliko didžiausią, beveik odisejišką kelionę.

Taip pat su ovacijomis buvo sutiktas ir vaikų choras, kurį sudarė mokyklų mokiniai iš Čikagos. Toronto ir kitų vietovių. Jie buvo gražiai uniformuoti ir padarė malonų įspūdį. Su dideliu dėmesiu buvo sutikti ir Pasaulio Lietuvių Sportinių Žaidynių laimėtojai, pasipuošę pergalės ženklais — auksiniais, sidabriniais ir bronziniais medaliais.

Kai suėjo į savo vietas dainininkai, užsipldė beveik visos šoninės arenos, kurioje telpa per 16.000 žiūrovų. Scenoje buvo susėdęs estų pučiamųjų orkestras, simfoninis Toronto miesto ir kanklininkų orkestras, o ant kylančių laiptų išsirikiavo dainininkai. Vyrai turėjo sulipti pačiom palūbėn, kur šilimos tikrai netrūko...

Su dideliu iškilmingumu buvo sutikta karalienės atstovė Ontario prov. gubernatorė Pauline McGibbon, kuri atvyko su palyda ir užėmė jai skirtą ložę.

Kai pasigirdo Kanados himnas "O Canada", visa minia atidavė pagarbą Kanadai, o po to himnui "Lietuva, tėvyne mūsų" — Lietuvai. J. Gaidelio "Malda už tėvynę" buvo prisiminti Lietuvos žuvusieji ir gyvieji kovotojai. Organizacinio komiteto pirm. J. R. Simanavičius perskaitė trumpą deklaraciją anglų ir lietuvių kalbomis. Joje buvo išreikšti pagrindiniai lietuvių tautos ir išeivijos siekiai, būtent, laisvės Lietuvai, lietuvių tautai, kuri turi lygią teisę egzistuoti nepriklausomai, kaip ir kitos pasaulio tautos.

Iš visų kraštų...

Po šios deklaracijos, sutiktos gausiais ir ilgais plojimais, pakylėjo pasirodė dainų švenčių veteranė JAV-se A. Stephens, kuri perdavė dirigento lazdelę muzikui ir kompozitoriui St. Gailevičiui. Pastarajam teko diriguoti savo sukurta dainą pagal Pr. Lemberto eilėraščių "Iš visų kraštų pasaulio". Tai buvo prasminga ir simbolinė išraiška pirmųjų Pasaulio Lietuvių Dienų, kurios iš tikrųjų sutraukė Lietuvos dukras bei sūnus iš beveik visų pasaulio kraštų. Visi jie savo širdyse maldavo drauge su milžinišku jungtiniu choru: "Duokit laisvės, duokit saulės..."

Daina buvo nauja, skambėjo ilgesingai ir kartu entuziastingai, nes iš visų kraštų sulėkė jautė savo jėgą, nors ir nepakankamą efektingai padėti pavergtiems savo broliams bei sesėms tėvynėje. Vis dėlto visas šis milžiniškas renginys padvelkė laisvės vėju, siunčiamu pavergtos tėvynės link.

Garbės svečiai

Dailiu, nuosaikiu žodžiu pranešėja Irena Sernaitė-Meiklejohn supažindino auditoriją su kaikiuriais garbės svečiais. Pasaulio Lietuvių Dienų leidinyje jų sužymėta gana daug — pradedant generaliniu Kanados gubernatoriumi ir baigiant vietiniais valdžios pareigūnais. Deja, auditorijoje jie nebuvo gausūs. Mat, pastitakė liepos pirmoji, t.y. Kanados nepriklausomo

mybės diena, ir visi augštieji valdžios pareigūnai buvo išvažinėję į savo krašto šventes. Dėlto federacinei vyriausybei atstovavo parlamento narys Robinson. Augščiausia valdžios pareigūnė buvo Ontario provincijos gubernatorė Pauline McGibbon. Ji gana ilgai klausėsi lietuvių dainų ir, prieš išeidama iš arenos, pareiškė susižavėjimą lietuviškomis dainomis. Ta proga nevienam kilo mintis, kad tokia proga, kaip dainų šventė, reikėtų kviesiti garbės svečiais ne tik valdžios pareigūnus, bet ir kultūrinio gyvenimo žymūnus.

Pradinės dainos

Po įžanginių dalykų prasidėjo vien dainų kalba. Estradoje pasirodė dirigentas J. Jurgutis iš Čikagos ir akompaniatorius E. Krikščūnas iš Toronto, kuris palydėjo pianino akordais mišraus choro dainas. Suskambėjo dainos — J. Naujalia "Dainų dainelės", K. V. Banaičio "Po augštus kalnus", J. Zdaniaus "Siūbau, lingau paukštelis", V. Jakubėno "Nurimk, sesutė". Visos šios dainos aidėjo tvirtai, darniai, bet be didesnio dinamizmo, tik K. V. Banaičio "Po augštus kalnus" išsiskyrė ryškesne dinamika.

Ramiai ir dinamiškai

Vyrų choro dainoms dirigavo A. Mikulskis, pianinui akompanavo J. Govedas. Pirmiausia ilgesingais tonais plačiai išsiliejo J. Naujalia "Lietuva brangi". Lietuvio širdžiai tai buvo miela daina, prabylanti širdies kalba, bet kitatautiems galėjo pasirodyti nuobodžiai. J. Dambrausko "Jau žirgelis pabalnotas", A. Mikulskio "Už augštų kalnų" ir J. Karoso "Augo kieme klevelis" skambėjo gana liaudiškai, dvelkė senosios Lietuvos idilja, nestokojo tvirto dirigento mosto, plaukė ramia, plačia, įprasta vaga.

Įspūdis beatant pasikeitė, kai estradoje pasirodė jauniausias amžiumi dirigentas Jonas Govedas, torontiško "Varpo" vadovas. Akompanuojant A. Jurgučiu, jam teko diriguoti L. Abariaus "Augau aš pas tėvėli" ir St. Sodeikos "Šiaurės pašvaistė". Visų akys buvo nukreiptos į dirigentą, kuris dinamiškais mostais, lyg būtų įlektrintas, įaudrino ir jungtinį chorą. Pastarojo dainavimas aidėjo galingai, darniai, gyvai. Užtat susilaukė audringų plojimų.

Liaudies muzika

Po pertraukos antroji pranešėja Rasa Lukoševičiūtė iš Montrealio turėjo vargo, kol sukvietė milžinišką auditoriją į savo vietas. Kiek atsikvėpę klausytojai pirmiausia išgirdo jungtinį liaudies instrumentų orkestrą, kuriame didžiąją dalį sudarė kanklės. Orkestras atliko savo dirigento A. Mikulskio kompoziciją — lietuvišką rapsodiją — "Ant Nemuno kranto". Joje pynėsi liaudies gyvenimo nuotaikos — lyriškos, linksmos, melancholiškos ir gyvos.

Vaikų choras

Atėjo eilė ir vaikų chorui. Iki šiol patogiai išsėjęs, sustojęs, kviečiamas estradon užlipusio dirigento Fausto Stroliaus. Lydimas simfoninio orkestro, vaikų choras padainavo B. Budriūno "Grazinkit laisvę", liaudies dainą "Oi, toli toli", Viltėno "Mūsų dienos", J. Bertulio "Vasara", J. Gaidelio "Dainuojanti jaunystė", St. Simkaus "Vakarinė daina". Jaunos krūtinės nepajėgė pasiekti tvirtesnio dainavimo tokioje didelėje erdvėje, vietomis beveik užgožė orkestras, tačiau jaunųjų dainų (Nukelta į 6 psl.)

2185 Stavebank Road, Mississauga, Ont. L5C 1T3, Canada
Telefonas (416) 275-4672

Leidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija "Žiburiai"
Redaguoją: k. dr. Pr. Gaidamavičius ir Vyt. Kastytis

Metinė prenumerata \$12, pusmetinė — \$6.50. Rėmėjo prenumerata \$20.
Skelbimai ruošiamam numeriui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožūra. Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly
Published by Lithuanian Canadian R. C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc.
Subscription rates: \$12.00 per year, \$6.50 per 6 months. Deadline for advertisements — Thursday. Second class mail registration number 0509.

RELIGINIAME GYVENIME

*** ITALIJOS MASONŲ VADAS**
Lino Salvini ir Vatikano atstovas kun. Romeo Pancioli paneigė gandus, kad augstieji Vatikano pareigūnai yra masonai. Paskutiniu metu kun. R. McKenna, buvęs dominikonas, tvirtino, jog vyskupų kongregacijos vadovo kard. Sebastiano Baggio, Vatikano valstybės sekretoriaus kard. Jean Villot ir popiežiaus vikaro Romai kard. Ugo Poletti pavardės randamos Italijos masonų sąrašuose. Pasirodo, tai netiesa. Vis dėlto, anot Lino Salvini, šiuo metu ryšiai tarp K. Bendrijos ir Italijos masonų yra labai geri, ir eilė kunigų bei vyskupų jau eina masonijos nariai. 1974 m. doktrinų kongregacijos prefektas kard. Franjo Seper buvo parašęs laišką kardinolui John Krol, kuriame nurodė, kad pasauliečiai katalikai gali priklausyti toms masonų ložėms, kurios nėra nusistatę prieš katališką, tačiau vienuoliai bei kunigai net ir tokioms ložėms priklausyti negali.

*** POPIEŽIŲ PAULIŲ VI** nori mąstyti liudiniuku į aplacinią teismą Italijoje. Jį pakviesti prašė trys nuteistieji už Pijaus XII žmėžimą. Tai "Death in Rome" knygos autorius Robert Katz, filmo "Masacre in Rome" gamintojas Carlo Ponti ir to filmo režisierius Pon Cosmatos. Jie buvo Italijos teismo nuteisti už tvirtinimą, jog Pijus XII karo metu iš anksto žinojęs apie 335 Romos gyventojų šaudymą ir nieko apie tai nedaręs. Kadangi dabartinis popiežius tada buvo Vatikano valstybės sekretoriato pasekretoris, tai jie tikisi, kad jis galės daug smulkmenų iš to laikotarpio atskleisti ir gal net jų tvirtinimą dalinai patvirtinti. Spaudos žiniomis, minėti trys kaltinamieji buvo išteisinti.

*** LENKIJOS VYSKUPAI** kreipėsi laišku į tėvus, mokytojus bei mokinius, skatindami kovoti prieš istorinį iškraipymą K. Bendrijos vaidmens kultūriname Lenkijos gyvenime ir prieš slopinimą žinių apie dabartinę K. Bendrijos veiklą bei įtaką Lenkijos gyvenime. Pasak vyskupų laiško, dėstant Lenkijos istoriją, K. Bendrijos vaidmuo visai praeinamas tyloomis, o visi įvykiai aiškiami dialektinio materializmo normomis. Tokiu būdu jaunimas negauna tikro Lenkijos tautos istorinio vaizdo. Lenkijos vyskupai pabrėžė, jog krikščionys tėvai turi teisę reikalauti, kad jų vaikams būtų teikiama vis plačiausia galimybė prieiti prie savos tautos kultūros lobyno. Lenkijos vyskupų konferencijos spaudos agentūra šį laišką viešai paskelbė Romoje.

*** VIENUOLIŲ VADOVYBĖS**, kurios turi narių Čekoslovakijoje, kreipėsi į Čekoslovakijos prezidentą Gustav Husak, reikalaujamos pagrindinių teisių vienuoliams. Reikalaujama leisti: 1. visiems vienuoliams gyventi savose bendruomenėse; 2. laisvai vykdyti savo apšalavimą Bendrijos gerovei; 3. priimti ir mokyti naujus narius; 4. turėti ir savo nuožūra pasirinkti patalpas vienuolynams; 5. neturėti priskirtų valdžios pareigūnų, gyvenančių kartu su vienuoliais. Pasak šių vienuolių vadovų, jau 30 metų Čekoslovakijoje vienuoliai neturi teisės priimti naujų narių. Vienuoliai yra visokiais būdais varžomi ir laikomi antralaikiais piliečiais. Tai prieštarauja JT Žmogaus Teisių deklaracijai ir Helsinkio konferencijos nutarimams. Šis memorandumas buvo pasiūstas prezidentui Husak š.m. sausio mėnesį, o viešai paskelbtas š.m. balandžio mėnesį Vatikano vienuolių kongregacijos leidinyje "Informaciones".

*** ANGLIKONAI TURI RIMTAI PAZVELGTI** į naujai besiformuojančią popiežiaus primato sąvoką K.

Bendrijoje — pareiškė anglikonų Canterbury arkivyskupo Donald Coggan atstovas Vatikane kan. Harry Smythe susirinkusiems Sv. Gregorius ir Sv. Augustino Ekumeninės Draugijos nariams. Draugija buvo susirinkusi pirmojo Canterbury arkivyskupo Sv. Augustino šventei Romos vienuolyne, iš kurio popiežius Gregorius Didysis pasiuntė Sv. Augustiną skelbti Evangelijos džiūzai Britanijai. Kan. Smythe teigimu, anglikonai galėtų priimti popiežiaus primatą, kuris yra žmoniškas, sielovadinis, kolegijinis ir konstitucinis.

*** MOTINA TERESE**, kuri dabuojasi Indijoje ir yra pasaulyje pagarsėjusi Meilės Misijonierių vienuolijos steigėja, šiuo metu įsteigė naują vyrų vienuoliją Italijoje, Aclia miestelyje netoli Romos. Nauja vienuolija vadinasi Dieviškojo Žodžio Broliai (Fratelli della Parola). Vienuolijos uždutis — didžiąją laiko dalį pašvesti mąstymui, o kelias valandas į dieną — skelbti Evangeliją žodžiu ir darbais. Panašią vienuoliją (Dieviškojo Žodžio Seseris) motina Terese taipgi neseniai įsteigė. Naujoji vyrų vienuolija šiuo metu turi du naujokus, kurie ruošiasi pirmiesiems įžadams, ir keturis postulantes, kurie ruošiasi naujokynui.

*** LOTYNŲ KALBĄ PADARYTI BENDRAJA EUROPOS KALBA** pasiūlė lotynų kalbos ir literatūros kun. Felix Sanchez Vallejo, SJ, Romos Sv. Gregorius universiteto profesorius, savo kalboje, kurią pasakė apštalnieje kanceliarijoje (tai Vatikano istaiga, kuri skelbia svarbius popiežiaus dokumentus). Jo nuomone, reikėtų įvesti kasdieninę žinių programą televizijoje lotynų kalba. Ji galėtų būti transliuojama per visą Europą. Tai būtų pirmasis žingsnis į psichologinę Europos vienybę ir suteiktų tam tikrą vienos šeimos jausmą visoms Europos tautomis.

*** POPIEŽIAUS JONO XXIII PENKIOLIKTOSIOS MIRTIES METINES** buvo iškilmingai atšėmęs Sv. Petro bazilikoje, Romoje. Mišias atšėmavo Katalikiškojo Svetimo Kongregacijos prefektas kard. Gabriel Marie Garrone. Dalyvavo popiežiaus Paulius VI, 27 kardinolai, 30 vyskupų bei arkivyskupų ir popiežiaus Jono XXIII gimines: jo vienintėlis gyvas brolis Giuseppe Roncalli, brolio sūnus kun. Giovanni Roncalli ir brolio dukė ses. Anna Roncalli.

*** SENIAUSIAS PASAULYJE VYSKUPAS** Antonio Teutonico mirė š.m. gegužės 31 d., būdamas 103 m. amžiaus. Jis buvo išėjęs į pensiją 1966 m., išvyskupavęs 30 metų pietinės Italijos Aversos vyskupijoje. Jis buvo gimęs 1874 m., kunigu įšventintas 1897 m., kai popiežiaus Leonas XIII, o vyskupu konsekruotas 1936 m. Jam mirus, dabar seniausias vyskupas yra JAV-se. Tai 100 m. amžiaus arkiv. Edward Howard, kuris iki 1966 m. vadovavo Portlando arkivyskupijai Oregono valstijoje.

*** TEVO DIENOS PROGA** šiais metais buvo pirmą kartą paskelbtas Tarpatautinis Metų Tėvas, būtent, generalinis Jungtinių Tautų sekretorius Kurt Waldheim. Jis yra katalikas, augina dvi dukras ir vieną sūnų.

*** KUN. AVERY DULLES, SJ**, Amerikos Katalikų Universiteto profesorius, išrinktas naujuoju Amerikos Teologinės Draugijos pirmininku 1978-79 m. terminui. Ši draugija apima krikščionis ir žydus teologus. Ji buvo įsteigta kun. Avery Dulles senelio, pastoriaus Allen Macy Dulles 1921 m.

KUN. J. STS.

A+A

Jonui ir Barborai Rzeszovskiams

iškeliauvus amžinybės vienos savaitės laikotarpyje, nuoširdžiai užuojautą reiškiamie sūnui LEONUI su šeima Montrealyje, seserims — LIUCIJAI MEŠKAUSKIENEI Hamiltone, REGINAI ir STASEI GEIDUKYTĖMS Toronte, ALDONAI MEŠKAUSKAITEI-STANAITIENEI, ALGIUI MEŠKAUSKUI su šeimomis Hamiltone ir visiems artimiesiems —

Sofija ir Stasys
Rakščiai
Fruitland, Ont.

Laima ir Justas
Kriaučiūnai
Stoney Creek, Ont.

Pasaulio Lietuvių Dienų pamaldų dalyvių dalis. Pamaldas Anapilio sodyboje, kapinių aikštėje, laikė J. E. vysk. V. Brizgys, vysk. A. Deksnys ir keliolika kunigų

“Rašykite, sesės, ant purvinų grindų...”

Sovietų kalinamų — Vlado Lapienio ir Onos Pranskūnaitės laišakai iš Sibiro • Jie buvo paskelbti "LKB Kronikos" 32 nr.

RASO VLADAS LAPIENIS:

“... Nuo 1977 m. gruodžio 9 iki š.m. sausio 27 d. buvau ligininėje.

S.m. vasario 17 d. viršininkas pasakė, kad “gydytojų komisija” (kurios nesu matęs) pripažinusi mane sveiku, pilnai darbui ir nustačiusi trečiąją invalidumo grupę, kuri be apibojimų suteikianti teisę kolonijos administracijai skirti atlikti betkokius darbus. Man tuojau pat isakė eiti į katilinę ir pradėti dirbti pečkuriu. Šis darbas nelengvas: reikia iš lauko prinešti anglių, supjauti malkas, išnešti laukan perdegusias anglias ir pelenus ir visa parą kurenti katilinėje esanti pečių. Aš jam atsakiau, kad dėl senyvo amžiaus ir silpnos sveikatos (nuolatinis užšęs galvoje, dažni ir varginantys galvos skausmai, žemas kraujo spaudimas, radikulitas ir streikuojanti širdis) tokio darbo atlikti nepajėgus. Tada viršininkas labai supykto ir pagrasino nubausti karceriu ir kitomis bausmėmis. Iš tikrųjų kolonijos administracija už tai, kad nėjau dirbti pečkuriu, man parašė papeikimą, uždarė septynioms paroms į karcerį, uždraudė šiais metais gauti maisto siuntinį ir uždraudė vasario mėnesį pirkti lagerio parduotuvėje produktus. Kitais mėnesiais leisdavo lagerio parduotuvėje nusipirkti produktų už 5 rub.

Nubausti žmogų, kuris dėl senyvo amžiaus ir dėl silpnos sveikatos nepajėgia atlikti sunkaus darbo ir už vieną nusikaltimą nubausti net keturiomis bausmėmis yra grubus pažeidimas elementariausių žmogaus teisių. Šie faktai liudija, kaip mūsų šalyje yra gerbiama žmogaus teisės. Juk aš jau beveik 10 metų iki arešto nebedirbau ir gavau pensiją. O nedirbau todėl, kad negalėjau. Kiekvienam sveikam galvojančiam žmogui aišku, kad praėjus daugiau kaip 11 metų, iš kurių pusantų metų už grotų, sveikata jokių būdų negalėjo pagerėti. Faktiškai sveikata gerokai pablogėjo. Be to, aš jokios gydytojų komisijos nesu matęs. Atvykus į liginę, gydytojas paklausinėjo apie sveikatos stovį, sugaišdamas kelias minutes laiko; panašiai buvo ir išrašant iš liginės. Štai ir gydytojų komisija! Kaip vienas gydytojas gali sudaryti gydytojų komisiją?

Karceryje buvau uždarytas nuo vasario 24 d. iki kovo 3 d. Pabuvus karceryje, mano sveikata dar labiau pablogėjo. Viršininkas, į tai neatsižvelgdamas, liepė eiti į cėchą siūti pirštinių. Už atsisakymą grasina uždaryti keturiolikai parų į karcerį. Kaip aš galiu siūti, kai dėl silpnos regėjimo nematau kaip į adatą įverti siūlą. Ar uždarys į karcerį — parodys ateitis.

Tačiau aš esu ramus, nes žinau, kad Dievas yra mūsų prieglauda ir stiprybė. Žinau, kad yra vienas Dievas, turįs sielą, vieną kartą mirsiu ir galutinai mane nuteis Dievas. Žinau, kad yra viena amžinybė, negrįžtama, nepataisoma, ir kad vienintėlis kelias į ją — dorybės ir atgaila. Nors fizinės jėgos kas kart mažėja ir nyksta, tačiau mes galime save praturtinti dvasinėmis vertybėmis... Savo maldose neužmirškite

mūsų, esančių už spygliuotų vielų.
1978 m. kovo 7 d. Vladas

RASO O. PRANSKŪNAITĖ

“Tolo ir nutolo gimtos žemės pėdos,
Tolo ir nutolo Tėviškės dangus”

Sveikinu Jus iš Čiuvašijos pargangės. Rugsėjo 3 d. isakė pasirouoti “su daiktais”. Džiaugsmui nebuvo galo. Jau 8 mėnesiai nemaciau saulės. Keturiuosienos ir grotuotos langelis. Kur veš nesakė, bet tai ir nesvarbu, kad ir į Kamčatką. Taip pabodo tuose žudančiuose Saugumo rūmuose. Apie 19 val. išvedė iš kameros. Lipdama į “voronoką”, išgirdau žodžius: “Sveika, Onute!” Mane sveikino su manimi teistasis Lapienis. Džiaugsmas krūtinėje netilpo. “Voronokas” sustojo prie Lukišio kalėjimo pasikrauti kriminalistų, o aš turėjau galimybę pasikalbėti su Lapieniu. Stotyje mūsų laukė daugybė kareivių ir šunų. Paskutinis žvilgsnis į miesto žiburius ir — lik sveikas, Vilniau!

Gretimoje vagono kameroje buvo Lapienis. Jis buvo gerai nusiteikęs — nė truputį nepalaužtas baisy kančių. Jis mane stiprino daug kančių pakėlusiu mūsų tautiečių pavyzdžiais. Sv. Rašto ištraukomis ir “Kristaus sekimo” eilutėmis. Tikrai mūsų tautoje yra žmonių, kurie yra laimingi ir sunkiausiose aplinkybėse, kurie degte dega už nungingą įsitikinimą savo Tiesą, už kurią kovoja. Drašiai jie patinka nepatogumus, nepriekšlius, kančias, net ir mirtį dėl savo idėjos, kuri juos daro laimingais...

Persiuntimo punktai: Pskovas, Jeroslavlis, Gorkis, Čebukarsai ir Kozlovka. Su Lapieniu išsiskyrėme Gorkio kalėjime. Jis pasakė: “Onute, atlikime šią misiją taip, kad iš jos būtų garbė Dievui ir mūsų tautai...” Tuos žodžius pasakė, jis pakėlė akis į dangų ir šitaip pastovėjo kokią valandžiukę, didingas kaip statula.

Rugsėjo 12 d. atvykau į Kozlovką. Vaizdas liūdnotas: žmonės tokie nuvarę ir niūrus, nudžiūvusių medžių šakose negirdėti paukščių giesmės. Matyt, ir jie paliko bedų užpultą kraštą.

Šiuo metu nešiojame asfalto mišinį ir rankiniu būdu asfaltuojame takus. Vilniuje kankino nemiga, o dabar akys greitai užsimerkia.

Kantriai vešiu toliau sunkų savo vežimą ir eisiu sunkiu, daugelio lietuvių moterų išmintu taku. Tvirtai eisiu ten, kur neš gyvenimo vėjai, ir žiūrėsiu į dangų. Kiekvienas turi brangenybę, kurią verta saugoti ir ginti.

Ona

Pirmąjį kalinimo laikotarpį praleidau Gorkio srityje. Ši syki likimo skersvėjis bloškė truputį toliau... Jei Dievas norėtų, aš sutikčiau iki paskutinio atokvėpio nešti kalinio dalį, nesidairydama į šalis, neieskodama savo asmeniui kokios nors šviesesnės prošvaitės. Svarbu, kad atlikčiau šią misiją taip, kaip Dievas nori. Dievo malonės ir Jūsų maldų dėka aš turiu valios ir esu pasiryžusi

pernešti visokius sunkumus. Aš vieno bijau, tai blogio... atsakysiu į Jūsų klausimus.

Kuo mus šeria, sunku paaiškinti. Duona kaliniams kepama specialiai. Jos sudėties nežinau. Pjuvenų tai tikrai dedama. Ši duona duodama ne tik kaliniams — žmonės ją dar ir kiaulesseria. Buizos skonis truputį kitoks, negu prieš du dešimtmečius. Mūsų kostiumai siūti iš chalatinės medžiagos. Taip pat duodami “kirziavikiai” ir paltas, kurį nešioja penkiolika respublikų, t.y. šimtas. Seniau būdavo kas kita — galėdavau nešioti savus rūbus. Pamenu, pirmojo kalinimo laiku man dave veltinius: vienas buvo juodas, kitas baltas. Juodasis buvo siauras. Peiliuku šone padariau įpjovą ir taip ketverius metus jais džiaugiausi. O dabar nors mes esame “laikiniai” izoliuoti, bet ši izoliacija ne kiekvienam įmanoma atlaikyti. Daugelį ji izoliuoja nuo visų šio pasaulio “linksmybių”.

Mano sveikata bloga. Paskutiniausias dvi savaites kameroje buvau viena. Kalinimas vienuotėse baises dalykas. Toje pačioje kameroje buvo sėdėjęs su manimi teistasis Lapienis. Kelyje į rytus jis man pasakojo, kad toje kameroje jis labai sirgo, ko nemurinė. Gal ir nieko, bet dujos veikia neįtamai. Jau du mėnesiai, kai mano kūne atsivėrė žaizdos. Baigių ketvirtą įvairų gydymo kursą, bet be jokių pasekmių. Gydytojai stebisi. Šioje vietoje negaliu jiems paaiškinti galimo susirgimo priežasties...

Sunku gyventi melu pagrįstame pasaulyje. Vilniuje mane puolė kas tik laiko ir noro turėjo. Paskui buvau nuteista ir turėjau kalėti už nusikaltimą, kurio nepadariau...

Mūsų lageryje yra apie 2000 moterų. Sekcijose gyvename po 65-75. Gyvenamosiose patalpose neturime stalų — rašykite, sesės, atsigulusios ant purvinų grindų!

Nesirūpinkite manimi. Aš rasiu nusiramimą, net džiaugsmo maldoje, aukoje ir gero daryme kitiečiai.

Už viską dėkoju ir siunčiu nuoširdžiausius sveikinimus visiems Marijos žemės vaikams.

Ona

• Tikra Dievo meilė išsiskleidžia ir tikra žmogaus meile. — J. GIRONIUS.

Turner & Porter
laidotuvių namai
436 Roncesvalles Ave,
Toronto 3, Ont.
Tel. 533-7954

A+A

STASEI GRIGAITIENEI

tragiškai žuvus

automobilio nelaimeje, jos vyrą KĘSTUTĮ GRIGAITĮ, jų vaikus ir vaikų šeimas, gimines ir artimuosius giliai užjaučiame ir skaudančiomis širdimis kartu liūdime —

P. Armonas

M. Barniškaitė

E. S. Bakučiai

E. H. Bugarevičiai

I. Jonaitienė

E. L. Kačinskai

A. A. Karniai

V. K. Kleivos

A. B. Kliorės

H. Lukaševičius

A. Matulevičienė

A. B. Michelevičiai

V. K. Palčiauskai

O. ir J. Petrikai

S. F. Prekeriai

B. A. Urbonai

M. A. Valušiai

E. S. Velbasiai

J. Tūbelienė

B. P. Zelbai

A+A

STASEI GRIGAITIENEI

tragiškai žuvus, jos vyrui KĘSTUČIUI, dukrai mielai mūsų draugei ALDONAI VITKIENEI su šeima, dukrai BIRUTEI SPUDIENEI, sūnui KĘSTUČIUI su šeimomis reiškiamie gilią užuojautą —

O. A. Jakimavičiai

E. E. Miliauskai

R. P. Bražukai

su šeima

A. V. Ramanauskai

su šeima

A. V. Petruliai

K. Kaknevičius

su šeima

A+A

STASEI GRIGAITIENEI

tragiškai žuvus, skyriaus nares — dukterį ALDONĄ VITKIENĘ, seserį F. KUPČIŪNIENĘ, seserėčią F. JANAVIČIENĘ bei jų šeimas giliai užjaučiame ir kartu liūdime —

KLK Moterų Draugijos
Lietuvos Kankinių parapijos
skyriaus valdyba ir nares

MYLIMAI MAMYTEI

A+A

STASEI GRIGAITIENEI

tragiškai žuvus, Anapilio Moterų Būrelio narę ALDONĄ VITKIENĘ ir jos šeimą nuoširdžiai užjaučiame —

Anapilio Moterų Būrelis

MYLIMAI MAMYTEI

A+A

STASEI GRIGAITIENEI

tragiškai žuvus, dukrą ALDONĄ VITKIENĘ, jos šeimą ir visus gimines bei artimuosius nuoširdžiai užjaučiame —

Irena ir Ronaldas Cox'ai
Marija ir Antanas Elijošai

Mobawk
Furniture Ltd.

PILNAS

NAMŲ

APSTATYMAS

Nemokamas pristatymas
į namus.

KRAUTUVĖS:

Vakaruose — 137 RONCESVALLES Ave. — Tel. 537-1442
Rytuose — 2448 DANFORTH Ave. — Tel. 699-4444

Krautuvės atidarytos nuo 9 valandos ryto iki 9 val. vakaro.

Po penktosios dainų šventės buvo surengtos eitynės prie paminklo žuvusiems kariams ir padėti du vainikai, pagerbiant Kanados ir Lietuvos žuvusius kovotojus. Viršuje — nešami vainikai, apačioje — giedamas Lietuvos himnas, dalyvaujant keliems simtam lietuvių

PRANESIMAS IŠ ITALIJOS

Vatikano radijas apie "Kroniką"

KL. RAZMINAS

Centrinė Vatikano radijo programų direkcija, tvarkanti 33-mis pasaulio kalbomis duodamas Vatikano radijo programas, š.m. balandžio 20 d. labai palankiai įvertino "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kroniką". Proga davė "LKB Kronikos" pasirodymas italų kalba. Pirmųjų "Kronikos" dešimties numerių vertimą parūpino mons. Vincas Mincevičius ir atskiru tomu išleido "Casa di Matrona" leidykla Milane. Vatikano radijo redakcijos bendradarbis Antonio Mancini parengė išsamią recenziją, kuria pasinaudojo įvairių Vatikano radijo programų rengėjai. Savo recenzijoje A. Mancini rašo:

"Ivairiais atvejais jau buvo progų aptarti dabartinę padėtį Lietuvoje, kur sovietų režimas taip žiauriai persekioja tikinčiuosius už jų ištikimybę Kristui ir K. Bendrijai. Dabartinį lietuvių pasipriešinimą komunistiniam režimui aiškiausiai liudija savilaidos būdu leidžiama "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronika", kuri pasiekia ir Vakarus. Italijoje jos informacijų sklaidimu rūpinasi ELTA-PRESS agentūra.

"Kronikos" informacijos Vakaruose turi gyvybinės svarbos, nes tik tuo būdu Lietuvos Katalikų Bendrija gali painformuoti Vakarus apie savo likimą ir palaikyti ryšį savo tarpe. Vakarai tačiau, kaip esame pažymėję, nedrįsta atvirai kalbėti prieš Sovietų Sąjungą ir viešojo pasaulio opinija nutyli dabartinę padėtį Baltijos kraštuose, kuriem priklauso Lietuva".

"LKB Kronika" jau eina šeštuosius metus. Pirmųjų dešimties numerių pasirodymas italų kalba leidžia tikėti, kad minėtoji leidykla pasirūpins ir kitų jos numerių išleidimu.

Trumpoje šio leidinio recenzijoje, — rašo Vatikano radijo žurnalistas, — sunku išsakyti tą gyvatos pilnybę, kuri liejasi iš kiekvieno "Kronikos" puslapio. Ji yra redaguojama visos tautos. Tai visos tautos istorija. Kaip pavyzdį norime čia pacituoti vieną labai jautrų klausimą, apie kurį praneša "Kronika", būtent, apie Sovietų Sąjungos užsienio reikalų ministerio Gromykos vizitą pas popiežių Paulių VI Vatikane 1974 m. kovo 21 d. (citata paimta iš itališkojo "Kronikos" leidinio 380-381 psl.).

"Mūsų laikais labai naudinga kalbėti apie dialogą. Jo siekia taip pat katalikai ir komunistai. Popiežiaus pasiuntinys prieš kiek laiko lankėsi Maskvoje, o š.m. kovo 21 d. TSRS užsienio reikalų ministeris Gromyka apsilankė pas popiežių Paulių VI. Ko Lietuvos katalikai laukia iš būsimio dialogo su komunisti-

Organizacinio Pasaulio Lietuvių Dienų Komiteto pirm. J. R. SIMANAVIČIUS sveikina PLB seimą Torontė

Nuotr. St. Dabkaus

PRANESIMAS IŠ BRAZILIJOS

Kelionė į didžiausią šventovę

APARECIDA — didžiausia Brazilijoje Dievo Motinos šventovė. Į ją kas sekmadienį atvyksta per 100.000 maldininkų iš visų Brazilijos kraštų. Sao Paulo lietuviai kasmet organizuoja tokią maldininkų kelionę.

Siemet ji vyko liūdnų birželinų įvykių šviesoje. Ją organizavo Sv. Juozapo Vyrų Brolė, BL Bendruomenė ir abi parapijos. Buvo pabrėžta TAU-TOS GEDULO DIENA tiek ruošiant kelionę, tiek pačių pamaldų metu, tiek atspausdintais lapeliais portugališkai, kurių keli tūkstančiai buvo išdalinti gaušiams maldininkams. Tai keliskart pabrėžė ir "Radio Aparecida" stotis, kelias dienas prieš tai nušviesdama katakombinę padėtį Lietuvoje.

Tad suprantama, kodėl įėjus į milžinišką šventovę lietuvių grupei su Lietuvos trispalve, maldininkai sutiko katakombinės Bendrijos atstovus triušmingom ovacijom, o per Mišias, kurias portugališkai atnašavo lietuviai kunigai — M. Valiukevičius iš Niteroi (Rio de Janeiro), Pr. Gavėnas ir P. Urbaitis iš Sao Paulo — lietuvių choras giedojo lietuviškas giesmes kaip namie (taip prašė pats šventovės rektorius). Kun. Valiukevičius karštu žodžiu priminė kankinę Lietuvą ir kvietė gausius maldininkus braziliečius už ją melstis, o taip pat nepasiduoti komunizmo vilionėms. Prieš Mišių pabaigą kun. Pr. Gavėnas už Lietuvą, Latviją ir Estiją, kurios XII šimtmeaty buvo vadinamos "Marijos žeme", sukalbėjo "Sveika, Marija" lietuviškai, o už didžiąją Kiniją bei kitas rytų tautas kun. P. Urbaitis, pristatytas kaip Kinijos misijonierius ir kiniečių komunistų kankinys, sukalbėjo tą pačią maldą kinietišškai.

Jaunieji apie vyresnius

AL. GIMANTAS

Neseniai teko kiek plačiau padiskutuoti įvairius bėgamojo gyvenimo reikalus su grupele lietuviškojo akademinio jaunimo. Kalbėjome lietuviškai, tačiau jauniesiems pritrūkus lietuviškų žodžių, teko griebtis anglų kalbos. Taipogi, matant, kad jiems sunku suprasti vieno kias ar kitokias sąvokas lietuviškai, reikėjo anglų kalbos pagalbos. Vadinasi, tokia yra šios dienos realybė, kai dviejų kartų tautiečiams geresniam ar platesniam išsiaiškinimui gimtosios kalbos jau neužtenka...

Ne tik svarbu, bet ir miela kalbėtis su jaunosios kartos atstovais, kurie nors ir neatstovauja visumai, bet tam tikra dalimi gali atliepti ir likusios mūsų jaunimo dalies nuotaišas, lūkesčius, ištikimimus, išeivijos atžalyno mentalitetą, dvasinę būseną. Patirti jų nuomones yra būtina, ypač žinant, kad kai kurie tu jaunųjų jau netrukus bus lietuviškojo gyvenimo vadovaujantieji asmenybės.

Atrodo, ar tik ne daugiausia nerimo jaunimui kelia vyresniųjų kaip ir nuolatinis "kalimas", kad lietuviai, kaip tauta, yra geresni už visus kitus. Jei tai yra tiesa, jiems jinai nėra lengvai priimama ar suprantama. Esą iš savosios aplinkos pavyzdžių jie to visai nemato. Jiems atrodo, kad lietuviai nėra nei blogesni, nei geresni už kitas tautybes. Tokie esą ir patys jaunieji, maždaug atitinka aplinkos vidurkį.

Stebina jaunesnius lietuviškosios visuomenės visiškai nuomonių ir veiklos atsijimas nuo itin svarbių laiko ir įvykių diktuojamų problemų. Esą lietuviai visa dėmesį skiria užsienio politikai, kurioje jaučiasi žinovais. Užsienio politika esanti įvairių kompleksų derinys su visa eile prielaidų, galimybių, rezervacijų ir prieštaravimų. Iš kur tad išeivijos vyresnieji (beveik visi) tapo tokiais dideliais išmanėliais, viską norinčiais rikiuoti tiksliai kairėn ar dešinėn?

Jaunuosius savotiškai skaudina ar bent jaudina lyg ir įsiga-

Po šventovę yra salė, galinti talpinti 12.000 asmenų. Salės viduryje buvo rezervuota 600 vietų lietuviams, kurie buvo numatę sibirinių trėmimų minėjimą — trumpą programą braziliečiams. Buvo numatytas dėmesiai patraukti vienas kitas tautinis lietuviškas šokis. Bet, neseniai įvykus Marijos statulos išniekinimui, liūdesio žanklan programa buvo pakeista ir pasitenkinta tik padalinimu lapelių su atvaizdu kenčiančio Kristaus ir Baltijos kraštų žemėlapiu. O tekste, tarp kita ko, sakoma: "Atvykom čia išreikšti savo Motinai mūsų tautos liūdesio; atvykom čia skelbti skriaudų, kuri tebedaroma mūsų Tėvynei; atvykom čia melsti laisvės Lietuvai ir kitiem pavergtiem kraštam..."

Ypač šiuo tikslu — melstis už Tėvynę — būrelis maldininkų dar apėjo Kryžiaus kelius, kopdami į augštą ir gan statų "Kryžiaus kalną".

Maldininkai pasiuntė per Vatikano radiją solidarumo pareiškimą savo sesėms - broliams Lietuvoje ir ypač ištėmimė. pg

Brazilijos Madona dailininkės VI. Stančkaitės akimis

Jaunieji apie vyresnius

lėjusi mada (nebent išskyrus estus ir latvius) tesirūpinti gyvenimo reikalais ir problemomis. Tuo tarpu daug yra visuotinių problemų, būdingų ne vien lietuviams, bet ir visai žmonijai. Sankaima už teisių pažeidimus Sovietijoje, bet tylima, kai panaši padėtis išskyla kitur. Lietuviai "nemato ir negirdi", neturi savo jokios viešos nuomonės gyvenamojo krašto itin painioje ir slidžioje situacijoje, kaip infliacija, nedarbas, kriminaliniai nusikaltimai, korupcija, prostitucija, abortai. Vadinasi, kratomasi bendrųjų pareigų, nors tai nederėtų lojaliems krašto piliečiams. Reiškia, šioje plotmėje lietuvių įnašas lygus beveik nuliui. Kodėl tad daug vyresniųjų vis dar mano, kad jie yra itin vertingi piliečiai, savuoju pavyzdžiu teigiamai veikia gyvenamąją aplinką? Ar tokiam elgesy nėra veidmainystės?

Nepatinka ar net savotiškai pykina jaunąją kartą vis dar pasitaikantis lyg ir nepasitikėjimas ar jausminis nedavertinimas, vis jaučiamas iš mūsų vyresniųjų. Dar niekas "neapsikaulino" (taip buvo pasakyta) iš jaunųjų tarpo viešais pareiškimais Vilniuje. O ką galima čia pasakyti apie vyresnius? Kiekvieno paleistas šūkis "mylėsi Lietuvą iš tolo" svetur gimusiam ir kojoms nelietusiam gimtosios tėvų žemės esąs per daug abstraktus šios dienos skubios ir efektyvios komunikacijos eroje. Yra jaunųjų, siūlančių aną šūkį pakeisti į "mylėsi Lietuvą iš kiek galint arčiau" ar pan. Pažadinti bei palaikyti gilesnei Lietuvos meilei būtina, jų nuomone, patiems pajusti lietuviškojo žuodžio ar smilčių kvapą, lietuviškų laukų bei miškų aromata. Tada kelionės Lietuvon reikštų ne turistinę pramogą ar smalsumą, bet beveik religinį ritualą.

Lietuviška baldų dirbtuvė Torontė

Daromi nauji minkšti baldai ir aptraukiami seni PIGIA KAINA. P. LUBYS. Tel. 638-3171, 663-9096

Tėviškės Žiburiai • 1978. VII. 13—Nr. 28 (1483) • 3 psl.

Jo Ekscelencija vysk. A. Deksnys sako pamokslą Pasaulio Lietuvių Dienų pamaldose Anapilio sodyboje

Nuotr. St. Dabkaus

Tauta, kuri nenori mirti...

Vyskupo Antano Deksnio pamokslas Pasaulio Lietuvių Dienų pamaldose Torontė, Kanadoje, 1978. VII. 2

Plokite delnais visos tautos, džiaugsmo šauksmais šlovinkite Dievą. Ps. 46, 2.

Su kokių didelių dvasios pakilimų tikintieji pradeda šandien šv. Mišių giesmes, ragindami visas tautas džiaugsmo šauksmais garbinti Dievą.

Ir mes čia, suvažiavę iš visų kontinentų, esame pagauti tos pačios nuotaikos ir džiaugsmo. Iš tikrųjų, ar gali lietuvis atverti savo širdį pilnam džiaugsmui, stodamas Dievo akivaizdon, kai jo širdis dar pilna skausmo?

Ar gali lietuvis džiaugtis, kada jo gimtoji žemė yra paversta, jos gyventojai išblaškyti po visą pasaulį, o tėvynėje pasilikę yra verčiami išsižadėti Dievo?

Kaip džiaugtis lietuviui išeiviui, žinant, kad čia nėra nė vienos organizacijos, nė vieno asmens, kuris būtų atvykęs atstovauti savo tautai iš mūsų protevių žemės?

Mes dėlto liūdimė ir skaudžiai išgyvename, kad lietuviai iš Lietuvos negali laisvai su mumis šiandien bendrauti ir išeivių lietuvių didžioje šventėje dalyvaui.

Kur tad rasti džiaugsmo lietuviams šiose dienose?

Giliau išmąstydami savo tautos likimą, mes randame paguodos, matydami savo tautoje žydinčias dvasines vertybes.

Mūsų broliai ir sesės Lietuvoje, būdami politinėje vergijoje ir kultūrinėje priespaudoje, nėra palūžę savo dvasias, nes jie yra suradę neišsenkama šaltinį ir suprastę kame glūdi jų dvasinis ir tautinis atsparumas.

Su šv. Pauliumi jie gali sakyti: "Mes persekiojami, bet neapleisti; mes parblošksti, bet nežuve" (2 Kor. 4, 9).

Tautoje išsaugotos dvasinės vertybės, ypač jos religingumas, yra tapę nepajudinama uola, į kurią atsimušę net aštrūs priešai ginklais atšimpa ir lūžta.

Valandėlei išjunkime iš savo minčių Lietuvos žmones, grįžkime patys į save — į lietuvių išeivius ir gimusius išeivijoje.

Kokios dvasios mes esame?

Pirmausia paklausime save: koks motyvas bei aktinas atvedė mus dalyvaui šiose Pasaulio Lietuvių Dienose, suaruštos Kanadoje?

Į tą klausimą įvairių atsakymų išgirstume; gal ir patys nevienodai atsakytume.

Tačiau jie visi sutiltų viename pagrindiniame atsakyme: **mes čia sukvietė Lietuvos meilė ir nenumaldomas troškimas išlaikyti tautinę samonę lietuvių išeivijoje.**

Toji tėvynės ir savos tautos meilė dega mūsų širdyse. Ji kaip kibirkštis žiebia maža židini ar užkuria didelę ugnį, kuri skatina mus aukotis ir dirbti savo žmonių ir tėvynės gerovei. Tai mylinčio žmogaus džiaugsmas, kurį jis noriai aukoja Dievui — pačiam Meilės šaltiniui. Kodėl mums nesidžiaugti Viešpaties akivaizdoje, matant kokia dar gaj, pajėgi ir kūrybinga yra lietuvių tauta išeivijoje?

Koks kilnus jos jaunimas, neužnuodytas nihilizmo bei beprasmių gyvenimo pomėgių, jeigu jis ryžtasi aukoti savo jaunąsias jėgas sporto žaidynėms, pratyboms ir taip grūdinti save ateities darbams.

O mūsų dainuojanti tauta kiek daug meilės skiria giesmėi ir dainai!

Mūsų kūrybingų muzikų sukurta ir meniškai paruošta, garbina Dievą savo choralais ir koncertuose kelia tautos garbę savųjų ir svetimųjų tarpe.

Giesmė ir daina pakelia mūsų širdį, sužadina džiaugsmą, tą šventą džiaugsmą, kurį šiandieną norime aukoti Viešpačiui.

Ištikimoji meilė savajai tautai neišblėsta ir ji neapsiriboja atliktais darbais ir nupelnytais garbės laurais.

Tauta, kuri nenori mirti, pasidžiaugusi savo laimėjimais, vėl stoja į kūrybinį darbą, vėl kaupia savo energiją naujiems laimėjimams, panašiai kaip sportininkas, siekias dar augštesnio laimėjimo, o menininkas dar tobulinio grožio atskleidimo.

Ką turėtų mūsų suvažiavimai pramatyti, ką suplanuoti ir kaip turėtų lietuviai veikti, kad būtų pasiektas geriausias patarnavimas savajai tautai?

Deja, mes nežinome savo tautos ateities. Nežinome ir visų galimybių, taip pat ir nevisos pirmosios mūsų galioje pramatytiems tikslams pasiekti.

Todėl čia stovėdami prie mirusių lietuvių išeivių paminklų ir Lietuvos kankiniamis dedikuotos šventovės artumoje, kreipiamės į Viešpatį, kad jis apšviestų mūsų protus ir rodytų tikrus kelius.

Kunigai su vyskupais visų dalyvių vardu siuntė dangiškajam Tėvui tokį prašymą per Kristų, maldaudami:

"Leisk, kad mūsų nepa-glenžtų klaidų sutema, bet kad būtume ir kitiems spindintys tiesos pavyzdžiai" (XIII sekmadienio Mišių malda).

Tautoje įdiegta religinė samonė ir tvirtas pasitikėjimas Dievu yra uola, kuri stiprina lietuvių Tėvynėje ir taip pat išeivijoje.

"Tauta, kuri tiki ir kenčia už savo tikėjimą, niekad negali mirti. Ji yra skirta dideliem dalykams. Dievas panaudoja tokią tautą kaip rinkinį instrumentą vykdyti universaliam savo meilės bei išganymo planui pasaulyje".

Tai žodžiai, kuriuos lietuviams pasakė Apaštala Sosto prancišijus Kanadai arkiv. Angelo Palmas savo pamoksle Lietuvos Kankinių šventovę šven-tinant.

Tuos pranašiškus žodžius norime priminti visiems jums, brangūs klausytojai, kad įsigilintume į jų prasmę.

Išsėmėkite pagrindinę mintį: **"Tauta, kuri tiki ir kenčia už savo tikėjimą, niekad negali mirti..."**

Viešpatie Dieve, tu žinai, kad mes, kaip tauta, nenorime mirti.

Apšviesk tad mus, kad geriau pažintume lietuvių išeivio pareigas savajai tautai; sergėk mus nuo tų pavojų, kurie tautas veda į dvasinį bei moralinį nuosmukį, tautos išsigimimą ir jos išnykimą.

Noriu baigti šios šventės pamokslą psalmės žodžiais:

"Laiminga tauta, kuri Tave garbinti moka džiaugsmingai, Tavo veido šviesos apšviesta ji gyvena" (Ps. 88, 16).

Dieve, suteik mums tos šviesos, kad mokėtume gyventi.

Telaimina Viešpats jus visus. Amen.

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

VYSKUPO GIMTINĖ

C. Kudaba, keliavęs po Žemaitiją, "Komjaunimo Tiesos" 115 nr. vaizdžiai aprašo vysk. M. Valančiaus gimtinę: "Negilioje papėdėje prasideda sodžius — "Nasrėnų suoda...". Tiek kitados, tiek dabar didokas kaimas, turįs idomų senovinių kiemų, nemaža pavėsinings ūksmės. Kai 1958 m. čia teko sukinetis, Antano Milašiaus sodyba lyg ir netraukė, niekuo neišsiskyrė iš kaimynių. Kas kita dabar. Jos nepravažiūsi nepastebėjęs Čia, prie senosios kleties, sunkus akmuo su užrašu, jog čia Valančiaus Valančiaus gimtinė. O prie įėjimo į kiemą kiek pakylėtas (Vyt. Majoro darbas) stovi Palangos Juzė ir žemaitiškai skelbia: "Sėta čia, tame gyvenimė, gėmė er pauga mono sukurių, žemaitėjęs rasytuos, blaivybės platinuos Paveizėjęs Valančiaus. Meldo ožetė, paveizėtė...". Muziejus čia atidarytas, rodos, 1968-aisiais, taigi lygiai dešimmetis. Visas tas geras atsirado Kretingos krastotyros muziejau, o ypač jo buvusio direktoriaus Juozapo Mickevičiaus gražaus sumanymo ir uolių pastangų dėka.

Kuriant M. Valančiaus gimtinės memorialinį muziejų, sodybą ištyrė, nustatė, kaip ji atrodė prieš 170 metų, pajurio archeologijos ir architektūros žinovas inžinierius Ignas Jablonskis. Išliko iš rasytojų laikų kletis. Ne šiaip sau — didelė, pilna savo sudėtimi, penkiu kamarių kletis. Dabar tos kambarų užlaikomos taip, kaip joms buvo skirta. Mergės kambarėje randame kraicio skrynją, baltom staltiesem, margom lovatiesm, rankšluosčiai papuošta. O vaiko kamarioje pilniau. Prie šios durų stakos užbrėžimai su metais: 1850, 1855, 1866, 1867...; matyt, savo ūgi žymėjo sodyboje augę vaikai. Dabar ant kleties aukšto M. Valančiaus gadinys buities ekspozicija: žirnos, žagres, aruodai. Pagrindinė literatūrinė ekspozicija dabartinėje A. Milašiaus troboje. Žmogus muziejų atidavė beveik pusę namo. Ten yra netgi rasytojų priklausių daiktų, jo rasyt leidimai, dokumentų kopijos. Visa sudėliota taip, kad priemena atskiras jo darbo ir veiklos sritys — beletristinė kūryba, veikla švietimo, blaivybės ugdymo baruose. Yra čia daraktorius kambarys, siuvely kampelis. Apeini, apžiūri ir gera palieka, kad visa tai yra, kad gyvena šalia tokiu kilius žmones, atgaivinę kiekvieno prakliaujančio džiaugsmui didžiojo žemaičio atminimą. "

AMATŲ DIENA

Vienuliokioji visų amatų diena buvo surengta Vilniuje, Vingio parke. Jo pakraščiuose savo paviljonus įsirengę prekybininkai, o arčiau estrados susitelkę varžybų dalyviai — 18 kelių, 26 puodžiai, 52 medžio meistrai, 48 audejai, mezgėjai, verpėjai, virvių vėėjai. Šventės deglas buvo atgabusis iš Rokiskio — kalvio Igno tėviškės. Vertintojai verpėjų verpėja išrinko B. Puškorienę, audejų audejį — E. Beinorienę, mezgėjų mezgėją — J. Januškiene, puodžių puodžiumi — V. Damkų, kal-

vių kalvius — P. Mažikį ir A. Dudinską, drožėjų drožėjų — I. Užkurinį. Koncertinę programą atliko folklorinis Vilniaus universiteto ansamblis, kaimiška Trakų rajono kapela "Galvė", etnografinis Vilniaus elektrotechnikos instituto ansamblis "Sadauja" ir Žiūrų kaimo dūžės. Petras Jankauskas nupynė vygę, atėity giminsiančiam 500.000-tajam Vilniaus gyventojui.

ATEITIES VILNIUS

Partinis šio miesto komitetas birželio 14 d. posėdyje svarstė Vilniaus ateities planus. Pagrindinį pranešimą padarė II sekr. V. Kliukienė. Iš jo paaiškėjo, kad 1980 m. pabaigoje Vilniaus gyventojų skaičius jau peržengs pusę milijono. Prisitaikant prie jų poreikių, gyvenamasis plotas bus padidintas iki 7 milijonų kv. metrų, bus plečiami valomųjų vandens irėnginių statyba. Naujų pramonės įmonių atsisakoma, bet gamybos apimtį tikimasi padidinti darbo našumu. I planus yra įtraukti nauji kultūros, mokyklo, sveikatos apsaugos objektai, didelis dėmesys ideologiniam darbui su vilniečiais. Posėdyje dalyvavo rusas L. Maksimovas — vilniškės kompartijos centro komiteto pramonės ir transporto viršininkas.

KIAULIŲ PROBLEMA

"Tiesa" 143 nr. atskleidė kaulių problema Kupiškio rajono "Vienybės" kolchoze, kur jos buvo penimos apšalusiomis būlėmis, runkeliais bei kitu netinkamu pašaru. Pernai šiame kolchoze nudvėdė 292 kiaušius, kurių tarpe buvo net 273 paršeliai. Nuostolio susilaukta 6.500 rb. Per šiu metų keturis mėnesius jau krito 125 kiaušius, atnešdamas 3.462 rb. nuostolio. Kontrolės metu paaiškėjo, kad trūksta 26 paršelių. Ju kirtimas buvo nuslėptas, norint sumažinti tikrąjį nudvėsusių kaulių skaičių. Piginės baidos susilaukė kolchozo pirm. E. Meškauskas su vyr. zootechnike I. Jasinskaitė. Rašoma, kad už šiemetinių paršelių trūkumą atsilygino buvusi kaulių ūkio vedėja A. Sluckienė ir buvęs veterinarijos gydytojas P. Žiūra. Jie, matyt, jau atleisti iš darbo "Vienybės" kolchoze.

P. CVIRKOS GIMTADIENIS

Speciali komisija rūpinasi septyniadesimtuosiu Petro Cvirkos gimtadieniu 1979 m. kovo 12 d. Jis bus paminėtas specialiais vakarais Vilniuje, Kaune, Jurbarko ir net koncertu Maskvoje. Tradicinis novelės vakaras įvyks P. Cvirkos gimtinėje Kiangiuose. Numatoma respublikinė konferencija "P. Cvirka ir dabartinė lietuvių literatūra", sukuriamą parodą Vilniuje "P. Cvirkos daile, literatūroje, teatre, kultūriname bei visuomeniniame gyvenime". Minėjimus taipgi turės rengti augstosios, vidurinės ir profesinės technikos mokyklos. Imonėse, kolchozuose, sovchozuose, bibliotekose bei kultūros namuose planuojami susitikimai su P. Cvirkos amžininkais, rasytojais, literatūros kritikais.

V. Kst.

Čiurlonio ansamblis iš Klevelando, vadovaujamas muz. A. Mikulskio, gieda jo sukurtas lietuviškas Mišias Pasaulio Lietuvių Dienų pamaldose Anapilio sodyboje

Delhi - Tillsonburg, Ontario

SIBIRINIŲ TREMIMŲ METINĖS

Birželio 18 d., 7 v.r., prie Sv. Kazimiero lietuvių šventovės esančio kankinių kryžiaus gedulo ženklą iki pusiau stiebų buvo pakeltos Lietuvos ir Kanados vėliavos. 9.30 v.r. pradėjo rinktis su vėliavomis uniformuoti DLK Gedimino šaulių kuopos šauliai, Royal Canadian Legion Delhi skyriaus veteranai ir Simcoe Army, Navy and Air Force veteranų vėliavų tarnyba — Color Party. Iš viso buvo 15 vėliavų. 10 v.r. visi rinkuotėje su vėliavomis ir vainikais, DLK Gedimino šaulių kuopos pirm. S. Jakubicko vadovaujami, žygiavo į šventovę pamaldoms. Pamaldas už ištremtuosius ir kankinimų kameroje žuvusius lietuvius laike iš Australijos atvykęs kun. L. Kemėšis, kuris dienos rimčiai pasakė labai taiklų pamokslą.

Po pamaldų šauliai, kanadiečiai veteranai ir visa visuomenė sustojo prie kankinių kryžiaus, kur kun. dr. J. Gutauskas sukalbėjo maldą už lietuvių kankinius ir anglų kalba su pažindino kanadiečius veteranus su minėjimo reikšme ir komunizmo brutalumu.

Po kun. dr. J. Gutausko maldos kankinių garbei buvo padėti vainikai prie kryžiaus — Delhi Lietuvių Bendruomenės, Delhi ir Simcoes kanadiečių veteranų. Trimituojant ir vėliavoms gerbiant dviejų minučių tyla buvo prisiminti siaubingi tremimai ir visa kančiančioji lietuvių tauta.

Antrą kartą trimitams sugaudus ir vėliavas pakėlus, prabilo S. Jakubickas. Jis kvietė visus lietuvius būti ištvermingais ir šventai tikėti i Lietuvos valstybinį prisikėlimą, nes laisvasis pasaulis vis daugiau pradeda suprasti komunizmo grėsmę.

Sugiedojus "Marija, Marija", visi šventės dalyviai parapijos salėje katalikų moterų draugijos buvo pavaizinti užkandžiais ir kava.

AMZIAUS SUKAKTIS. 1978 m. birželio 11 d. Marija Rudokienė savo artimųjų tarpe atšventė savo amžiaus 70 metų sukaktį savo namuose Delhi. Ta proga jai sugiedota "Ilgiausių metų" ir įteikta prisiminimui dovanėlių.

NORFOLK SVIETIMO VADYBOS posėdis, 1978 m. birželio 20 d. Mrs. Venten iniciatyva į švietimo vadybos posėdį buvo sukviešti 45-ki tautybių atstovai padiskutuoti sekmandieninių mokyklų klausimo, nes sunki finansinė padėtis verčia atsisakyti šeštadieninių-sekmandieninių mokyklų finansavimo. Energingas Mrs. Venten tautinių mokyklų gynimas ir tautybių atstovų skaičius padarė įtakos į švietimo vadybą ir po ilgesnių diskusijų bei svarstymų tapo priimtas nutarimas ir toliau remti lėšomis minetas mokyklas. Posėdyje iš lietuvių dalyvavo: Birutė Vytienė, Agota Ratavičienė, Stasys Beržinis ir Stepas Jakubickas.

Stepas Jakubickas

HAMILTON ONT

PASAULIO LIETUVIŲ SPORTO ŽAIDYNĖS Toronte labai gražiai pasirodė Hamiltono sporto klubo "Kovas" atstovai, laimėdami 20 medalių — po 7 aukso bei sidabro ir 6 bronzos. Plačiau — sporto sk.

GIMINIŲ APLANKYTI Vokietijoje išvyko H. Baronienė ir dukra Jūratė. K. B.

SLA 72 KUOPOS GEGUZINĖS (liepos 23) ruošia vyksta sekmingai. Loterijos bilietai platinami, svečiams pavaizinti maista ruošia Z. Ulbinienė, B. Juodienė iš Niagara Falls, M. Paukštieinė ir D. Dauginienė iš St. Catharines, Ont. Gegužinėje gros plokščiųliu muzika, vadovaujant Arūnui Setkui. Iš gauto SLA

gegužinės pelno bus įamžintas Lietuvos laisvės kovotojo Juozo Daimanto-Luksos vardas, įnešant į KL Fondą jo vardu \$100.

SLA 72 kuopos tokia veikla vertina ir buvęs politinis kalnys Simas Kudirka, su kuriuo teko kalbėtis PL Dienose Toronte. S. Kudirka pagėdavo, kad sekančiais metais būtų įamžintas vienas iš žymiausių politinių kalinių, kuris buvo žiauriai tardomas ir verčiamas "apgaleistauti nusikaltimus". Jis didvyriškai kovojęs prieš Lietuvos okupantą ir buvo pasmerktas lėtai mirčiai — mirė kaip kovotojas ir kankinys. S. Kudirka prisidėjo ir prie Juozo Daimanto-Luksos vardo įamžinimo.

(Nukelta į 8 psl.)

Sibirinių tremimų minėjime Delhi, Ont., kun. dr. J. Gutauskas kalba maldą už lietuvių kankinius prieš vainiko padėjimą. Apacių — dalis minėjimo dalyvių, susirinkusių iš plačios apylinkės

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje

įsikūręs nuosavuose namuose —

Hamiltono Lietuvių Kredito Kooperatyvas "TALKA"
830 Main Street E., tel. 544-7125 L8M 1L6

Darbo valandos: pirmadieniais - ketvirtadieniais nuo 10 iki 5 val., penktadieniais nuo 10 iki 7 val., šeštadieniais nuo 9 iki 12 val. Liepos - rugpjūčio mėn. ir prieš ilgus savaitgalius šeštadieniais uždaryta.
Nemokama gyvybės ir asm. paskolų drauda.
Nemokamas pilnas čekių patarnavimas.
Kapitalas — virš \$10,000,000.

MOKAMĖ UŽ:
depozitus (P.C.A.) 6%
sutaupus 7½%
term. depozitus 1 m. 8¾%
term. depozitus 3 m. 9¼%
pensijų fondas 9%

IMAME UŽ:
asmenines paskolas 10%
nekiln. turto posk. 9¼%

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

BOSTONO LIETUVIAI "Lietuvių enciklopedijos" ir "Encyclopedia Lituanica" leidybos užbaigtos pamėnės š. m. gruodžio 3, sekmdienį, 4 v. p.p., Lietuvių Piliiečių Draugijos salėse. Tada skaitytojus jau bus pasiekę paskutinis — VI-tasis angliskosios lituanistinės enciklopedijos tomas. Enciklopedijų leidėjui Juozui Kapociui ir jo talkininkams priklauso ne tik išvievijos, bet ir visos mūsų tautos padėka už atliktą tokį svarbų darbą. Pabaigtųjų šventė rūpinasi specialiai šiam reikalui sudarytas komitetas: pirm. inž. J. Dacys, sekr. A. Lileikis, izd. inž. J. Stašaitis, programos vadovas S. Santvaras ir spaudos atstovas P. Žickus.

MOKSLO IR KŪRYBOS SIMPOZIUMO tarybos posėdyje Palos Parke, Ill., dalyvavo dr. G. B. A. L. u. k. a. s., inž. S. Jokūbauskas, inž. A. Kerelis, inž. J. Rimkevičius, dr. T. Remeikis ir kun. V. Rimšelis, MIC. Jie nutarė organizacijai komitetą pavadinti vykdomoju komitetu. Kadangi kaikiurms lituanistams nepatinka į simpoziumo pavadinimą įjungti žodžiai "mokslo ir kūrybos", laukiama pasiūlymų pavadinimui pakeisti. Taryba savo reikaly vedė išrinko inž. J. Rimkevičių, 4627 So. Kilpatrick Ave., Chicago, Ill. Tel. 312-585-1983. Jis teiks informacijas visais sekančio simpoziumo reikalais. Ketvirtąjį simpoziumą nutarta rengti vėl Chicagoje 1981 m. Padėkios Dienos savaitgalį. Dr. T. Remeikis siūlė nesiriboti vien Amerikos lietuvių mokslininkais, bet kvieisti juos ir iš kitų valstybių. Tai padidintų išlaidas, bet stiprintų simpoziumus. A. Kerelis kalbėjo apie galimybes simpoziumus surengti Australijoje. Ji suorganizuotų patys to krašto lietuviai, tik jiems reikėtų pasiūsti 8-10 įvairių sričių mokslininkų iš JAV.

ALTOS IR JAV LB VALDYBŲ atstovų pastarimas įtampas mažinimo bei veiklos derinimo klausimais įvyko birželio 18 d. Ročesteryje. JAV LB krašto valdybai atstovavo pirm. inž. A. Gegys ir ryšininkas Vašingtone A. Gureckas, ALTos valdybai — vicepirmininkai dr. L. Kriaučiūnas ir dr. J. Valaitis. Padaryti nutarimai bus paskelbti vėliau, kai juos oficialiai patvirtins šių organizacijų vadovybės.

TAUTINIS ČIKAGOS KAPINĖSE a. a. muz. K. Steponavičiaus atminimas buvo pagerbtas skulptoriaus R. Mozoliausko sukurtu antkapiniu paminklu. Jį gegužės 28 d. pašventino kun. dr. J. Borevičius, SJ, skambant E. Zapolienės diriguojamo "Pirmyn" choro giesmei. Iškilmei vadovavo sol. A. Brazis, kalbėjo M. Gudelis ir V. Kasniūnas. Velionis ilgus metus vadovavo "Pirmyn" chorui, state operetes, lygiai prieš 40 metų su šiuo choru buvo nuykęs Lietuvon. Paminklo akmenyje įkalinti žodžiai skelbia: "Pamiles Lietuvą iš tolo, jis tiltą nutiesė iš muzikos garsu tarp čia atklydusiųjų iš tėviškės namų". Iškilmei dalyvavo velionies našlė muz. A. Steponavičienė ir dukra Ramona.

ISTORIKE DR. VANDA SRUOGIENĖ, sunkokai susižeidusi, gydyosi S. Kryžiaus ligoninėje Čikagoje. Pamažu sveiksta ir tikisi netrukus grįžti namo.

KLEVELANDO DIENRASCIO "Plain Dealer" pranešimu gegužės 30 d. laidoje, meno taryba Ohio Arts Council L. Sagio vadovaujamai "Grandinele" pasakyė \$7,000. "Grandinele" 1978 m. pabaigoje dalyvaus Australijos Lietuvių Dienose, koncertuos pagrindinės lietuvių kolonijose. Ji taipgi yra pakviesta ir IV pasaulio lietuvių jaunimo kongrese, įvyksiantį 1979 m. liepos 11-29 d.d. Britanijoje ir V. Vokietijoje.

Argentina

MOTINOS DIENA Berisso lietuvių minėjo gegužės 28. Mišias už gyvas bei mirusias motinas Marijos Krikščionių Pagalbos šventovėje su šiais proga skirtu pamokslu atnašavo kun. J. Petraitis, MIC. Pamaldos baigtos visų dalyvių sugiedota giesme "Viespaties angelas". Oficialioji dalis įvyko Mindaugo Draugijos patalpose. Paskaitą apie motinas skaitė pirm. Jurgis Šišlauskas, sveikinimo žodį tarė kun. J. Petraitis, MIC. Tautinius šokius šoko mažieji, vidutinieji ir vyresnieji šokėjai, paruošė N. Sevenytes, su akordeonistų L. Gabriūno ir A. Saulio palyda. Jau noji sol. Adriana Jocyte padainavo tris dainas. Programai vadovavo V. Bukauskaitė-Persico. Minėjime dalyvavusiom motinom įteikta po gelę.

TAUTINĖ ARGENTINOS SVEN-TE (25 de Mayo — 25-ji gegužės) Berisse buvo paminėta paradu, kuriame dalyvavo kariuomenės bei jūrininkų daliniai, gaisrininkai, šiame mieste gyvenančios etninės grupės. Lietuviams atstovavo Mindaugo Draugija, žygiavusi su savo vėliavomis, dvi tautinių šokių grupės, pasi-puvsiusios tautiniais drabužiais. Draugijos pirm. J. Šišlauskas buvo įsijungęs į oficialią grupę su valdijos pareigūnais.

FELIKSAS GRISKA, Mindaugo Draugijos steigėjas ir pirmasis jos pirmininkas, liepos 8 d. Berisse atšventė devyniadesimtajį savo gimtadienį. Su žmona Terese Sasnauskaitė jis užaugino du sūnus, sukurčius gražias lietuviškas šeimas. Jo trys vaikaičiai taip pat yra veiklūs Mindaugo Draugijos nariai.

Venecuela

VENECUELOS LIETUVIAI SKAULTAI savo veiklos trisdešimtmetį (1949-79) paminės specialiu leidiniu, kuriame jau telkama medžiaga. Leidinio ruošs rūpinasi šiam tikslui sudarytas komitetas: v.s. dr. Petras Neniškis, ps. M. Neniškienė, ps. A. Zalnieriūnaitė, rėmėjas L. Tamošauskas. Talkon kviečiami ir buvusieji Venecuelos lietuvių skautai, dabar gyvenantys JAV ir Kanadoje bei kitose valstybėse. Komitetas laukia rašinių su nuotraukomis ir finansinės paramos. Kreiptis šiuo adresu: Dr. P. Neniškis, Calle Lopez Latouche 100-231, Valencia, Venezuela.

Australija

A. a. VACLOVO SLOGIERIO LAIDOTUVES Sydnejuje buvo atidėtos trim savaitėm iki birželio 2 d., tikintis, kad iš Lietuvos bus išleista tinkanti žmona Elena, Hel-sinkio sustarimai tokiais atvejais užtikrina skubų vizos išdavimą. Sovietų Sąjunga šią taisyklę sulaužė — Elena Slogieriene nebuvo išleista į laidotuves. Jose tegalėjo dalyvauti Sydnejuje gyvenantis velionies sūnus Vytenis su marčia, Gedulingas pamaldas su velioniu skirtu pamokslu laikė kun. P. Butkus, garbės sargyboje prie karto stovint ramovėnoms. Oficialus ALB krašto valdybos vicepirm. V. Pataiškis bei organizacijų atstovų atsiveikimas su a. a. V. Slogieriu įvyko krematoriume. Senovinę raudą sugiedojo G. Kazokienė, A. Arienė, E. Belkienė ir G. Zigaitytė.

Britanija

MANČESTERIO IR BRADFORDO LIETUVIAI tautiečių tremimus i Sibirą minėjo birželio 18 d. Mančesteriečiai susirinko Mostono katalikų kapinėse prie paminklinio lietuvių kryžiaus. Dalyvaujant organizacijoms su savo vėliavomis, šiais proga skirtas maldas skaitė kun. V. Kamaitis ir tarė žodį apie išvežtuosius, jų iškentėtas kančias. Lietuvių klube paskaitą skaitė H. Vainys, suklubo eilėraščių — M. Ramonas. Bradfordo lietuviai minėjimą pradėjo savo kapelionu kun. J. Kuzmickio Mišiomis ir pamokslu Sv Onos šventovėje. Po pietų minėjimas buvo tęsiamas Vyčio klubo salėje. Įvadinį žodį tarė D. Britanijos Lietuvių Sąjungos skyriaus pirm. A. Bucys. Tremimų Sibirą sušaužė išryškino paskaitininkas K. Bivainis, plačiau paliedamas sovietinę Lietuvos okupaciją, tragiską partizanų likimą. Gražią dainų programą atliko N. Vainoriūtės vadovaujamas Nottinghamo moterų sektezas — V. Montvilaitė, J. Makenieckienė, I. Stulgienė, S. Šmitaitė, E. Vainorienė. Jos taipgi padainavo ir duetų. Minėjimas užbaigtas Tautos himnu ir vaišėmis.

Šveicarija

POGRINDINIS "AUSROS" 5 nr., išleista Lietuvoje 1977 m. vasario 16 d., specialiu leidiniu paskleidė "Institut Glaube in der 2. Welt" ("Tikėjimo antrajame pasaulyje institutas"). Vertimas į vokiečių kalbą — Jurgio Lagino. Įvada, skaitytojus supažindinanti su istoriniais Lietuvos metmenimis bei dabartine jos būkle, parašė dr. Albertas Gerutis. Viršeliu puošia nespaltavotas Vytis su užrašu: "Austra — Die Morgenroete. Eine Zeitschrift aus der mitlauteichen Untergrund in deutscher Uebersetzung".

Vokietija

LUEBECKO BALTIECIAI Sibiro tremtinius prisiminė birželio 18 d. atskiromis katalikų ir evangelikų pamaldomis, šioms metinėms skirtas pamokslais. Bendros vokiečių ir lietuvių katalikų pamaldos buvo laikomos Svč. Jėzaus Širdies šventovėje, dalyvaujant kunigams — T. Bultjer, S. Ren, A. Smelter ir V. Sarkai. Po to visi baltiečiai susirinko prie pagrindinių Vorwerker kapinių vartų ir procesija nužygiavo prie tautinių paminklų. Kiekviena grupė priešakyje nešė gelių vainikus su tautinių spalvų kaspinais bei atitinkamais įrašais. Prie lietuvių paminklo žodį tarė VLB Luebecko apylinkės valdybos pirm. Pranas Kotkis ir kun. Vaclovas Šarka. Čia buvo sukalbėtos maldos, sugiedota "Marija, Marija" ir Tautos himnas. Po religinių apeigų įvyko bendros baltiečių vaisės "Tannenblick" svetainė. Luebecko ir apylinkių lietuviai vėl susitiko birželio 24 d. prie Joninių laužo Bad Schwartau vartuose. Svečių susilaukta iš Hamburgo, Pinnebergo, Neustadto ir Rendsburgo.

MUENCHENO "RATUKAS" gegužės 6 d. dalyvavo net dviejose renginiuose: "Europa - Union" — prie šio miesto rotušės ir Motinos Dienos minėjime — "Susitikimo namuose". Rotušės aikštėje "Ratukas" šoko tautinius šokius, o motinoms atliko ilgoka dailaus žodžio, poezijos, dainos, muzikos ir šokio pyne. Jon buvo įtraukta iš Los Angeles atsiųsta kompoz. G. Gudauskienė "Lopšinė" ir Vilniaus Aušros Vartuose išgirsta giesmė Marijai. Gegužės 12 d. "Ratuko" nariai — 16 merginų ir vaikų pradėjo dviejų savaitių atostogas Ispanijoje, Benidorme vasarvietėje, išsinuomoję tris butus prie pat jūros kranto. Iš čia buvo aplankyta didžiausia Ispanijos grota Canalobre, paviešeta Barcelonoje.

Hamiltono Lietuvių Kredito Kooperatyvui TALKA REIKALINGAS TARNAUTOJAS

paskolų reikalams (Loan Officer), mokantis lietuvių kalbą, norįs dirbti finansinėje srityje, kurioje yra galimybė progresuoti. Atlyginimas — pagal turimas kvalifikacijas ir susitarimą. Prašymus siųsti "Talkos" valdybos pirmininkui J. Kristolaičiui, 830 Main St. E., Hamilton, Ont. L8M 1L6

LIETUVIŠKA NEKILNOJAMO TURTO PIRKIMO IR PARDAVIMO ISTAIGA HAMILTONE

1127 MAIN STREET EAST, Hamilton, Ontario L8M 1P2
Savininkas **Zigmąs Didžbalis**, turįs 25 metų praktiką toje srityje. PERKANT ir PARDUODANT, kreiptis nuo 9 v. ryto iki 9 v. vakaro.

PIGIOS ATOSTOGOS

- Bilietai, rezervacijos, kainos į Lietuvą ir visas kitas šalis
- Grupiniai skrydžiai bei ekskursijos
- Kelionės laivais ir autobusais
- Jau per 50 metų patarnaujame Hamiltono ir apylinkės keleiviams
- 1922 — 55 metai — 1917
- Greitas, mandagus, žinoviskas patarnavimas
- Visais kelių reikalais kreipkitės į

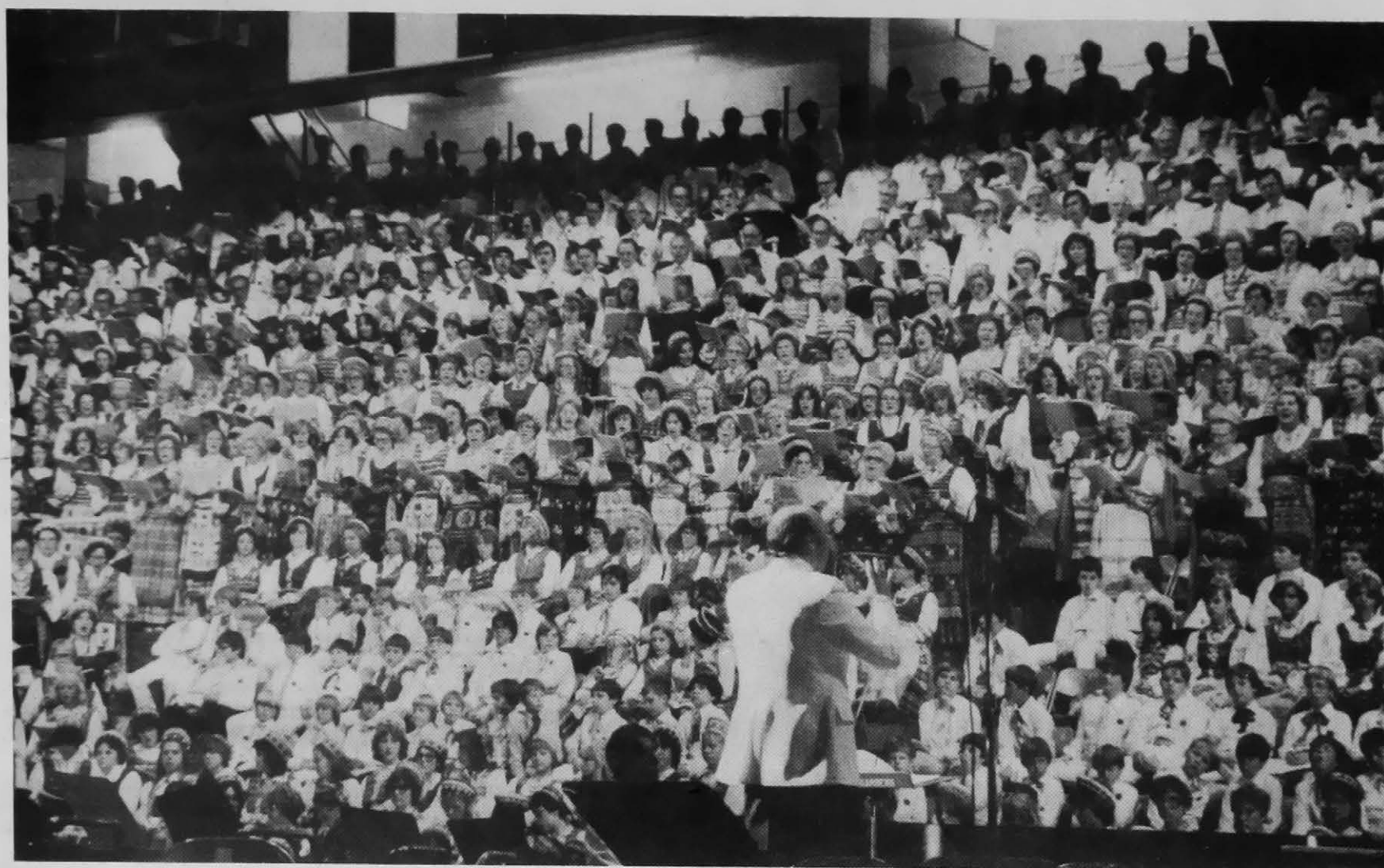
Florida, Meksikoje, Havajuose, Barbadoje, Ispanijoje, Karibuose, Pietų Amerikoje

TRAVEL SERVICE 58 JAMES ST. N. HAMILTON 515-8686

The Marlatt laidotuvių namai ir koplyčia

The J. B. MARLATT Funeral Home, Ltd. 615 Main Street East (East of Sanford) Telefonas: 528-6303 HAMILTON, Ontario

Penttosios Kanados ir Jungtinių Amerikos Valstybių lietuvių dainų šventės jungtinio choro dalis. Iš viso buvo apie 1400 dainininkų. Nuotr. St. Dabkaus

Pasaulio Lietuvių Sporto Žaidynės

Dalyvavo daug sportininkų iš Š. Amerkos ir Australijos • Buvo rungtiniamis daugelyje sporto šakų • Čia skelbiami kaikurie rezultatai

Zaidynės Toronte prasidėjo birželio 27 d. ir baigėsi liepos 3 d. Jos vyko gražioje septynių gimnazijų salėje, "Etobicoke Olympium", Lietuvių Namuose ir septyniuose parkuose. Žiūrovams teko pasirinkti tik jiems įdomias žaidynes, nes tuo pačiu metu vyko daug žaidynių skirtingose vietose. Kaikuriose žaidynėse žiūrovai buvo labai aktyvūs, prisidėdami entuziastiškai prie sportininkų laimėjimų. Ypač energingi garsai lydėjo krepšinio baigmės rungtynes, kai tūkstantinė žiūrovų dalis šaukė už vieną ar kitą laimėjamą, lyg garvežiai būtų salėje važinėję.

Pirmųjų vietų laimėtojai buvo apdovanoti auksiniais medaliais, antrųjų — sidabriniais, o trečiųjų — bronziniais. Individualiose varžybose medaliai buvo įteikti laimėjusiam asmeniui, o grupinėse varžybose medalius gavo kiekvienas komandos dalyvis, jei laimėjo komanda.

Sachmatai

Toronto Lietuvių Namuose VI. 29 — VII. 1 turėjome PLS Zaidynių sachmatų varžybas, kurios dalyvių skaičiumi ir jų pajėgumu buvo didžiausios mūsų sachmatų gyvenime. Rungėsi Kanados, JAV, Australijos ir Anglijos lietuviai, iš viso 33 sachmatų žaidėjai, jų tarpe mūsų įžymybės: tarptautinis meistras Povilas Vaitonis iš Hamiltono, dukart laimėjęs visos Kanados sachmatų meistrerio vardą, USCF meistras Vytautas Palčiauskas, dabar dalyvaujantis korrespondencinių sachmatų pasaulio pirmenybių baigėje (JAV komandos sudėtyje) ir World Cup baiginėse; Kazys Skėma, buv. Bostono, Detroito ir Mičigano meistras; Australijos lietuvių pirmenybių nugalėtojai A. Baltutis ir Dambrasas, taip pat SA lietuvių p-bių nugalėtojai K. Merkis (1955), R. Vaičaitis (1976) ir E. Staknys (1977). Pasigedome Povilo Tautvaišo, daugkartinio Čikagos ir Illinois meistrerio, ir kitų čikagiečių, taipogi Algirdo Nasvyčio iš Klevelando ir vienintelio lietuvių didmeistrerio Romano Arlauskio iš Australijos.

Pirmenybių eiga pateikė didžiausią staigmeną, kai ketvirtame rate Povilas Vaitonis turėjo prarasti tašką prieš labai kietą ir sumaniai kovojusį žymiai jaunesnį už jį R. Vaičaitį, 31 m. amžiaus torontiški. Į pabaigą penkių valandų kovos, be Vaičaičio, atsirado Povilui dar antas priešininkas — tai laiko sto-

ka, nes laikrodžio rodyklė grasino kritimu.

Paskutiniame rate Vaičaičiui teko susitikti su didžiuoju favoritu V. V. Palčiausku, Champion, III. Ir čia labai įtempta kova pasibaigė Vaičaičio laimėjimu, drauge suteikdama jam PLSŽ nugalėtojo vardą, iškovojo visus 5 taškus iš 5 galimų (!). Antrojoje vietoje liko V. V. Palčiauskas 4 tš., trečiojo — Juozas Chrolavičius, Hamiltono, taip pat 4 tš. Keturis taškus surinko taipogi P. Vaitonis. Po 3½ taško surinko A. Baltutis, Australija, ir S. Ramanauskas, Toronto. Po 3 taškus gavo K. Skėma, Detroitas, E. Staknys, N.Y., K. Merkis, Bostonas, Z. Bliznikas, ir A. Simonaitis, abu N.Y. Po 2½ taško, t.y. 50%, surinko J. Karpavičius, Australija, Aloyzas Počas ir 13-metis Andrius Kulikauskas, abu iš Kalifornijos. Žymėtina, kad šis jaunuolis sužaidė lygiomis su ekspertu K. Skėma.

Pirmenybės užbaigtos ŠALF ASS sachmatų vadovo K. Merkio žodžiu ir žaidynių medalių išdalinimu laimėtojams. Tai atliko Toronto Lietuvių Namų atstovas P. Senkus. Medalius laimėjo: aukso — R. Vaičaitis, sidabro — V. V. Palčiauskas, bronzos — Jz. Chrolavičius. Medalius dar laimėjo geriausi klasių žaidėjai: P. Vaitonis, S. Ramanauskas, A. Bučys, Anglija, ir N. Cirtautas, Detroitas.

Šios pirmenybės buvo gerai surengtos ir sutraukė geriausius mūsų sachmatų jėgas bei didžiausią dalyvių skaičių, kokio dar neturėjome mūsų sachmatų varžybose. Organizacinę pirmenybių darbą atliko ŠALF ASS sachmatų vadovas, o visą "ūkinę" sritį (patalpų, turnyro direktoriaus pakvietimo, sachmatų setų, laikrodžių bei užkandžio ir kt. reikalų) tvarkė Vyt. Genčius, Toronto lietuvių sachmatų klubo pirmininkas. Turnyro direktorium buvo pakvietęs Eric Malsten, Toronto Chess Club.

Baigdamas rašinį, tariau nuodėdą ačiū Dzidui ir Stasei Girzijauskams už šiltą viešnagę jų namuose. K. M.

Krepšinio rezultatai

Vyrų: I vieta — Neris, Čikaga, II — Bostono LPDSK, III — Lituanica, Čikaga, IV — Aušra, Toronto. Dalyvavo 13 komandų.

Motery: I vieta — Australijos rinktinė, II — Kovas, Hamiltonas, III — Aušra, Toronto. Dalyvavo 6 komandos.

Jaunių A: I vieta — LAK, Niujorkas, II — Lituanica, Čikaga, III — Neris, Čikaga. Dalyvavo dešimt komandų.

Jaunių B: I vieta — Neris, Čikaga, II — Žaibas, Klevelandas, III — Vytis, Toronto. Dalyvavo 7 komandos.

Jaunių C: I vieta — LAK Niujorkas, II — Vytis, Toronto, III — Zara, Čikaga. Dalyvavo 6 komandos.

Tinklinio rezultatai

Vyrų: I vieta — Neris, Čikaga, 16:14, 15:19, 15:9, II — Grandis, Bostonas, III — Žaibas, Klevelandas. Dalyvavo 6 komandos.

Motery: I vieta — Žaibas, Klevelandas, 15:1, 15:4, II — Zara, Čikaga, 15:11, 15:10, III — Aušra, Toronto, 15:3, 16:14. Dalyvavo 7 komandos.

Mergaičių A: I vieta — Neris, Čikaga, 15:12, 15:12, II — Zara, Čikaga, 15:3, 14:16, 15:17, III — Aušra, Toronto. Dalyvavo 7 komandos.

Mergaičių B: I vieta — Neris, Čikaga, 15:3, 15:5, II — Zara, Čikaga, 15:8, 16:14, III — Aušra, Toronto, 4:15, 15:10, 15:6. Dalyvavo 6 komandos.

Kojinis (futbolas)

Baigminiame žaidime susitiko Niujorko ir Čikagos lietuvių komandos. Abi gražiai valdė svidinį, žaidimas buvo įdomus. Žaidimo laiką baigė 2:2 rezultatu. Tada buvo pratestas laikas 10 minučių, per kurį nebuvo pasiekta naujų rezultatų. Po to buvo nušami baudiniai iš 11 metrų. Niujorko komanda įmušė 5 baudinius, o Čikagos — 4. Tokiu būdu pirmą vietą laimėjo Niujorko lietuvių komanda. Čikagos komandai teko antra vieta. Žaidimo metu truputį lijo, tad buvo labai nedaug žiūrovų.

Stalo tenisas

Komandinės vyrų žaidynės: 1. Toronto Vytis, 2. Niujorko LAK, 3. Hamiltono Kovas.

Motery komandinės: 1. Toronto Vytis, 2. Niujorko LAK, 3. Australija.

Vyrų individualinės: 1. Algis Saunoris — Hamiltono Kovas, 2. Vytautas Sirjatiavičius — Australija, 3. Emilijus Vaičekas — Toronto Vytis.

Jaunių A: I. Petras Tutlys — Toronto Vytis, 2. Ramūnas Ivaška — Bostono Grandis, 3. Romas Marcinkevičius — Toronto Vytis.

Jaunių B: 1. Petras Tutlys — Toronto Vytis, 2. Ramūnas Ivaška — Bostono Grandis, 3. Jonas Krivas — Toronto.

Jaunių C: 1. Romas Marcinkevičius — Toronto Vytis, 2. Ričardas Nemickas — Niujorko LAK, 3. Jonas Krivas — Toronto.

Motery individualinės: 1. Bi-

rutė Plučaitė — Toronto Aušra, 2. Glorija Nešukaitė — Toronto Vytis, 3. Dana Gvildytė — Niujorko LAK.

Mergaičių A: 1. Dana Gvildytė — Niujorko LAK, 2. Birutė Plučaitė — Toronto Aušra, 3. Glorija Nešukaitė — Toronto Vytis.

Mergaičių B: 1. Rama Gvildytė — Niujorko LAK, 2. Audra Bačkaitė — Vašingtono Vėjas, 3. Ramona Raguckaitė — Hamiltono Kovas.

Mergaičių C: 1. Rama Gvildytė — Niujorko LAK, 2. Ramona Raguckaitė — Hamiltono Kovas, 3. Dona Bernotaitė — Hamiltono Kovas.

Motery dvejetas: 1. Dana Gvildytė — Rama Gvildytė, 2. Ona Pilkienė — Ona Bonė, 3. Ramona Raguckaitė — Dona Bernotaitė.

Vyrų dvejetas: 1. Emilijus Vaičekas — Jonas Nešukaitis, 2. Vytautas Sirjatiavičius — Antanas Andrikonis, 3. Tomas Vainius — Pranas Gvildys.

Mišrus dvejetas: 1. Tomas Vainius — Dana Gvildytė, 2. Jonas Nešukaitis — Ramona Raguckaitė, 3. Vytautas Sirjatiavičius — Ona Bonė.

Šaudymo varžybos

"Free Pistol" pistoletai, 22 kal. (600): Ivaška, D. Rymantas, Bostonas, 274, auksinis, Tamulaitis, Vytautas, Toronto, 235, sidabrinis, Benas, Alis, Klevelandas, 233, bronzinis.

"English Match" šautuvų gulom, 22 kal. (600): Sostakas, Jonas, Detroitas, 581, auksinis, Seputa, J. Vitalis, Detroitas, 579, sidabrinis, Pultinevičius, Jonas, Omaha, 520, bronzinis.

"Jaunuolis", Janušonis, Dainis, Toronto, 412, sidabrinis.

"Free Rifle" šautuvai iš trijų padėčių, 22 kal. (1.200): Sostakas, Jonas, Detroitas, 1.087, auksinis, Seputa, J. Vitalis, Detroitas, 1.072, sidabrinis, Pultinevičius, Jonas, Omaha, 973, bronzinis.

"Trap" šratiniu šautuvu, (100): Svilas, Vytautas, Hamiltonas, 93, auksinis, Zaleskis, Andrius, Toronto, 92, sidabrinis, Kontrimas, Algis, Hamiltonas, 92, bronzinis.

"Skeet" šratiniu šautuvu, (100): Kuchalskis, Eugenijus, Toronto, 94, auksinis, Nemickas, Kęstutis, Syoset, N.Y., 92, sidabrinis. V. M.

NORITE SUSIPAZINTI su "Tėviškės Žiburio" savaitraščiu? Atsiųskite savo adresą ir gausite juos kurią laiką nemokamai. Naujienų skaitytojams "TŽ" pirmasiais metais kainuoja tik \$9.

PARDUODAME LIETUVIŠKUS SŪRIUS, estišką duoną. Didelis mėsos gaminių pasirinkimas. SUPERIOR SAUSAGE CO. 1004 Dundas St. West, Toronto. Tel. 531-8422

A+A

STASEI GRIGAITIENEI

tragiškai žuvus, jos vyrą KESTUTĮ, dukras — ALDONĄ, BIRUTĘ, sūnų KESTUTĮ su šeimomis, seserį F. KUPČIŪNIENĘ su šeima giliai užjaučiame ir kartu liūdime —

Marija ir Antanas Basalykai

Calgary, Alberta

ATSISVEIKINOM SU a.a. PETRU KARPA. Nedidelę Kalgario lietuvių koloniją birželio 19 d. amžinam poilsiui palydėjo vieną savo narių — a.a. Petrą Karpą.

Velionis į Kanadą atvyko 1928 m. ir apsigyveno Edmontono apylinkėse. Vėliau persikėlė į Torontą. Čia vedė žmoną ir buvo aktyvus Toronto lietuvių kolonijos narys bei lietuviškų reikalų rėmėjas. Išėjęs į pensiją vėl grįžo į numylėtus vakarus — Albertą ir apsigyveno Kalgaryje.

Petras Karpa visuomet buvo nuodėdus, linksmas. Už tai jo amžinam poilsiui palydėti susirinko gražus būrys kalgariečių, edmontoniečių ir detroitiečių. Paskutinius religinius patarnavimus jam suteikė kanadiečių parapijoje klebonaujantis, bet gerai lietuviškai kalbąs kun. Jonas Petravičius.

Nuliūdime liko jo mylima žmona Emilija, brolis Juozas su žmona Adele ir daug kitų artimųjų. Išlėkis ramybėje, mielas Petrai!

Jonas Urbonas

A.A. PETRAS KARPA

London, Ontario

ISPŪDINGAI PAMINETI į Sibirą ištremtieji. Šiais metais tremtinių minėjimas įvyko birželio 18 d. Minėjimą rengė latvių, lietuvių ir estų bendruomenės. Lietuvių reikalais rūpinosi Londono apylinkės pirm. Sofija Baliūnienė. Lietuviai minėjimą pradėjo Mišiomis. Kun. J. Staškus pasakė dieną skirtą pamokslą. Po Mišių visi vyko į Victoria Park. Čia prie žuvusių karių paminklo buvo padėtas vainikas. Be rengimų su vėliavomis ir su atstovais, dalyvavo ukrainiečiai, kroatai, vengrai ir slovakai. Minėjimą atidarė ir atitinkama žodį pasakė buvęs apylinkės pirm. M. Chainauskas. Dr. A. Dreimanis atstovavo latviams, Mrs. Ringsman — estams. Vengrų parapijos klebonas M. Molnar, S.J., gražiai ir tiksliai išsiriškė, kad pavergtų tautų bendradarbiavimas yra būtinas. Jis padėkojo už tai, kad vengrai buvo pakviesti į šį minėjimą.

Londono televizijos stotis davė gražią ir išsamią šio minėjimo santrauką per žinias. Du trečdaliai M. Chainausko pasakytos kalbos buvo pertransliuota žinių metu.

Dalyvis

Keswick, Ontario

SUTUOKTUVES. Birželio 24 d. Sv. Jurgio šventovėje Romaldas P. Krilavičius susituokė su Gvendolyn Louise. Kadangi nuotaka yra anglikonė, o jaunavedys katalikas, tai sutuoktūvių apeigas atliko du kunigai — kun. Paulius Baltakis, OFM, ir anglų kunigas. Vestuvinis pokylis įvyko "Golf Country Club" patalpose. Jaunavedžius salėje pasitiko jų tėvai su duona, druska ir vynu. Kai kurie anglai tokių apeigų dar nebuvo matę. Maldą anglų kalba sukalbėjo kun. P. Baltakis, OFM. Iškilmų pranešėju buvo jaunosios brolis Joe. Jaunavedžius sveikino tėvai, krikšto tėvas J. Ališauskas, kun. P. Baltakis, OFM, p. Šileika iš Toronto ir kiti. Dalyvavo gausūs būrys lietuvių iš įvairių vietovių. P.p. Krilavičiai po iškilmių pakvietė savo pažįstamus dar į savo namus. Vasi linkėjo jaunavedžiams laimingos povestinės kelionės ir sėkmingo gyvenimo.

P. Polgrimas

Sudbury, Ontario

PIRMOJI ŠIŲ METŲ GEGUŽINĖ buvo gražioje P. E. Jutelių vasarvietėje "Baravykas" prie French River. Surošė LB Sudburio apylinkės valdyba. Nors oras buvo ir nepergeriausias, vis grąsino lietiui, bet visdėlto susirinko nemažai tautiečių. Prie įvažiavimo visos malonai pasitiko vasarnamio savininkas Povilas Jutelis. Jau iš tolo buvo girdėti gražių lietuviškų pokštelių garsai iš platformos, kurios viršuje išsidžiausio lietuviška trispalvė. Pirm. A. Kusinskis paruošė skanūs šiltus pietus ir buvo galima nugalinti troškulį įvairiais gėrimais. Loterijoj laimė nusišypsojo J. Pauliūni ir A. Gataučiai. Gegužinė praejo gražioji lietuviškoji nuotaka. Lietuviškų dainų garsai dar ilgai aidėjo French River šlaituose beveik iki saulėlydžio.

KITOS ŽINIOS. Vytautas-Antanas Kručas susituokė su Elzbieta Freelandt. — Atlaikytos šv. Mišios už a. a. Petro, Juozo, Onos Jutelių ir Prano ir Uršulės Vaivalų vėles. Mišias užrašė J. E. Juteliai. K. A. S.

MEDŽIOTOJŲ IR ŽŪKLAUTOJŲ KLUBO "Geležinis Vilkas" valdyba š.m. liepos 16, sekmadienį, 1 v.p.p., V. M. Gudriūnų vasarvietėje rengia gegužinę. Kviečiami lietuviai gausiai dalyvauti, taip pat pasikviesti svečių. Valdyba

• Lietuviškoji spauda yra tautinės gyvybės maitintoja.

Pasaulio įvykiai

KOMUNISTINĖ KINIJA SUSTABDĖ VISĄ EKONOMINĘ ir techninę pagalbą Vietnamui, kuri pastarajame dvidešimtmetyje buvo verta apie \$12 milijonų. Bene ryškiausias tos pagalbos objektas — Hanojuje per Raudonąją upę kiniečių atstatytas tiltas. Oficiali įtampa tarp Kinijos ir Vietnamo prasidėjo birželio 9 d., kai Pekinge buvo paskelbtas dalinis paramos nutraukimas. Jo priežastimi buvo nurodytas tautinės kiniečių mažumos persekiojimas Vietname, turinčiam 1,5 milijono kinietiškos kilmės gyventojų. Apie 150.000 jų jau yra pabėgę Kinijon. Vietnamo vyriausybė kiniečių persekiojimą yra paneigusi. Atrodo, šie priekaištai liečia privačios nuosavybės suvalstybinimą Saigone, 20.000 turtingų kiniečių pasiuntimą darbus ir ūkius ir pramonės įmones. Pabėgėliai iš Vietnamo teigia.

kad Sovietų Sąjunga yra pastčiusi tris radaro stotis šiaurinėje Vietnamo dalyje, Kinijos pasienyje. Su pagalbos nutraukimu Kinija atšaukia iš Vietnamo ir visus savo inžinierius bei technikus, kurių ten buvo keli tūkstančiai. Prie įtampos greičiausiai prisidėjo neoficialus karas tarp Vietnamo ir Kambodijos, provokuojančios pasienio incidentus. Kambodija yra višiškoje Kinijos įtakoje, o Vietname didesnę įtaką turi Sovietų Sąjunga. Vietnamo žinių agentūra paskelbė, kad kautynės buvo sunaikinti du batalionai kambodiečių, išiveržusių į Vietnamą. Kiti šaltiniai teigia, kad kovos vyksta Kambodijos teritorijoje, kur vietnamiečiai bando sunaikinti Vietnamą puldinančių kambodiečių bazes. Kambodijos vicepremyeras I. Sary apkaltino Vietnamą samoklo organizavimu prez. K. Samfano vyriausybei nuversti su amerikiečių CIA žvalgybos agentų talka. Kalbinimą tuojau pat paneigė Vietnamas, o CIA vadovybė atsisakė betkokių komentarų dėl tokio kaltinimo absurdiškumo.

Kraujas Rodezijoje

Rodezija, kurią dabar valdo premjeras I. Smith su trim negrų vadais — vysk. A. Muzorewa, N. Sithole ir J. Chirau, ruošiasi demokratiniams rinkimams š.m. gruodžio 31 d. Tada vyriausybė perims daugumą sudarantys Rodezijos negrai. Šiuos planus kraujo bangose stengiasi paskandinti negrų partizanų Patriotinis Frontas, vadovaujamas J. Nkomo ir marksisto R. Mugabės. Abu jie yra pasisakę už marksistinę vienos partijos diktatūrą. Jų partizanai Mozambiko pasienyje nužudė 8 britų misijonierius ir 4 jų vaikus, kurių vienas buvo vos 3 savaitių kūdikis. Visos penkos moterys prieš nužudymą buvo išprievartautos. Nuo partizanų rankos prie Salisburio žuvo vienas jėzuitas kunigas ir vienas broliukas. Kitoje vietovėje kruvinųjų partizanų gauda užpuolė žemės ūkyje dirbančius negrus. Jų aukomis tapo aštuoni darbininkai, neščia moteris ir penki jos vaikai. Tokios žiaurios žudynės gerokai pakenkė Patriotiniam Frontui ir abiem jo vadams, kurie sovietinių ginklų jėga Rodezijai nori užkrauti marksistinę diktatūrą.

Taikos planas

JAV viceprezidento V. Mondale apsilankymas Izraelyje ir Egipte baigėsi nauju prez. A. Sadato planu taikos deryboms. Jis pasiūlė pereinančią penkerių metų laikotarpį Izraelio pasitraukimui iš vakarinės Jordano pakrantės ir Gazos juostos. Pirmiausia arabams ten būtų suteikta savivalda, o po to vedamos derybos dėl tų sričių atieties su atitinkamomis saugumo garantijomis Izraeliui. Po penkerių metų šios sritys būtų perduotos Jordanijai ir Egiptui Jungtinių Tautų priežiūroje. Izraelio premjero M. Begino minierų kabinetas pasiūlytą planą atmetė, bet sutiko pasiūsti užsienio reikalų min. M. Dayaną į konferenciją Londo-

ne liepos 17-18 d.d., kur taip pat atvyks JAV valstybės sekr. C. Vance ir Egipto užsienio reikalų min. M. I. Kamel. Egipto prez. A. Sadatas, atvykęs į Vietnamą, susitiko su Izraelio darbių vadu S. Peresu, bandančiu siekti abiem pusėm priimtino kompromiso. Darbičiai dabar yra pagrindinė opozicinė partija Izraelyje.

Dvi tragedijos

Naktinis sargas A. Nažinskis Maskvoje kirviu užmušė du senukus turistus iš Švedijos ir sunkiai sužeidė trečią. Juos jis užpuolė prie Inturisto viešbučio, prieš tai nužudęs savo sesers sūnų. Azerbaidžano sostinėje Baku kalėjimui pareigūnas Muratovas nušovė šios respublikos vidaus reikalų ministerį KGB gen. ltn. A. Geidarovą, jo pavaduotoją S. Kiazimovą, plk. ltn. A. Sfikanovą ir pats nusišovė. Šios tragedijos priežastys vakariečiams žurnalistams nebuvo atskleistos. Kagebisto generolo mirčių patvirtino "Baku Darbininke" paskelbtas nekrologas, teigiantis, kad A. Geidarovas tragiškai žuvo, eidamas oficialias savo pareigas.

Gausėjančios bylos

Praėjusį pirmadienį Sovietų Sąjungoje prasidėjo dviejų disidentų bylos: Maskvoje teisiama Anatolijus Ščaranskis, Kalugoje — Aleksandras Ginzburgas. Pirmasis yra kaltinamas špiūnažu ir ryšiais su amerikiečių CIA agentais, antrasis — antisovietine veikla. Abu jie priklausė disidentų grupei, sekusiai Helsinkio susitarimų pažeidimus. Žydų veikėjo A. Ščaranskio išsivėlimą į špiūnažą yra paneigęs prez. J. Carteris, kartu pabrėždamas, kad tokia nepagrįsta byla pakenkė amerikiečių ir sovietų santykiams. A. Ginzburgas, artimas rašytojo A. Solženicino bičiulis, tvarkė jo įsteigtą fondą, kurio lėšomis buvo remiami politiniai kaliniai bei jų šeimos. Kadangi jis jau yra baustas 1968 m., šikart jam gresia 10 metų kalėjimo. Tbilisyje teisiama Valentina Poliadze, 52 metų amžiaus, trijų vaikų motina. Ji priklausė gruzinų grupei, tikrinusiai Helsinkio susitarimų laikymąsi. Sovietų radiojo ir televizijos komitetas kelia bylą dvim amerikiečių žurnalistam — "The New York Times" korespondentui C. Whitney ir "Baltimore Star" korespondentui H. Piper. Jie kaltinami šios institucijos apšmeižimu savo pranešimuose, teigusiuose, kad teismo disidento Z. Gamsachurdžio viešas kalčių prisipažinimas buvęs inscenizuotas televizijos darbuotojų. Abu kaltinamieji kaltinimą atmetė kaip nepagrįstą, nes jie nereiškė savo asmeninės nuomonės, o tik citavo kitų disidentų teigimus. Jie taipgi atsisakė dalyvauti teisme. Byla buvo atidėta iki liepos 18 d. ir greičiausiai bus visiškai nutraukta. Į JAV ambasadą Maskvoje išvykę septyni sekmininkai: P. Vaščenka su žmona Augusta, trim vaikais ir Marija Čmika su sūnumi. Jie pasirašė ambasados globos, kol jiems bus duotas leidimas išvykti užsienin.

Pasaulio Lietuvių Sporto Žaidynių atidarymo iškilmių pranešėja Gražina Ignaitytė Toronte Nuotr. J. Bakevičius

Čikagos sporto klubas "Lituanica" žygiuoja Pasaulio Lietuvių Sporto Žaidynių atidarymo iškilmėje Toronte Nuotr. J. Bakevičius

Mokytojai kreipiasi į visuomenę

XII JAV ir Kanados mokytojų studijų dieną, įvykusią 1978 m. birželio 27-30 dienomis Toronte, Kanadoje, rezoliucijos

1. Išeivijos lituanistinės mokyklos tikslai, programos ir jų vykdymas

Lituanistinė mokykla, kaip iki šiol, taip ir toliau, siekia dvigubą tikslą: a. kiek galint daugiau išmokyti lituanistinių dalykų, ypač lietuvių kalbos, ir b. grindžia savo darbą giliai susipratusių lietuviškosios asmenybės ugdymu. Esamomis sąlygomis tautiniam ugdymui priklauso ypatingas dėmesys.

Vykdamas visuomeninį švietimą mokyklose, nemažesnę dėmesį reikia kreipti į:

a. Lietuvių Chartos įpareigojimus ir iš jų išplaukiančias prievoles Pasaulio Lietuvių Bendruomenėi.

b. Susipažinimą su lietuvių išeivijos organizacijomis bei veiksniais, įskaitant jų struktūrą, tikslus ir veiklos būdus.

c. Pažinimą realios būklės okupuotoje Lietuvoje, įvertinant kovą už žmogaus teises, tautinę rezistenciją ir pastangas kultūrinėje srityje.

Konstatuojant, kad tikrieji lietuvių tautos istorijos faktai formuojami okupuotoje Lietuvoje, kad jie ten ne tik neteisina, užrašomi, bet netgi sąmoningai klastojami, — rekomenduojame tuos faktus objektyviai pažinti, atskirti melą nuo tiesos ir juos atidžiai bei objektyviai mokykloje interpretuoti.

Toks pat dėmesys ir objektyvumas reikalingas ir Lietuvos geografinės srityje, ten nuvykusiems stebint ekonominius bei socialinius pasikeitimus.

2. Modernėjimo kryptimi

Modernėjanti vakarų pasaulio mokykla vis toliau žengia individualinio mokymo kryptimi.

Nuo šios krypties negalime atsišalti ir mes jau vien dėlto, kad mūsų vaikai didžiąją savo laiko dalį praleidžia gyvenamojo krašto mokyklose. Todėl rekomenduojame kreipti daugiau dėmesio į besikeičiančių mokinių pajėgumą lituanistiniuose dalykuose, tam pritaikant mūsų programas, mokymo metodus ir mokslo priemones. Pirmasis žingsnis ta kryptimi būtų programų peržiūrėjimas ir perėjimas į grupinį mokymą, šiuo metu jau praktikuojamą kai kuriuose mokyklose.

3. Mokytojas

Nežiūrint geriausių programų bei mokslo priemonių, pagrindinis veiksnys mokykloje visada buvo ir toliau pasilieka pats mokytojas. Todėl:

a. rekomenduojame visiems mokytojams aktyviai naudotis lituanistinio ir pedagoginio pasitobulinimo progomis;

b. kreipiamės į tėvus, Lietuvių Bendruomenę, parapijas, organizacijas ir visą visuomenę, prašydami paremti lituanistinę mokyklą ir jos mokytoją visomis galimomis priemonėmis.

Tegu meilė Lietuvos dega mūsų širdyse, Ir šviesa ir tiesa mūsų žingsnius telydi.

4. Spauda

Konstatuodami, kad lietuviškoji spauda yra ne tik mūsų komunikacijos priemonė, bet ir svarbi lituanistinio švietimo pagalbininkė, kviečiame mokytojus, mokinius, tėvus ir visą plačiąją visuomenę visais būdais ją išlaikyti, skatinti, ypač lietuviškojo ugdymo leidinį "Švietimo gairės".

Penktojoje Kanados ir JAV lietuvių dainų šventėje — atžygiuoja chorai

Nuotr. St. Dabkaus

"Duokit laisvės, duokit saulės.."

(Atkelta iš 1-mo psl.)

nos skambėjo maloniai ir viltingai. Publika negailėjo jiems katučių ir sukėlė net ovacijas.

Moterų choras

Moterų chorui dirigavo V. Verikaitis, palydėjo jungtinis liaudies instrumentų orkestras. Moterų choras atliko M. K. Čiurlionio "Taip pat žadėta", M. Petrausko "Vaidilutės", A. Mikulskio "Kur lygios lankos", B. Budriūno "Išleik, tėveli". Šio choro dainavimas skambėjo išlygintai, ramiai, nesukeldamas publikoje didesnio entuziazmo. Jų dainavimą kiek kliudė išidėstymas plačioje erdvėje — sunkino suliejimą į vieną vienetą.

Didinga užbaiga

Paskutinė dalis teko dirigentui Br. Budriūnui. Akompanuojamas dainų šventės orkestro, jungtinis choras atliko J. Žilėvičiaus "Laisvės dainą", Br. Jonušo "Namo broliukai". Visų dainų betgi atkreipė sol. Gina Čapkauskienė, atlikusi Br. Budriūno "Mano protėvių žemė" drauge su jungtiniu choru ir orkestru. Tai buvo bene įspūdingiausia dainų šventės dalis, aidėjusi tikrai didingai, ryžtingai.

Ji kviesdavo kvietė lietuvių didžiulius savo praeitimi ir ryžties ateities kovoms. Solistės balsas per mikrofoną pasiekė tūkstančius klausytojų ir žavėjo savo melodingumu, tvirtumu ir spalvingumu.

PLB pirm. Br. Nainiui tarus padėkos žodį rengėjams ir Organizacinio PLD Komiteto pirm. J. R. Simanavičiui įteikęs žymenis dirigentams, jungtinis choras, diriguojamas Br. Budriūno, užtraukė paskutinę dainą.

"Lietuviais esame mes gimę" St. Simkaus. Tada išžygiavo vėliavos, o su jomis chorai ir labai gausi publika (apie 12.000). Visi gėrėjosi puikiai pavykusia dainų švente ir savo širdyse dėkojo tiems, kurie nešė didelę, atsakingą ir rizikingą rengimo našą. Kaip ir visuose didesniuose renginiuose, neapsieita be didesnių ar mažesnių klaidų, trūkumų, tačiau visi jie, palyginus su tuo, kas padaryta bei atsiekta, — nublunka. Kl.

KRISTINA SKABEIKYTE-WATT (viduryje), baigusi prancūzų kalbą bei literatūrą bakalaurės laipsniu ir bibliotekininkystę magistrės laipsniu Britų Kolumbijos universitete Vankuveryje. Iš kairės — tėvas VINCAS SKABEIKIS, KRISTINA ir motina ALDONA

DVI NAUJOS J. BURKAUS KNYGOS

"DU DVASINIŲ BUTYBIŲ PASAULIAI", 444 psl., JAV \$8.50, ir "KONNERSREUTHO TERESĖ" (Neumanaitė), \$5.00. Užsakyti: "Sūduva", 809 Ramble St., Hot Springs, AR 71901, USA

Kokiame stovyje yra

jūsų namas?

Pradėkite

nuo stogo!

SUMMIT ROOFING

savininkas latvis JANIS UDROVS duoda 5% nuolaidą iki rugšėjo 1 d.

178 WILLOWDALE Ave., Willowdale M2N 4Y8

221-4097

221-8456

Nemokamas įkainojimas

Leidimo nr. B 2556

Lietuviškumas karjerai nekenkia

ED. DANILIŪNAS

Anksčiau buvau nurodęs tikrai ryškų Edm. Albrechto pavyzdį, labai akivaizdžiai įrodantį, kad lietuviškumas karjerai nekenkia. Nepakeitęs savo pavardės ir net tarp kitataučių nesivarojęs lietuviškai kalbėti, jis iškilio ir viršūnės didelės pasaulinės bendrovės "International Harvester" — yra viršininkas Briuselyje esančio skyriaus, apimančio visą P. Europą ir viso pasaulio dėmesio centre esančius Vidurinius Rytus.

Dabar noriu nurodyti gal kitokio pobūdžio, bet taip pat mano antraštę patvirtinančius pavyzdžius tik iš vieno trijų mažų apylinkių trikampio, būtent, Delhi - Rodney - Londonas.

G. Jocius iš Rodnės yra Ontario žemės ūkio ministerio pavaduotojas, o A. Eimantas iš Londono yra federacinio ministerio asmeninis referentas. D. Laureckaitė-Vindašienė iš Delhi yra augšta pareigūnė vienoje ministerijoje Otavoje, profesinio žurnalo vadovaujama pripažintu autoritetu gyvenamos aplinkos klausimų srityje. Ji tais klausimais rašo straipsnius žurnaluose ir yra viena iš tų, kurie atstovauja departamentui tarptautinėse konferencijose. Šį pavasarį ji buvo atvykusi į Londoną ir čia esančiame universitete skaitė paskaitas apie naujus laimėjimus gyvenamai aplinkai apsaugoti.

Turime ir Londone užtenkamai pavyzdžių. Vakaru Ontario universitete yra du labai lietuviški profesoriai — R. Mitalas ir Vilis. Dr. A. Kaveckas buvo vienas iš pirmųjų pralaužęs ledus ir pasipriešinęs pavarde keitimui. Rezultatas — jis ne tik išsilaikė gydytojo profesijoje, bet ir gerą vardą įsigijo tarp kitataučių.

Nekitu keliu pasuko ir dantistai — Andriulionytė ir Tinginys, nors jų pavardės tikrai nėra kanadiečių lengvai ištarimos. A. E. Pocius, būdamas minėto universiteto biudžeto di-

rektoriumi, nesivaržė savo įstai-gą dekoruoti ant stalo pastatoma trispalve ir kitais lietuviškais ženklais. Imponuojanti ke-liadesimt milijonų biudžeto suma nusako tų pareigų atsakingumą.

Taip pat labai lietuviška yra Gr. Petrauskienė: ne tik aukso medaliu baigė universitetą, bet ir pasiekė augščiausią gimnazijos mokytojai įmanomą laipsnį.

St. Keras yra pasaulinio masto b-vės "General Motors" Londono skyriuje viršininkas (Supervisor of Central Standards — Industrial Engineering) net kelių departamentų, vadovaujama kanadiečių.

Lietuviškos pavardės pasilaukymas, atrodo, nekenkia ne advokatei M. Daniliūnaitei, kuri net vardą iškabose, kortelėse ir laiškuose antraštėse įrašė lietuviškai — Marija, nors daug kas sakė, kad, tokią įstaigą savo vardu (pavardės nepakeitus) atidarius, nėra įmanoma išsilaikyti.

Čia nėra visų augštesniųjų pareigūnų paminėtame trikampyje išskaičiavimas, bet tik keletas man žinomų pavyzdžių. Daug lietuvių dirba tikrai augstose pareigose, atstovauja mokslo įstaigoms ar imonėms tarptautinėse konferencijose ir t.t. Tokių pavyzdžių didžiojoje apylinkėje yra daug.

Taigi, kaikiurių jaunuolių teigimas, kad lietuviškumas trukdo karjerai, yra be pagrindo. Tokia yra taisyklė, bet kiekviena taisyklė turi vieną kitą išimtį. Tačiau mes visada vadovaujamės daugumos dėsniu. Toks jaunuolių teigimas yra greičiau patogus pasiteisinimas dėl asmeninių nesėkmių, o ne realybė atitinkas tvirtinimas.

Lietuvių šeimos kalba yra lietuvių kalba

Tave mažą laukų žolėlę regi,
Tavęs kaip aukso kupinas dangus,
Tau stojo žemė, švietė saulė,
žvaigždės degė,
Tavęs nematė, Dieve, tik žmogus.
BERNARDAS BRAZDZIONIS

Dainos Sambūrio koncertas

Puiki įžanga į dainų šventę buvo padaryta Dainos Sambūrio choro birželio 30 d. Toront Westpark mokyklos salėje. Australiška drąsa ir atvirumu buvo pradėtas jo koncertas. Pilnutėlė salė nebuvo apvilta, tik gaila, kad nevisai Toronto visuomenei teko išgirsti Australijos lietuvių taip puikiai paruoštą koncertą.

Džiugu buvo klausyti lietuviškų dainų su gerai pritaikytomis harmonizacijomis. Buvo išryškinti ir nepagrindiniai balsai, nenustelbiant pagrindinės melodijos. Techniškai ir muzikiniu požiūriu išdirbta dinamika. Frazijų išvystymas buvo gerai atliktas. Smagus ar svajingas tempas gerai išryškino parinktą dainų stilių. Idomiai ir kontrastingai sudaryta programa, gera tarėna pagavo publikos dėmesį. Choras pajėgė klausytojams įkvėpti liūdnas ir linksmas dainų nuotaikas, tų dainų spalvingumą, nes klausytojų veiduose spindėjo linksmumo ar liūdesio išraiška.

Choras parodė didelį darnumą — su meile ir drausmingumu sekė meistrišką dirigavimą bei akompanavimą.

Programą dar įvairino idomūs pritaikyti eilėraščiai, kurie buvo deklamuojami sceninių pasikeitimų metu.

Choristų, ypač dirigentės Danutės Jokubauskaitės - Levickienės, apranga buvo žavi ir skoninga.

Pabaigoje publika su didžiausia meile klausė dainos "Lietuva brangi", spontaniškai atstojo ir sukėlė jausmingas ovacijas, o dirigentės akyse žibėjo ašaros.

Publikai palinksmint buvo pakartota daina "Alutis". Dirigentei, visiems siunčiant bučiūkus, publikoje buvo girdėti sakomi du žodžiai — "labai gražu".

Bendrai sugiedotas Lietuvos himnas sujungė ir suartino visų kontinentų lietuvių.

Sis Dainos Sambūrio koncertas buvo bene trečias S. Amerikoje. Prieš tai šis choras koncertavo Los Angeles mieste ir Hamiltone. Po Pasaulio Lietuvių Dienų jis išvyko koncertuoti į kitas vietas. Geriausias sėkmės mieliems dainos puoselėtojams iš tolimosios Australijos. D. G.

• Nuobodžiausia tiesa (deja, tie sa!) yra tai, kad tas, kam viskas yra nuobodu, pats yra nuobodas. — J. GIRNIUS.

Optical Studio

OKULISTAS R. SCHMID
Naujas adresas:

1586 Bloor St. West,
Toronto, Ont. M6P 1A7
(prieš Lietuvių Namus)

Tel. 535-6252

Greitas patarnavimas, neaugštos kainos. Gaunami kontakto lęšiai (contact lenses).

YONGE MEMORIALS LTD.
2019 YONGE ST., Toronto 7 (tarp Davisville ir Eglinton),
Tel. 487-2147, vakarais 445-8955
Meistriškos darbos, puikūs lietuviški projektai
ESTŲ PAMINKLŲ BENDROVĖ

GERAS (GARY) SKABEIKIS, baigęs miškininkystę bakaluro laipsniu Britų Kolumbijos — UBC universitete Vankuveryje. Dirba savo srityje Vankuverio saloje. Dalyvavo lietuvių veikloje ir tautinių šokių grupėje

Amerikos Lietuvių Kultūros Archyvas

perpildytas gausia archyvine ir kultūrine medžiaga. Jai sutvarkyti ir visuomenei padaryti prieinama reikia praplėsti patalpas. Statybos darbai jau pradėti ir numatomi baigti šių metų rugpjūtį. Esamoji 2400 kv. pėdų plotio patalpa bus padidinta 6400 kv. pėdomis. Naujas pastatas atsis apie 250.000 dolerių. Būsime dėkingi jei prisidėsite savo auka prie šios statybos įvykdymo. Aukus siųsti: ALKA, P.O. Box 608, Putnam, CT 06260, USA.

ALKOS direktoriatas

(Atkirpti)

ALKOS patalpų statybai skiriu auką:

- ☐ garbės mecenato (10.000 dol. ir daugiau)
- ☐ mecenato (5.000 dol. ir daugiau)
- ☐ garbės fundatoriaus (1.000 dol. ir daugiau)
- ☐ fundatoriaus (500 dol. ir daugiau)
- ☐ remėjo (100 dol. ir daugiau)
- ☐ kitokią \$.....

Dabar siunčiu:

- ☐ visą auką \$.....
- ☐ dalį aukos \$.....

Čekius rašyti ALKA vardu. Aukos atskaitomos nuo mokesčių JAV-se (Id. Nr. 23 7227294).

Vardas

Pavardė

Adresas

Dail. ALBINO ELSKAUS vitražas Lietuvos Kankinių šventovėje Toronte—Mississaugoje. Jo tema: prie kryžiaus motina guodžia už tėvynę mirštantį kovotoją

Nuotr. O. Burzdžiaus

Lietuviai tarptautinėje konferencijoje

Tarptautinės šiluminės Energijos Perdavimo tarybos (assembly) pavedimu šeštąją tarptautinę konferenciją šiais metais Toronte šaukia šitos tarptautinės organizacijos kanadiečių vykdomasis komitetas, veikiantis prie National Research Council of Canada Otavoje. Konferencija bus Sheraton Centre viešbutyje š.m. rugpjūčio 7-11 d.d.

Sios tarptautinės konferencijos vyksta kas ketveri metai. Ju tikslas — sudaryti sąlygas susitikti po pasauli išsimiečiusiems šiluminės energijos srityje dirbantiems mokslininkams ir praktikoje pasireišiantiems specialistams, pabendrauti ir pasikeisti tyrimų rezultatais, išvadoms bei ateities planais.

Konferencijoje bus gvildinamos šios sritys: šiluminės energijos perdavimo sistemos projektavimas ir tų sistemų optimizacija, krosnių projektavimas, šiluminės energijos kaita pastatuose, branduolinių reaktorių saugumas, saulės energijos naudojimas, šiluminės energijos kaita išorėje, kaita prie žemų temperatūrų ir kryogeninės (suskystintų dujų) šiluminės energijos, šiluminės energijos kaita cheminių procesų pramonėje, šiluminės energijos perdavimas labiau patobulintoje energijos išnaudojimo sistemoje, šiluminės energijos kaupimas atsargai.

Tarp minėtos tarybos 22-jų narių yra ir Lietuvos TSR Mokslų Akademijos narys vilnietis A. Zukauskas, kuris kartu su Sov. Sąjungos Mokslų Akademijos Termofizikos Instituto nariu S. S. Kutateladze atstovauja Sov. Sąjungai.

Per penkias konferencijos dienas bus 36 pagrindinės paskaitos savo srityje pasižymėjusių specialistų-mokslininkų. Vienu tokiu pagrindiniu kalbėtoju bus rugpjūčio 7 d. A. Zukauskas, asistuojant A. Slaniauskui. Jo tema: "Forced Convection in Channel Flows". Pagrindinių tokių paskaitininkų tikslas — apžvelgti, kaip toli atitinkamoje srityje pažengta ir kas dar darytina.

Tarp kitko, A. Zukauskas yra redakcinės komisijos narys stambiaus tarptautinio masto veikalo "Heat Exchangers — Design and Theory — Sourcebook", išleisto McGraw-Hill leidyklos.

Tarp 395 konferencijos techninių referatų, neįskaitant anų 36 pagrindinių paskaitų, suminėti septyni referatai (paskaitos) Lietuvoje atliktų mokslinių darbų (pirmoji pavadė pažymi numatomą paskaitininką). Štai jų temos:

"Heat transfer of a turbulent water film of different initial flow conditions and high temperature gradients" — G. J. Gimbutis, A. J. Drobavičius, S. S. Sinkūnas iš Antano Sniečkaus Vardo Politechnikos Instituto Kaune.

Atsiųsta paminėti

AIDAI nr. 4 (309-324), balandis. Mėnesinis kultūros žurnalas, leidžiamas Tėvų pranciškonų, redaguojamas dr. J. Girniaus. Literatūros, apžvalgų ir techninis red — dr. L. Andriekus, OFM. Šiame numeryje: velionies Jono Puzino "Dr. Jonas Basanavičius — Lietuvos Mokslo Draugijos steigėjas ir ugdytojas", Vitalijos Bogutaitės poezijos ištrauka iš ciklo "Apokalipsė", Antano

Lietuvos Kankinių šventovės vitražai

Kai ilgai puoselėta mintis pastatyti naują šventovę Toronte — Mississaugoje jau įgyvendinta, galima žvelgti į ją detalesniu požiūriu. Visų pirma bene stipriausią dėmesį patraukia vitražai, kuriuose atsispindi šventovės turinys — religinis ir tautinis.

Lankytojas, įėjęs pro didžiulias duris į šventovę (nuo Izaabelės gatvės), pastebi didelį langą, kuriame dinamiškai skrieja žirgas, o ant jo — raitelis su kalaviju ir skydu. Angliui lankytojui jis primena šv. Jurgį, o lietuviui tai yra Vytiš. Jis simbolizuoja Lietuvą — kankinių kraštą. Kad taip yra, matyti ir iš rūtos šakelės, priderintos prie bendro vaizdo, ir pakelės kryžiaus. Nors Lietuva yra kankinių kraštas, tačiau ji gyvena kovos dvasia ir tikisi laisvės. Dėlto šio vitražo Vytiš ryžtingai lekia viltingo saulėtekio link. Tai dail. Albino Elksaus kūrinys, įkvėptas patriotinės nuotaikos.

Išėngęs šventovės vidun, lankytojas kairėje pusėje mato išsistatę galeriją siaurų langų — vitražų, architekto dr. A. Kulpos originaliai surikiuotų. Iš jų surikiavimo dvelkia gyvumas, įvairumas, nenuobodumas. Tie vitražai yra dail. Juozo Bakio kūriniai, perkelti iš senosios Sv. Jono Kr. šventovės Toronte, atnaujinti ir pritaikyti naujai vietai. Juose vaizdais ir ženklais kalba Sv. Rašto ištraukos apie Eucharistiją, Kristaus kančią, Sv. Dvasią, mirtį, prisikėlimą... Tai meistriški darbai, pajėgia mažame plote išreikšti didžias idėjas. Juose matyti daug rūpestingumo, kūrybiškos išraiškos, religinės nuotaikos, simbolizmo.

Zvilgtelėjus dešinėn, matyti trikampę koplyčią, kurios vitražas labai ryškiai šviečia lietuviui artimas vaizdas: ties tėviškės kryžiumi motina guodžia mirštantį kovotoją. Tai išraiška gyvybinės žmogaus aukos už tikėjimą ir savąją tėvynę, kuri apima ne tik žemę, bet ir visas tauriasias krašto vertybes. Vitraže yra nemažai raudonos spalvos, reiškiančios kraujo auką, įgaunančią prasmės kryžiaus akivaizdoje. Tai irgi dail. A. Elksaus didelio formato kūrinys.

Salia jo — šv. Kazimieras, tarytum anos scenos liudininkas, šviečias iš siauro langų, esančio toje pačioje koplyčioje. Turinio atžvilgiu jis čia visai tinka, tačiau lankytojui jis sunkiau matomas. Jo autorius — dail. J. Bakis. Pastarojo vitražai šviečia ir šalia esančioje erdvioje zakristijoje, būtent, Vilniaus katedra, Rūpintojėlis Gerasis Ganytojas. Jie visi, ypač du pirmieji kūriniai, dvelkia lietuviška nuotaika, religine rimitimi ir rūpestingu darbo atlikimu. Iš jų kiek išsiskiria Gerasis Ganytojas, laikas avinėlių rankose. Jis yra sukurtas 1978 metais ir išreiškia krikščionišką rūpestį žmonėms. Akytas lankytojas pastebės, kad šio vitražo veido bruožuose galima atpažinti pagrindinį šios šventovės statytoją... Šis vitražas gražus, pilni krikščioniško ir lietuviško simbolizmo tik, deja, sudėti nuošaliausioje šventovės vietoje. Lietuviškoje šventovėje jų vieta turėtų būti pagrindinė sienoje (kairėje pusėje).

Išėjus iš zakristijos lankytojas išeina savo žvilgsnį į patį didžiulį vitražą dešinėje sienoje. Tai kelių plotinių vitražų, vaizduojančių lietuvių tautos kovą už krikščionišką tikėjimą. Jo autorius dail. A. Elkskus parinko būdingąsias scenas iš religinių praeities kovų. Žemutinėje vitražo dalyje matyti motina, slapta mokanti savo vaiką tikybos prie menkos žvakės šviesos. Kairėje — knygnešys, slapta nešas lietuviškas religines ir kitokias knygas į užsienio ir Lietuvą. Dešinėje vitražo pusėje — kalėjimo vienuotė, rusų skirta lietuviams veikėjams, ir ginkluoti, ant žirgų užsėdę kazokai, pasirodę puliti. Vitražo centre stovi vyras, iškėlęs

Butkaus "Ateroskleroziniai kraujagyslių pakenkimai ir klinikinės komplikacijos", Jurgio Gliaudos novelė "Vyskupo šešėlyje" (tęsinys), laimėjusi pirmąją premiją vysk. M. Valančiaus konkurse, Vinco Natkevičiaus "Idėjos Jurgio Baltrušaičio poezijoje".

35 METMENYS. 1978 m. kūryba ir analizė. Redaguoja Vytautas Kavolis. Administracija: M. Paškevičienė, 3308 W 62nd Pl., Chicago, Ill. 60629, USA.

• Daugiausia tie peikia, kurie mažiausiai veikia

kryžių, o šalia jo — moteris. Jie simbolizuoja visus kovojančius lietuvius už krikščionišką tikėjimą. Drąsų jų laikysena reiškia moralinę kryžiaus pergalę prieš brutalią jėgą, kuri pvz. buvo panaudota 1893 m. Kražių skerdyne ir kitose Lietuvos vietose. Ši scena primena ir dabartinę būklę Lietuvoje, kur moralinė tikinčiųjų jėga drąsiai grumiasi su brutalia okupacinės valstybės bei prievartos jėga. O ji grumiasi už dvasines vertybes, kurios šiame vitraže (viršutinėje jo dalyje) išreikštos šventovėmis, lietuviškais kryžiais ir aukos taurė bei ostija. Tai reiškia, kad lietuvių tautos kova už krikščionišką tikėjimą yra didi ir tauri aukos, kurios galutinę prasmę glūdi antgamtinėje sferoje.

Centrinėje sienoje, netoli didžiojo altoriaus, šviečia penki Lietuvos kankiniai, tarytum atstovaujau gausiems tautos kankinių būriams: arkiv. Teofilus Matulionis, arkiv. Mečislovas Reinsys, vysk. V. Borisevičius, prof. Pr. Dovydaitis (be įrašo) ir nežinoma kankinė. Tai statytojų parinkti asmenys pagal turimus duomenis ir atitinkamų autoritetų (vyskupų) aprobuoti. Tai naujovė lietuvių gyvenime, nes ši yra pirmoji šventovė pasaulyje, iškėlus minėtų Lietuvos kankinių garbę vitražuose. Jie, tiesa, nėra kanonizuoti, bet jų kankinystės faktai nepaneigiami — jie mirė už krikščionišką tikėjimą. (Ir Kanados kankiniai buvo pradėti gerbti šventovėse dar prieš kanonizaciją).

Minėti Lietuvos kankiniai labai ryškiai švieša spindėtą spindį iš spalvotų skaldytų stiklo vitražų. Tai fizinė švieša tarytum simbolizuoja moralinę jų šviešą lietuvių tautai ir, anot apaštalinio pranešimo arkiv. A. Palmas, visai tikinčiųjų Bendrijai.

Tų kankinių vitražų autoriui dail. A. Elskui pavyko pagauti būdinguosius jų veido bruožus ir padaryti juos atpažintamus. Be to, žemutinėje vitražo dalyje yra pavaizduota viso scena iš atitinkamo kankinio gyvenimo Sibire. Pz. arkiv. T. Matulionio vitraže pavaizduota vieta

iš Gulago salyno, kur jam teko dirbti vergo darbą. Arkiv. M. Reinsio vitraže matyti kaliniai, laukia guodžiančio bei stipri nandžio jo žodžio. Vysk. V. Borisevičiaus vitraže pavaizduotas vyskupo-kalnio figūra, guodžianti vieną kalinį. Žemutinėje prof. Pr. Dovydaitio vitražo dalyje atsiskleidžia nežmoniškos vergiško darbo sąlygos. Nežinomos kankinės vitraže matyti moteriškos figūros, vargstančios priverstinio darbo lageryje Sibire. Visa tai sudėjus, susidaro gana ryškus naujaujų laikų Lietuvos kankinių gyvenimo kelias, vedas iš kančios į garbę.

Pagaliau kairėje sienoje, netoli altoriaus, matyti didelio formato vitražas — Sopulingoji Išganytoji Motina, kankinių kalienė. Ji pavaizduota tradiciniu būdu, populiariu Lietuvoje, būtent: jos širdis perversa septyniais kalavijais, kurie išreiškia septynis skausmus. Tai moteris, kuri gyvenime patyrė daug džiaugsmo, bet dar daugiau skausmo. Tačiau jos skausmas buvo transformuotas į antgamtinę garbę, kuri vitraže išreikšta Mariją šlovinančiais angelais. Vyrauja dvi pagrindinės spalvos — raudona, išreiškianti skausmą, ir žydra, išreiškianti garbingąjį jos gyvenimo aspektą. Ir šiame vitraže autoriui dail. A. Elskui pavyko įsigilinti į krikščionišką lietuvių tradiciją ir išreikšti Sopulingąją Motiną naujų laikų žmogui prieinamų, patrauklių būdu.

Iš visų vitražų sklindanti mintis apie žmogaus kančios prasmingumą randa atbaigą centriniame skulptoriaus Ramozaus Mozoliusko kūrinyje — bareljefe "Triumfuojantis Kristus", iškeltame virš didžiojo altoriaus ant pagrindinės šventovės sienos. Jis tarytum sakyte sako: visų kančia veda į galutinę pergalę antgamtinėje sferoje. Minėto skulptoriaus Kristus tai skelbia ištiestomis kylančiomis rankomis ir miniatiūrinio Rūpintojėlo vaizdu pačioje skulptūroje. Apačioje skulptūra atremta į didelius skersinius trimitus, kurie primena dangaus skliautą ir kartu skelbia galutinę Dievo pergalę.

Pr. G.

LITUANISTIKOS SEMINARAS

1978 m. rugpjūčio 6-20 dienomis "Loyola of the Lakes", amerikiečių jėzuitų kunigų tvarkomų rekolekcijų namuose, Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungos Ryšių Centras ruošia penktąjį lituanistikos seminarą. Lituanistinių studijų mintis vasaros metu kilo Dainavoje, ir 1974 m. netoli Klevelando, Beaurmonte, amerikiečių skautų stovyklavietėje, buvo surengtas pirmasis lituanistikos seminaras.

Seminaro programa apima lietuvių kalbą, literatūrą ir Lietuvos istoriją. Sios programos tikslas yra sudaryti galimybes jaunimui gilintis lituanistiniuose dalykuose. Seminaro dalyviai turi būti baigę gimnaziją ir lituanistinę šeštadieninę mokyklą bei lengvai lietuviškai kalbantys, skaitantys bei rašantys jaunuoliai, pasirodę lankyti universitetinio lygio kursus. Dėstomi kursai:

Lietuvių kalba

1. Linksniai ir prielinksniai (mokyt. Stasys Barzdukas) — praktiškas susipažinimas su lietuvių kalbos linksniavimo pagrindais.

2. Bendrinė lietuvių kalbos

rašyba bei skyryba ir kalbos kultūra — kun. Juozas Vaišnis, S.J. Praktiškai atkreipiamas dėmesys į dažniausiai pasitaikančias rašybos bei skyrybos klaidas.

3. Lietuvių kalbos kirčiavimas (prof. Antanas Klimas) — praktiškas susipažinimas su pagrindiniais lietuvių kalbos kirčiavimo principais.

4. Žodyno turinimas (prof. Antanas Klimas) — praktiškas susipažinimas su lietuvių kalbos sinonimika ir frazeologija.

5. Dailūsios skaitymas (akt. Henrikas Kačinskas) — dvi teorinės paskaitos apie skaitymo melodiką ir logišką kirčio atkanką. Visas kitas laikas skiriamas darbiui su pavieniais klausytojais.

Lietuvių literatūra

6. Pokario Lietuvos poezija (prof. Rimvydas Silbajoris) — susipažinimas su lietuvių poezija nuo antrojo pasaulinio karo laikų Lietuvoje iki dabarties.

7. Lietuvių drama (dr. Ilona Gražytė-Maziliauskienė) — lietuvių dramų žanro apžvalga ir atskirų dramų nagrinėjimas.

8. Lietuvių literatūros anali-

(Nukelta į 9-tą psl.)

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės seime "Royal York" viešbutyje Toronte sėka atstovų kalbas — "Draugo" atstovas kun. dr. V. Rimšelis, MFC, ir "Darbininko" redaktorius kun. dr. K. Bučmys, OFM. Nuotr. St. Dabkaus

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

NUJORKO KULTŪROS ŽIDINYS

Jė savo antrąjį metinį koncertą surengė "Sutartinės" ansamblis su vadovu Jūrate Vėblaityte-Litchfield. Ši ansamblio sudaro 14-20 metų jaunuoliai, daugiausia gimnazistai ir pirmųjų kursų studentai. "Sutartinės" pasižymi augstais siekiais. Savo pirmajam koncertui buvo pasirinkusi britų kompoz. B. Britteno operą "Nojaus tvanas", o antrajame skambėjo G. B. Pergolesio oratorija "Stabat Mater", S. Simkuso baladė "Nugrimzdęs duras". Pirmojo kūrinio atlikime solo giedėjo sopranas J. Vėblaityte-Litchfield, mezo-sopranas Shirley Frankum, dirgavo J. Vėblaityte-Litchfield, sopraną partiją atliko Rasa Bobelytė, baritoną — Viktoras Ralys. Abiem atvejais spalvotų skaidres ekrane rodė jas paruošęs Algis Norvila. Atliekant oratoriją, buvo matomos didžiųjų dailininkų religinio meno skaidres, o "Nugrimzdęs duras" papildė lietuviški vaizdai, M. K. Čiurlionio kūriniai. Koncerto aprašyme apgailestaujama, kad A. Norvila į itališką "Stabat Mater" įpyne ir lietuvių liaudies meno skaidrių, o į lietuvišką "Nugrimzdęs duras" įjungė nelietuviškų vaizdų. Antroji koncerto dalis buvo skirta lietuvių kompozitorių kūriniams, kuriuos atliko jaunoji sol. R. Bobelytė, "Sutartinės" mergaičių choras ir mišrus choras. Akompanavo pianistė Dalia Sakaitė, programą papildžiusi viena L. Beethoveno sonata.

DAIL. ALFONSO KRIVICKO AK. VARELIŲ PARODA

"Pasaulio su-terimeras" gegužės 8 — birželio 2 d. d. buvo surengta V. Vokietijoje, Heidelbergo Amerika-Haus priesalyle, kur jis savo pirmąją parodą yra turėjęs 1951 m. Teigiamą parodos recenziją "Ein Feuer im Zentrum" ("Ugnis centre") gegužės 18 d. išspausdino vietinis laikraštis "Rhein-Neckar-Zeitung". Joje kalbama apie turtingo kalorito lavos sroves, blizgančią ugnį paveiklus, didžiojo kanjono tarpeklius Amerikoje. A. Krivickas vadovaujasi savita akvarelės technika, neįkoduodamas naujų formų, neatsisakydamas ligiolinio savo kelio. Jo akvarelės, nors ir pasikartojančios įvairiomis variacijomis, nėra monotoniškos, nes įdomios savo interpretacija.

RASYTOJAS ALGIRDAS LANDSBERGIS

landymams Britanijoje, savo kūrybos vakarą surengė Londono Lietuvių Namuose birželio 10 d. Pirmiausia jis charakterizavo kairiųjų literatūros vakaruose dalyvaujančius mūsų rašytojus bei klausytojų reakciją. Tarp tokių buvo Leonardas Andriekus, OFM, Antanas Gustaitis ir save pavaizdavęs A. Landsbergis. Jis taipgi skaitė ištraukas iš naujo romano, kurio veiksmas vyksta Muenchene, iš dramos "Sventasis narvas". Su savo žmona Janina suvaidino ištrauką iš rež. J. Purašo Niujorke pastatyto veikalo "Pavaiškiojimas mėnesinioje". Ši anoniminė Lietuvoje gyvenančio autoriaus kūrinių anglų kalbon yra išvertę A. Landsbergis. Gegužės 21-26 d.d. jis dalyvavo tarptautinėse rašytojų PEN organizacijos kongrese Stockholme.

MAIRONIO PARKO KLUBAS

Worcesteryje, Mass., centrinę savo pastato sieną papuošė dail. A. Rūkselės Lietuvos peizažais, kurie sveitina lankytojus supažindins su Lietuva. Klubui A. Rūkselės sukurė du triptikus — "Tėviškė prie Nemuno" ir "Kauno panorama". Centriniai jų paveikslai yra net 11 pėdų ilgumo. Salutiniuose paveiksluose bus nežinomo kareivio kapas Kaune, Vilniaus katedra su Gedimino pilies bokštu, Klaipėdos uostas, Vilniaus vaizdas pro Sv. Onos šventovę į Trijų kryžių kalną. Prie šių kūrinių A. Rūkselė pridėjo ir Maiironio portretą pakeisti klube dabar kabančią nuotrauką.

POMIRTINĖ ANTANO TULIO NOVELIŲ TOMA

baigė redaguoti Vladas Kulbokas, sutelkdamas geriausias novelės, rastas rankraščiuose po rašytojo mirties. A. Tulio palikimo išleidimo rūpinasi jo žmona Faustina ir Lietuvių Rašytojų Draugija.

PROF. DR. PAULIAUS RABIAUSKO, S.J.

redaguotas Lietuvos istorijos šaltinių II tomas "Relationes status diocesum in Magno Ducatu Lituaniae" jau atspausdintas Romoje. Šiame 808 psl. veikalas yra pranešimai, siųsti 1595 — 1867 m. Apaštalių Sostui iš Didžiosios Lietuvos Kunigaikštijos ribose buvusių Lucko, Smolensko, Mogilevo, Minsko, Vygrių, Seinų-Augustavo, Livonijos (Vendeno) ir Pilteno vyskupijų, su visa jais paaikšinančia dokumentacija. Tekstai ir paaikšninimai yra lotynų kalba, išskyrus lig šiol niekur neskelbtą ilgą bei svarbų Seinų-Augustavo 1867 m. pranešimą, kuris parašytas prancūzų kalba. Veikalas ypač naudingas istorikams, teisininkams, sociologams, lotynų kalbos specialistams, visiems mūsų tautos praeities gerbėjams. Antrojo tomo kaina — \$38 (minkštai viršeliais) ir \$42 (kietais). Užsakymus priima Lietuvių Katalikų Mokslo Akademia, Piazza della Pilotta 4, 00187 Roma, Italy. Ten taipgi dar galima gauti ir pirmąjį tomo, kai nuojantį \$20.

VILNIUJE ĮVYKUSIAME SIMPOZIUME

"Centrinės ir pietinės Baltijos stratigrafija, geomorfologija ir paleogeografija" pranešimus skaitė Lenkijos, R. Vokietijos ir Sovietų Sąjungos atstovai. Pastariejiems vadovavo Lietuvos Mokslų Akademijos geografijos skyriaus vadovas prof. dr. V. Gudelis. Lietuvių geografi ir geologai yra pasižymėję Baltijos istorijos bei jos senųjų krantų tyrinėjimais. Simpoziume nutarta surengti ekspediciją moksline tyrimo laivui.

FILIPINŲ KULTŪROS CENTRO

baletų grupę birželio 3-6 d.d. gastroliavo Vilniuje, atsižėję dvi koncertines programas. Šią filipiniečių grupę 1969 m. įsteigė ir jai vadovauja choreografe Alisa Rejes, talkinama choreografo Dženero Korin-galo. Jiedu yra į pagrindiniai solistai. Baletams buvo panaudota kairiųjų tarptautinių klasikų muzika: "Concertino" — G. Pergolesi, "Trupė" — J. S. Bacho, "Keliančio pameistrio dainoms" — G. Malerio. Egzotika padvelkė L. Kasilago "Sul-tonas Angas", Dž. Dadapo "Tomane-ge ir Einivėje". Grupės repertuare betgi daugiausia yra baletinių numerių, paruoštų pagal J. Brahms-o, R. Schumanno, M. Glinskio, P. Čaikovskio, D. Sostakovičiaus, B. Britteno, I. Stravinskio, G. Gershwin-o ir kitų žymiųjų kompozitorių muziką.

PREMIJOMIS ĮVERTINTI GERIAUSIEJI 1977-78 M. SEZONO LIETUVOS

dramos teatrų spektakliai vaikams. Premijos paskirtos rež. G. Žilui, dail. J. Malinauskaitei, aktorėms R. Staliūnaitėi ir I. Karastovai už "Mary Popins" Kauno teatre, J. Dautartui, S. Bareikiui, V. Kochanskitei, G. Zalėnui ir O. Dichovskui už "Vaikų dienas" Šiaulių teatre.

SOL. GIEDRĖ KAUKAITĖ

Vilniaus operos sopranas, savo koncertuose populiarina lietuvių kompozitorių dainas. Vieną rečitalį gegužės 31 d. didžiojoje Vilniaus filharmonijos salėje jis paskyrė klasikinėms P. Čaikovskio, N. Rimskio-Korsakovo romansams, V. Gavrilino dainų ciklui "Rusiškas sasiuvinis". Akompanavo pianistas Povilas Stravinskis. Dainavimu pedagogas Z. Paulauskas, ruošiantis būsimuosius solistus Vilniaus konservatorijoje, sol. G. Kaukaitė pažeria priekaištų dėl jos perdidelio prisirišimo prie klasiškinės atlikimo manieros, dėl kurios P. Čaikovskio romansams trūko platinio emocinio užmojo bei nuosirdumo.

KETVIRTASIS J. NAUJALIO MISRIŲ CHORŲ KONKURSAUS

Raudondvarvyje buvo pradėtas prie velionio skirto paminklo rengėjų atstovės V. Ramanauskienės žodžiu. Atsiminimais apie J. Naujalį dalijosi kompoz. K. Kaveckas ir Vilniaus konservatorijos docente Z. Naujalytė-Didenkienė. Konkurse dalyvaujantys chorai padainavo J. Naujalio dainų Konkursas yra zonojio pobūdžio, rengiamas vietinių meninių pagėjų iniciatyva. Ši karta betgi buvo susilaukta chorų ir iš Panevėžio rajono, svečių iš Rygos. Varžės net 16 chorų. Vertintojų komisijos, vadovaujamos K. Kavecko ir chorvedžio A. Krogerto, laimėtojai atskirose kategorijose pripažino: Jonavos azoto trąšų gamyklos atstovus su vadovu D. Jokūbioniu, I. Adamonytės vadovaujamą Jiezno kultūros namų chorą ir Panevėžio rajono Paezerio kultūros namų narius, kurių vadovė yra R. Pašinskienė. Specialų prizą už geriausią J. Naujalio dainos atlikimą laimėjo V. Juveničienė ir jos paruoštas kultūros namų choras iš Kapsuko (Marijampolės).

RESPUBLIKINĖS BIBLIOTEKOS SALEJE

Vilniuje įvyko poeto Jono Graičiūno kūrybos vakaras. Su jo gyvenimu bei kūriniais dalyvius supažindino filologijos dr. V. Galinis. Dalyvių eilėse taipgi buvo poetai E. Matuzevičius, V. Škripka ir literatūros kritikas P. Bražėnas. Programa atliko skaitovai G. Urbonaitė ir M. Rastenys, kompoz. K. Kaveckas, Vilniaus operos sol. M. Aleškevičiūtė, smuikininkas G. Dalinkevičius ir pianistas R. Bekionis.

BRANDŽIŲ LAIMEJIMŲ

yra pasiekę klaidedietis fotografas Vaclovas Straukas, kurį į savo narius jau 1967 m. įtraukė Tarptautinė Fotografijos Meno Federacija. Gero įvertinimo respublikinėse, sąjunginėse ir tarptautinėse parodose susilaukė jo nuotraukų ciklas "Jaunoji Klaidėda". Po kelias apdovanojimus V. Straukui laimėjo nuotraukos "Paskutinis skambutis", "Asfaltas", "Kraunys". Už savo nuotrauką "Jis ir ji" yra gavęs aukso medalius tarptautinėse parodose Monake ir Australijos Adelaidėje. Neseniai gautas pranešimas iš San Andre miesto, Brazilijos, kad ši V. Strauko nuotrauka įvertinta garbės diplomu. Savo nuotraukose jis linksta į grupinį portretą, siužetinę fotografiją, atskleidžiančią žmogaus nuotaiką bei charakterį.

POETAS EUGENIJUS MATUZEVIČIUS

susitiko su savo talento gerbėjais Pakruojyje. Čia jis buvo viešėjęs prieš 20 metų, kai vienintelis didesnis pastatas tebuvo vidurinė mokykla. Dabar Pakruojį puošia dirbtinis ežeras, kultūros namai, viešbutis, autotransporto įmonė ir kiti pastatai. E. Matuzevičius skaitė savo eilėraščius, kalbėjo apie poezijos ryšį su gyvenimu.

V. Kst.

R. CHOLKAN & CO. LTD. REAL ESTATE

JANE-BABY POINT, atskiras, centrinio plano, 6 kambarių namas; apšildomas saulės kambarys; gražus natūralus medis viduje; garažas su privačiu įvažiavimu; namas be skolo.

ROYAL YORK-EGLENTON, gražus 6 kambarių vienaaukštis; pilnai užbaigtas rūšys, 2 prausyklos, 2 atviri malkomis kūrenami židiniai; garažas su privačiu įvažiavimu.

SWANSEA, atskiras, originalus tributas, 3 ir 2 miegamųjų, vos kelio minučių senumo; garažai su privačiu įvažiavimu.

RUNNYMEDE-BLOOR, 8 kambarių mūrinis namas, 2 mod. virtuvės; garažas su privačiu įvažiavimu; namas be skolo; prašoma kaina \$64.900.

HIGH PARK-BLOOR, 7 kambarių atskiras namas; kvadratinis planas, vandeniu-alyva šildomas; 2 prausyklos; garažas su plačiu įvažiavimu, netoli Bloor.

ROYAL YORK-BLOOR, atskiras vienos šeimos 2 miegamųjų (5 kamb.) vienaaukštis, vandeniu-alyva šildomas; užbaigtas rūšys, nemažas sklypas, garažas su privačiu įvažiavimu.

INDIAN RD-BLOOR, 10 didelių kambarių atskiras namas; kvadratinis planas, garažai su plačiu privačiu įvažiavimu; namas be skolo.

JANE-ANNETTE — palikimas, 5 kambarių atskiras mūrinis vienaaukštis; garažas; prašoma kaina tik \$55.000.

16 ĮSTAIGŲ JŪSŲ PATARNAVIMUI TORONTE IR
ONTARIO PROVINCIJOJE.

P. KERBERIS,
2336 BLOOR STREET WEST

tel. 763-5555

namų 535-1584

Jauniausios dainininkės, dalyvavusios penktojoje Kanados ir JAV lietuvių dainų šventėje Toronte St. Dabkus

KANADOS ĮVYKIAI

Iškilmės visame krašte

Pagrindinė Kanados Dienos iškilmė liepos 1 buvo didžiulis koncertas Otavoje prie federacinio parlamento rūmų, kainavęs ketvirtį milijono dolerių, sutraukęs apie 500 atlikėjų ir 100.000 dalyvių. Jų eilėse buvo ir premjeras P. E. Trudeau. Šio koncerto bei kitų renginių tema buvo Kanados vienybė. Iš viso Kanados Dienai federacinė vyriausybė išleido \$4.5 milijono. Praktiškai tai reiškė tik 25 centus kiekvienam Kanados gyventojui. Quebec City mieste, kuris yra Kvebeko provincijos sostinė, liepos 1 d. Kanados vėliavą iškėlė pats burmistras J. Pelletier ir surengė oficialią priėmimą rotušėje, vadovaudamasis viešai pareikštu principu: "Mes visi esame kvebekiečiai, bet taip pat ir kanadiečiai!" Originaliausia Kanados dieną paminėjo buvęs karo aviacijos lakūnas Robin Morris, dabar gyvenantis Toronte. Propeleriniu dviviečiu vienmotoriu lėktuvu jis pakilo iš Vankuverio aerodromo ir po 22 valandų 27 minučių sėkmingo skrydžio nusileido Halifaksė. Tai buvo pirmąsias visą Kanadą apjuosęs skrydis be nusileidimo ir kuro papildymo, simbolizuojantis Kanados vienybę. Specialų garso lino tanką R. Morris buvo įsidėjęs į keleivinių skrydžių kabinos dalį. Halifakso miesto vadovams jis atvežė laišką iš Van-

kuverio vadovybės.

Paskutinieji Gallupo instituto viešos nuomonės tyrimo duomenys gali paskatinti premjerą P. E. Trudeau federacinio parlamento rinkimus skelbti šį rudenį. Balandžio mėnesį už liberalus ir konservatorius pasisakė po 41% apsisprendusių apklaustų asmenų. Tada atrodė, kad abiejų pozicijos yra lygios. Gegužės mėnesį liberalai pakilo iki 43%, o konservatoriai nukrito iki 39%. Paskutinieji birželio mėnesio tyrimai, kad liberalai vis dar turi 43% rėmėjų, kai tuo tarpu konservatorių remiančių asmenų skaičius nukrito iki 37%. Susidaro 6% skirtumas tarp liberalų ir konservatorių partijų bet galutinis sprendimas parlamento rinkimuose priklausytų nuo neapsisprendusių kanadiečių balsų padalos. Tokių vis dar yra 32%. Kurion partijon pakryps jų dauguma, tegali parodyti tik rinkimai.

Apeliacinis Kanados teismas atmetė Kvebeko lakūnų organizacijos skundą, kad suvaržymas varžyti prancūzų kalbą ryšiuose su didžiausiais Kvebeko aerodromais pažeidžia oficialių kalbų įstatymą. Suvaržymus 1976 m. rugpjūčio 27 d. įvedė federacinė vyriausybės įsakas, kuriam įtakos turėjo visos Kanados (Nukelta į 9-tą psl.)

Ateitininkų žinios

Ateitininkų stovykla Wasagoje prasidės liepos 23 d. ir truks 2 savaites. Registracija jau pradėta. Visi raginami kuo greičiau registruotis pas dr. O. Gustainienę tel. 445-5421 arba Prisikėlimo parapijos raštineje. Stovyklautojų amžius: nuo 7 iki 18 metų. Stovykla bus suskirstyta į dvi dalis — jaunučių ir vyresniųjų. Paruošta įdomi programa.

Stovyklos mokesčiai: 1 stovyklautojui už 2 savaites — \$100, 2 stovyklautojams iš tos pačios šeimos — \$195, vienam stovyklautojui už savaitę — \$55.

Ypatingai kviečiami stovyklautojai iš kitų lietuvių kolonijų — JAV miestų ir Kanados vietovių. Registracijos blankų reikalu rašyti: Dr. O. Gustainienė, 179 Cassandra Blvd., Don Mills, Ont., M3A 1T4, Kanada.

Skautų veikla

Birželio 30 d. PLD proga pas Kanados rajono vadą v.s. K. Batūrą rinkosi, skirstėsi ir vėl rinkosi iš įvairių kraštų ir miestų suvažiavę skautininkai-kes. Visas ilgas vakaras buvo įdomus ir malonus susitikimas, naudingas pasikalbėjimai ir pabėdavimu. Tuo buvo suteikta progą visiems su visais pasimatyti. Žinoma, dėl įvairių įsipareigojimų kitur nevisi galėjo dalyvauti. Iš viso dalyvavo 28 iš Omahos, Australijos, Montrealio, Klevelando, Niujorko, Čikagos, Toronto.

Romuvai aukoję: KLB Toronto apylinkės valdyba \$100, K. Z. Lemberčiai — vandens spaudimo cisterna.

Rugpjūčio 21 d., 9 v.r., VI tautinės stovyklos metu šaukiamas LSS tarybos posėdis.

VI-jai tautinė stovykla jau čia pat. Stovyklos vadovybė visus ir visas kviečia rūpestingai ruoštis — ramiai perskaityti siunčiamas informacijas. Pasiteisinti, kad ko nors kas nežinojo vėliau būtų nereikalingi trukdymai. Viskas išsiaiškinama dabar. Č. S.

HAMILTONO KOVAS

Pasaulio Lietuvių Sporto Žaidynės Toronte daugiausia pirmą vietą laimėjo mūsų lengvosios atletikos sekcijos atstovai: 100 m jaunių grupėje 1 v. laimėjo Paulius Grajauskas, o vyrų grupėje jis atbego antrojo. Vyrų 200 m bėgime 1 v. užėmė Algis Grajauskas, o jo brolis Paulius laimėjo bronzos medali. Tame pačiame nuotolyje jaunių grupėje Paulius Grajauskas laimėjo aukso medali. Estafetėje 4 x 100 m brolių Paulius ir Algis Grajauskai, Arūnas Juodelė ir Ed. Trečiokas atnešė taip pat pergalę Hamiltono Kovų.

Disko metime jaunių A klasėje Marius Stungėvičius užėmė II v., o Ed. Trečiokas pirmas šuolyje į tolį. Jaunių B klasėje Arūnas Juodelė 800 m bėgime laimėjo sidabro medali, o šuolyje į aukštį Darius Verbiecas buvo trečias. Mergaičių C klasėje šuolį į aukštį laimėjo Danutė Bernotaitė.

Puikiai pasirodė ir stalo teniso sekcija: dr. Algis Šaunoris laimėjo aukso medali vyrų vienetoje, o komandinės žaidynės (A. Šaunoris, Z. Stanaitis, Koperskis) Kovas užėmė III v.

Moteryk klasėje Ramona Raguckaitė užėmė III v., moterų B klasėje ir mergaičių C klasėje ji buvo antra. Mergaičių D klasėje D. Bernotaitė užėmė III v. Moterų dvejetainė R. Raguckaitė su D. Bernotaitė iškovojo bronzos medali, o mišriame dvejetainė R. Raguckaitė su Nesukaičiu buvo antri.

Puikiai pasirodė moterų krepšinio komanda, laimėdama II v. Kovietės baigmėje turėjo nusileisti gerai žaidžusiai Australijos moterų rinkinii. Kovo komandoje žaidė: Zubaitė, Vaitonytė, Stukaitė, Kesuniatė, Urbaitytė, Grajauskaitė.

Vyrų komandai teko žaisti su labai stipriais klubais, tad didesnių laimėjimų nepasiekė.

Už tokį puikų klubo pasirodymą žaidynėse valdyba reiškia nuoširdią padėką Algiiui Grajauskui, senj. Z. Riekienei, V. Subatnikaitėi ir visiems tėvams, padėjusiems susisiekti priemonėmis K. B.

REAL ESTATE LTD.

Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate Board narys

Telefonai: 536-2738 ir 536-2664

1611 BLOOR ST. WEST

MILTON, ONTARIO, dvejių metų senumo puikus vienaaukštis (bungalow, side split), brangūs kilimai, 2 šaldytuvai, krosnis, indams plauti mašina, šaldytuvas (deep freeze), biliardo stalas; savininkas išvažiuoja į JAV.

LESSARD GATVE, pusiau atskiras plytų namas; 6 kambariai, užbaigtas rūšys, garažai; prašo \$63.000.

ALHAMBRA — ARTI LIETUVIŲ NAMU, atskiras plytų namas, 14 kambarių; 5 kambariai pirmame aukšte, plius 4 butai nuomoti, geros pajamos, geras butas savininkui, garažas. Kaina nužeminta.

MEDLAND GATVE, atskiras, didelis plytų namas, 10 kambarių, labai geram stovyje; 3 virtuvės ir prausyklos, garažas; įmokėti \$15.000.

Vakaraš skambinkite į namus

A. Garbenis 489-1543

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiame
TORONTO LIETUVIŲ
KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA:

8½% už 1 m. term. dep.
8½% už pensijų ir namų planą
7½% speciali taup. sąsk.
7% už taupymo s-tas
6% už čekių s-tas (dep.)

IMA:

9½% už asm. paskolas
9¼% už mortgicijus

AKTYVAI virš 20 milijonų dolerių

Asmenines paskolas duodame iki \$50,000 ir mortgicijus iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta sutaupų dydyje, bet nedaudiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$10,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas — pinigines perlaidos, kelionės čekiai (American Express) Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgicijai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais — nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta)

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West,
Telefonai: 532-8723 Toronto, Ontario
ir 532-1149 M6P 1A6

ED. KONDRATAS, siuvėjas

1113 Dundas St. W.,
Toronto, Ont. M6J 1W9

Tel. 533-5454

Lietuviška "Real Estate" įstaiga St. Petersburg, Floridoje

ANGEL E. KARNIENE
Broker • Realtor
Notary Public
3701 Gulf Blvd., St. Petersburg Beach, Florida, 33706
Telefonas (813) 360-2448 • vakare (813) 345-2738

DUFFERIN RADIO AND TV

SALES AND SERVICE Taisomi televizijos, Hi-Fi ir radio aparatai.
Prityrę specialistai su ilga praktika.
1000 College St. • LE 1-3074 • Sav. P. Užbalis

PROGRESS REAL ESTATE LTD.

REALTOR

1072 Bloor St. W.

Perkant ar parduodant nekilnojamoj nuosavybę visada

Jums sąžiningai patarnaus **A. Bliūdžius**

Telefonai: 534-9286 • namų 537-2291

Lietuviška maisto krautuvė EUROPEAN MEAT & DELICATESSEN

2899 Bloor St. W., prie Prince Edward
Tel. 233-9783 NAUJI LIETUVIAI SAVININKAI

Simons TELEVISION

Savininkas — V. SIMINKEVIČIUS

2385 Dundas St. W., Toronto Tel. 532-8772

Netoli Lietuvių Namų prie Bloor-Dundas pažemio.

Nuomojam, taisom, parduodam televizijas, "stereo" aparatus, lietuviškas plokšteles ir suvenyrus.

STEPHAN'S FURS 406 Roncesvalles Ave.

telefonas 536-5936

Parduodami kailiniai apsiaustai ir įvairaus kailio kepurės. Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai.

Hamilton, Ontario

(Atkelta iš 4-to psl.)

Dalyvaukime SLA 72 kuopos gegužinėje, kuri įvyks liepos 23 d., 1 v.p.p., A. Padolskio sodyboje, 158 Willow Street, Paris, Ont., ir atvykime į J. Daumanto-Lukšos vardo jamzinimo iškilmę.

KELIAS I SLA GEGUŽINĖ. Važiuojantiems iš vakarų ir rytus 2-ju keliu, privažiavus 5-tą kelią, prie

šviesų sukty į kairę ir už pusantros mylios privažiavusite A. Padolskio sodybą, kurioje plevėsus Lietuvos trispalvė. Važiuojantiems iš rytų į vakarus 5-tuoju keliu, privažiavus 2-ą kelią, prie šviesų sukty į dešinę. Po sūkio vietoje bus rodyklės, rodančios kryptį į SLA gegužinę. Svečiai bus vaišinami darbuojančių šeiminių paruoštais valgiais.

J. Šarapnickas

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas

999 College St., Toronto, Ont. • Tel. 532-3400
M6H 1A8

AKTYVAI — virš 14 milijonų

KASOS VALANDOS:	MOKA UŽ:
Pirmadieniais 10 - 3	term. indėlius 1 metų 8½%
Antradieniais 10 - 3	pensijų ir namų s-tas 8½%
Trečiadieniais uždaryta	taupomąsias s-tas 7%
Ketvirtadieniais 10 - 8	depozitų-čekių s-tas 6%
Penktadieniais 10 - 8	DUODA PASKOLAS:
Šeštadieniais 9 - 1	asmenines 9½%
Sekmdadieniais 9.30 - 1	nekiln. turto 9¼%
	investicines 10%

Skyrius ANAPILYJE veikia sekmdadieniais —
9.30 v.r. iki 1 v.p.p.

Nemokama visu narių gyvybės drauda pagal sutaupų dydį iki \$2,000, asmeninių paskolų, mirties ir invalidumo atvejais — iki \$10,000. Parduodame "American Express" kelionių čekius ir pinigines perlaidos. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. • Mūsų tikslas — ne PELNAS, bet sąžiningas PATARNAVIMAS lietuviams.

LIETUVIO SAVININKO VAISTINĖ

MARGIS DRUG STORE

JOHN V. MARGIS, Phm. B.

408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944

PRIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS.
VAISTAI, KOSMETIKOS PREKĖS IR KT.

NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS

AR TURITE SUNKUMŲ SUPRASTI KĄ REIŠKIA GYVYBĖS DRAUDA?

KLAUSKITE MANE APIE: pajamų mokesčių atskaitas • pensijų planus • RRSP — registruotą pensijų planą • invalidumo pajamas • nuosavybių draudimą • šeimos apsaugą • studentų draudimo fondus mokslui eiti

THE CITADEL LIFE

365 Evans Ave. (arti Kipling), suite 104
Namai: 766-5857 • Raštine: 255-5514

AUTORITE SALES & SERVICE

1636 Dundas Street West, Toronto, Ontario M6K 2M4 Telefonas 531-1331
BLOOR AUTORITE GARAGE

296 Brock Avenue Telefonas 531-1305
(Tarp Dundas ir College)

★ Automobilio saugumo pažymėjimai (Mechanical Fitness Certification)
★ Sąžiningas ir patikimas patarnavimas. ★ Visi automobilių mechanikai
★ taisymai. ★ Sniginės ir paprastos padangos, MICHELIN, B. F. ★ GOODRICH, RADIAL ir kt. Savininkas FRANK PETIT

Lietuviška maisto gaminių krautuvė

PARKSIDE MEAT MARKET

335 Roncesvalles Ave., Toronto, Ontario Telefonas 535-1258

• Užsakymai priimami telefonu • Nemokamas pristatymas •

TIM'S AUTO BODY LTD.

Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas bei dažymas (bake oven) ir visi mechaniniai taisymai. Parduodu vartotus automobilius. 24-28 Howard Park Ave. (arti Dundas St. W.)

Toronto, Ont., M6R 1V5 FILTOS BROS

Telefonai 533-8451, 533-8452

P. ir T. SERVICE CENTRE garažas

(1862 Mattawa Ave., Mississauga, L4X 1K1, tel. 279-4371)

Važiuoti į vakarus Dundas St. W. nuo 427 kelio 1 mylia, sukty kairėn prie pirmųjų šviesų (į pietus) Wharton Way, važiuoti Wharton Glen gatve tiesiog į garažą.

• Sąžiningai atliekame visus automobilių mechaniskus pataisymus. • Savininkai: A. Paškevičius ir J. Tamošiūnas

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 8-to psl.)

nados lakūnų organizacijos spaudimas. Tada buvo įrodinėjama, kad anglų kalba yra tapusi pasauline lakūnų ryšio kalba su kontrolieriais aerodromuose. Pradėjus vartoti kitas kalbas, kurių lakūnai nesupranta, pažeidžiamas saugumo principas. Tokiu atveju lakūnai nepastebėtų kartais pasitaikančių klaidingų nurodymų, dėl kurių gali įvykti ir jau yra įvykių lėktuvų susidūrimų. Valdžios įsakų ryšiams su didžiaisiais Montrealio Dorval, Mirabel ir St. Hubert aerodromais leidžiama tik anglų kalba. Kituose Kvebeko aerodromuose gali būti vartojama ir prancūzų kalba, bet tik tokiais atvejais, kai pilotas skrenda nedideliame aukštyje be instrumentų pagalbos, matydamas žemę. Trys apeliacinio Kanados teismo teisėjai vienbalsiai pritarė valdžios įsakui. Pasak teisėjo Louis Pratte, oficialus dvikalbiškumas nebūtinai turi reikšti abiejų kalbų vartojimą bekuriose aplinkose. Po šio sprendimo Kvebeko lakūnams dabar belieka krei-pimasis į augščiausiąjį Kanados teismą.

Komunistinė Kinija garbės svečių pasikvietė buvusį Kanados premjerą ir konservatorių vadą J. Diefenbakerį, kuris turbūt yra seniausias aktyvus politikas, turintis jau 82 metus amžiaus. J. Diefenbakeris kvietimą priėmė ir Kinijoje žada apsilankyti šį rudenį, jeigu nebus paskelbtas federalinio parlamento rinkimai. Rugsėjo 9 d. dešimties dienų viešnagė Kinijoje pradės visų partijų Kanados parlamentarų grupė. J. Diefenbakeris su keturiomis savo bičiuliais žada atvykti tada, kai minėtoji grupė grįš Kanadon. Komunistinė Kinijoje jis nori susipažinti su kinietiška gydy-mo sistema, kuriai naudojami adatų dūriai, apsilankyti Mongolijos pasienyje ir pamatyti milijoną ten sutelktų sovietų karių. Paklaustas, ar toks vizitas nepažeis jo antikomunistinių įsitikinimų, J. Diefenbakeris žurnalistams priminė savo apsilankymą Sovietų Sąjungoje ir Ukrainoje. Ta kelionė buvusi grynai informacinio pobūdžio, nepakeitusi jo pažiūrų.

Atsistatydinus liberalų atstovui B. Mackasey, Montrealio Notre Dame de Grace rinkiminėje apylinkėje buvo praveisti papildomi rinkimai į Kvebeko parlamentą. Juos laimėjo liberalų kandidatas Reed Scowen, gavęs 12,797 balsų. Antroji vieta teko nepriklausomam kandidatui D. DeJongui (4.983), trečioji — Kvebeko partijos kandidatui M. Gelinai (2.347). Tautinės vienybės kandidatas A. Brulotte tesurinko 341 balsą. Kvebeko liberalų partija su savo vadu C. Ryanu rinkimų rezultatuose mato aiškų balsoutojų nusisukimą nuo separatistinės premjero R. Levesque partijos. Tokia išvada vis dėlto gali būti nevaisinga teisinga, nes Notre Dame de Grace apylinkėje didelių balsuotojų dauguma sudaro anglų kilmės kanadiečiai. Tiesa, net ir tose apylinkėse dalyse, kur vyrauja prancūzų kilmės rinkėjai, pirmavo liberalas R. Scowen mažesniu laips-

niu. Nepriklausomas kandidatas D. DeJongas, užėmęs antrą vietą, rinkiminiam vajuje ko-vojo už visišką abiejų oficialių kalbų lygybę, vadovaudamasis principu, kad kalbą turi teisę pasirinkti kiekvienas kvebekietis. Pasak D. DeJongo, liberalai nedaug tesiskiria nuo Kvebeko partijos, nes ir jie pirmumą teikia prancūzų kalbai.

Winnipeg, Manitoba

VESTUVES. Birželio 3 d. lietuvių Sv. Kazimiero šventovėje susituokė Manitobos un-to studentė Irena Marozaitė su to pat un-to stud. Edmund-Eric Wesenbergu. Kaip tik tuo metu abu baigė universitetą ir abu gavo bakaluro laipsnius.

Vedybines apeigas atliko lietuvių parapijos klebonas kun. J. Bertasius. Gausius dalyvius stebino tai, kad jaunųjų pabroliai ir pamergės buvo apsirengę vienodai — baltai mėlynom uniformom, nes jaunoji Irena Marozaitė priklauso "sorority" organizacijai, kurios ženklų spalvos esančios baltai-mėlyna. Apeigų metu giedojo solistė "Ave Maria" ir kitas giesmes.

Vestuvinė puota įvyko 6 v.v. "Vaza Lund Park" gražioje Winnipego vasaros rezidencinėje salėje. Svečių prisirinko per 200. Jų tarpe buvo inž. Daunys su ponija iš Otavos, Roma Alminienė su sūnumi iš Čikagos ir kt. Prie garbės stalo pasirodė jaunieji su pabroliais ir pamergėmis. Dešinėje pusėje matėsi jaunosios tėveliai Vincas ir Monika Marozai, kairėje — jaunojo tėveliai ir sūnė — Irenos krikšto tėvai Marija ir Mykolas Januškos, parapijos klebonas kun. J. Bertasius.

Vestuvių puotą pradėjo vyresnysis pabrolis Johan Smith, kuris po įžanginio žodžio supažindino su garbės stalo svečiais. Trumpą žodį tarė jaunosios vyras E. Wesenbergas, kuris pasidžiaugė, kad gavęs žmoną iš gerų namų, gerų tėvų. Paskutinį žodį tarė pati jaunoji, kuri susijaudinusi išreiškė ilgą padėką tėveliams už auginimą, mokslą bei paruošimą gyvenimui, dažnai savo kalbą pertraukdama ašaromis.

Jaunieji, gavę tiek daug dovanų, jų neatidarinėjo ir niekam nerodinėjo. Tai užima labai daug laiko. Tai pirmas toks tvarkingas elgesys su dovanomis. Visas vakaras liko vaišėms, muzikai, šokiams bei kitoms pramogoms, tad ir praėjo labai draugiškoje ir geroje nuotaikoje.

Irena Marozaitė visada gyvai reiškė lietuviškoje veikloje. Kai buvęs Tautybių Meno Tarybos pirm. Manitoba Cecil Semchyshyn 1970 m. Winnipege įvedė tautybių savaitę Folklorama '70, pirmąja lietuvių paviljono karalaitė buvo pakviesta Irena Marozaitė. Antra kartą ji buvo pakviesta į lietuvių paviljoną Miss Folklorama '74. Ji taipgi dalyvavo tais metais surengtose Lietuvių Dienose kaip lietuvių paviljono "Miss Folklorama". Tad daug laimės naujoje gyvenimo pakopoje.

LIGONIAI. Mečys Sarauskas buvo ištiktas širdies priepuolio, bet po kelių dienų grįžo iš ligoninės ir gerai jaučiasi. — Julė Ramanauskienė paguldyta į ligoninę inkstų operacijai, bet, girdėti, greit išeis. — A. Radzevičius jau ilgus laikus gulė ligoninėje ir blogai jaučiasi, silpnai beatpažįsta savo lankytojus. — Jonė Kuncaitienė jau trečias mėnuo gulė ligoninėje, bet, girdėti, jau sveiksta. — Aliui Sarauskui padaryta širdies operacija; jau grįžo į namus, tačiau bus reikalinga dar kita operacija. — Staiga nesugalavo žymus mūsų visuomenės veikėjas Juozas Demereckas, bet ligoninėje padaryti tyrimai nieko blogo nesako, tai manoma, kad greit sugrįš į namus, nes jo laukia darbas miesto savivaldybėje. K. S-tis

Lietuvių studentų skyrius tautybių savaitės metu Illinojaus universitete š.m. gegužės mėnesio pabaigoje. Stovi — R. Merkys, L. Moll, L. Rudaitytė, prof. dr. J. Reklaitienė; sėdi — K. Razmaitė, D. Pauliūtė, R. Slonskytė, M. Ku-biliūtė (Couble).

SKAITYTOJAI PASISAKO

OPIUOJŲ KLAUSIMU

A. Kalnins, "T2" birželio 7 d. laidoje rašydamas tema "Opus klausimas baltistikos konferencijoje", siūlo žydų klausimu paruosti ir išleisti knygą anglų kalba, sudaryti komiteta, kuris rūpintųsi knygos išleidimu ir lėšų telkimu. Sveikintinas A. Kalniaus sumanymas ir pasiūlymas, nors ir labai paveltuotas. Bet geriau vėliau, negu niekad.

Kai mūsų spaudoje pasirodė žinutės, liečiančios žydų išleidžiamose knygose nacių įvykdytus žudynes, kuriose ir lietuvių tautai buvo metamas kaltinimas, buvo manoma ir laukiama, kad lietuviškių veiksniai, kurie atstovauja lietuvių tautai, reaguos, paruošdami leidinį, parodantį antrąjį medalio pusę. Bet per ilgą laiką, apie du dešimtmečius, buvo kantri kapu tyla.

Norėdams nedovanotina tylą pralaužti, 1972 m. kreipiausi į Lietuvių Fondą JAV-se. Tuometinis LF reikalų vedėjas Rėklaitis mano sągestijomis susidomėjo. Pasiūlė man surasti knygai redaktorių. LF vardu pažadėjo apmokėti redaktorių ir knygos spausdinimo išlaidas. Nors pasiūlymas man buvo keistas, bet bandžiau. Kreipiausi į vieną pajėgesnį žurnalista, gyv. V. Vokietijoje, bet jis iš "mandagumo" ne tik neatsakė, jį mano kreipimąsi, bet ir nesugrąžino LF rašto, kuriame rašoma, kad "Lietuvių Fondas apmokės redaktorių ir knygos spausdinimo išlaidas". Nepasisekė pirmam bandymui, teko kreiptis į veiklų žurnalista-rašytoją Algirdą Gustaitį, gyv. Los Angeles. Greitai gautas A. G. laiškas buvo džiuginantis. Rašė: "Aš iki ausų apsikrovęs kitokiais rašymo darbais, todėl visą reikalą persiunčiau Lietuvių Žurnalistų Sąjungos centro valdybai surasti reikalingą redaktorių..." L2S centro valdyba pranešė, kad neatsirado kas sutiktų redaguoti minimą knygą. Sužinojęs, jog dr. D. Jasaitis rašo knygą apie žydų gelbėjimą Lietuvoje nacių siautėjimo metu, pasiūliau jam turimą medžiagą ir pasiūliau (jei neturėtų) Lietuvoje S. Binkienės parašytą ir ten atspausdintą knygą "Ir be ginklo kariai". Tuo ir užsibaigė nespėjusios mano pastangos.

Linkiu, kad A. Kalniaus siūlymas būtų laimingesnis — sulauktume reikalingos objektyvios knygos ar knygų svarbesnėmis kalbomis.

Stasys Motuzas, V. Vokietija

NEATSĄKŪE

Stepas Varanka savo straipsnyje "Lenkų fronte nieko naujo" teigia, kad dabartinės lenkų emigracijos vyriausybės premjeras K. Sabbat atšaukė pareiškimą "Mielu noru

grąžiname jums Vilnį". Iš tikrų jų neatsaukė. Lenkų spaudoje premjeras tik paaiškino, kad kol paverstos tautos neatgaus laisvės, tol nebus imamos joks sienų pakeitimai. Valstybių sienos nustatomos konstitucija, gi šią pakeisti tegali seimas, ir tai tik sutikus tautos daugumą.

Ta proga tegu būna leista dar sykį aptarti tą mano pasikalbėjimą su premjeru K. Sabbatu.

Tai buvo privatus pasikalbėjimas, nors ir kitų žymių lenkų akivaizdoje. Kalbėjau kaip eilinis lietuviško laikraščio korepionentas. Gavau sutikimą pasikalbėjimą paskelbti mūsų spaudoje, ką ir padariau, aiškiai pažymėdamas, kad pasikalbėjimas nebuvo oficialus. Tai reikšia, kad premjeras išreiškė asmeninę savo nuomonę. Pasakyta buvo daug gražių ir teisingų dalykų apie lietuvių lenkų santykius. Premjeras pripažino mūsų tautai teisę būti visiškai laisva ir nepriklausoma, pasmerkė kalbas apie betkokią ateities uniiją; pripažino, kad Vilnius yra Lietuvos, su reikšmingu priedu "jei". Pasakė jis: "Mielu noru grąžinsime jums Vilnį, jei bus leista mūsų ranka Kaune". Taigi ir tada buvo patstatyta sąlyga, Paklausus, ką tai reiškia žodėlis "jei" ir ar tai reikštų kokį nors Lietuvos suvereniteto apkarpyimą, atsakė: "Jokių būdų". Nurodė, kad visa kita tegalės būti išsiaiškinta su atstatausios Lietuvos vyriausybe.

Bent man atrodo, kad aiškiau nebėgi būti. Visa premjero mintis buvo nukreipta į taikų abiejų tautų susitarimą, iš anksto pripažįstant Lietuvos nepriklausomybę, jos suvereniteto neliečiamumą, Vilniaus priklausomumą Lietuvai, jei... Šį "jei" galima suprasti kaip sąlygą, kurios greičiausiai liestų grąžinto Vilniaus bei kitose Lietuvos vietose lenkus, jų kultūrinę laisvę ir t.t.

Nesu diplomatas, dėlto "jei" galimybių ne nemėginu pramatyti, tačiau manau, premjeras K. Sabbat yra padaręs labai gražų ir pozityvų žingsnį, nepažeisdamas nei savo augšto pozicijos tremties vyriausybės, nei mūsų tautos siekių. Greičiausiai išvadas tegali padaryti tik tie abiejų tautų žmonės, kurie gali atskirti tik dvi spalvas — juodą ir baltą, nors spalvų yra žymiai daugiau.

Pasikalbėjimo metu susidariau įspūdį, kad premjeras K. Sabbat yra plačios erudicijos asmuo, žinąs savo žodžių reikšmę. Visa kita priklauso nuo blogos ar geros valios jo žodžių aiškintojų, bet tai jų laisva valia laisvo žodžio šalyse. S. Setkus

- Lietuviškos spaudos rėmėjai yra savos tautos gynėjai

ALDONA JANČIUKAITĖ, 1977 m. baigusi dailę, A. Tamošaitienės audimo kursą. Ji 1977 metų Winnipego Folkloramo lietuvių paviljone šėis vakarus demonstravo kitataučiams lankytojams lietuvišką juostų audimą. Salia jos — KLB krašto tarybos narys Juozas Demereckas ir apylinkės pirmininkas, tas pareigas ejęs 1977 metais

V. BAČENAS

All Seasons Travel, B.D.

1551 Bloor Street West,
TORONTO, ONTARIO M6P 1A5

Visais kelionių reikalais betkur pasaulyje skambinti

tel. 533-3531

nuo 11 v.r. iki 7 v.v.

TORONTO

PLB garbės teismas

"T2" 27 nr. informacijoje apie Pasaulio Lietuvių Bendruomenę įsibrovė netikslumas apie garbės teismo sudėtį. Patikrinus informaciją, paaiškėjo, kad PLB garbės teismą sudaro penki asmenys. Siame seime į garbės teismą išrinkti seimo nariai: dr. J. Sungaila, E. Čuplinskas, V. Skrinškas, dr. P. Vileišis ir dr. Br. Nemickas. Šis pastarasis ir G. Sernas gavo po 43 balsus, bet atskiru seimo nutarimu, remiantis lietuvių tradicija, pirmenybė duota dr. Br. Nemickui, o G. Sernas liko pirmuoju kandidatu. Garbės teismas pasiskirstė pareigomis: pirm. dr. J. Sungaila, sekr. Vyt. Skrinškas, nariai — dr. P. Vileišis, E. Čuplinskas ir dr. Br. Nemickas.

Atsiprašome už įvykusį netikslumą, palietusį kaikiurius asmenis.

"Ethnic Kaleidoscope" yra duplikatoriumi spausdinamas įdarbinimo ir imigracijos ministerijos informacinis leidinys, dažnai rašas apie tautinių grupių veiklą. Š.m. birželio mėnesio laidoje yra trumpa informacija apie dail. Jokūbą Dagį, paimta iš "The Villager" š.m. kovo mėnesio numerio. Siame leidinyje galėtų būti ir daugiau žinių apie lietuvių veiklą, jeigu jų dažniau gautų iš lietuvių šaltinių.

Iš D. Britanijos "T2" redakcijoje lankėsi Z. Juras, p. Jurienė, S. Kasparas, A. Vilčinskas, p. Semeta, p. Semetienė, S. Kasparas yra "T2" bendradarbis, kuris svarbesniais atvejais informuoja "T2" skaitytojus apie Britanijos lietuvių veiklą. Jis dalyvavo ne tik PL Dienose, bet ir Baltiečių Federacijos surengtame lietuvių bičiulio senatoriaus Paul Yuzyko pagerbime.

Iš Brazilijos PL Dienose dalyvavo prel. P. Ragažinskis, inž. E. Oželytė, inž. A. Idika, E. Povilonienė, p.p. Gauliai.

Lituanistikos seminaras

(Atkelta iš 7-to psl.)
zė (prof. Rimvydas Silbajoris) — bus nagrinėjami: a. santykis tarp skaitytojo, kritiko ir rašytojo, b. skirtumas tarp literatūros kritikos ir mokslo, c. pagrindinės literatūros kritikos kryptys, d. istorinė lietuvių literatūros apžvalga.

Lietuvos istorija

9. Lietuvos istorija (1772-1918) (prof. Romualdas Misiūnas) — Lietuvos daugiatautės kunigaikštystės ir tautinės valstybės aptarimas; lietuvių tautos atgimimo sąlygų ir vystymosi analizė.

10. Lietuvos istorija (1918-1940) (prof. Benediktas Mačiukas). Šis Lietuvos istorijos laikotarpis bus nagrinėjamas visos Europos, ypač Rytų Europos tautų, bendro vystymosi bei tarpukaro istorinės patirties šviesoje.

11. Lietuvos istorija nuo 1940 m. (prof. Benediktas Mačiukas). Įvadas į Lietuvos valstybės ir tautos istoriją po nepriklausomybės netekimo. Lietuvos patirtis sovietų okupacijoje

Iš Argentinos PLB seime ir PL Dienose dalyvavo gana gausi delegacija: J. K. Jankūnas, J. R. Stalioraitis, J. Mijūdas, J. Papeckys, V. Bukauskaitė-de Persico, L. Burbaitė, M. Barzdžiūtė, E. Kiaugaitė, P. Gudelevičius. Beveik visi aplankė "T2".

Iš Edmontono PL Dienose dalyvavo gana daug tautiečių, aplankė Anapilį ir kitas lietuviškas institucijas Toronte. A. Dudaravičius lankėsi "T2" redakcijoje ir pažadėjo atsiųsti gražių nuotraukų iš PL Dienų. Jis taip pat dalyvavo sen. P. Yuzyko pagerbime.

JAV LB St. Petersburgo apylinkės valdyba, įvertindama sunkų lietuviškos spaudos darbą, atsiuntė "T2" \$25 auką. Dėkojame už dėmesį ir paramą.

Iš V. Vokietijos PLB seime dalyvavo A. Plechavičiūtė-Veigel, J. Lukošius, V. Svilas. J. Lukošius lankėsi "T2" redakcijoje ir papasakojo apie Vokietijos lietuvių gyvenimą, ypač Vasario 16 gimnaziją.

Iš Vankuverio Pasaulio Lietuvių Dienose dalyvavo gausus būrys tautiečių. "T2" redakcijoje aplankė B. Vileita, p. Vileitienė, p. Skabeikienė, p. Vencus, p. Tumaitis, p. Pilypaitis ir kt. B. Vileita filmavo dainų šventę bei kitus renginius.

Vedybinė sukaktis. Jonas ir Ema Mačiai, gyveną Burlington, Ont., liepos 8 d. Anapilio sodyboje savo vaikų, giminių ir bičiulių tarpe atšventė aukšinę vedybų sukaktį. Jubiliejinės padėkos pamaldos įvyko Lietuvos Kankinių šventovėje. Pamaldų metu solo giedojo sol. V. Verikaitis, akompanuojamas muz. J. Govėdo. Jaukus parengimas įvyko par. salėje, dalyvaujant arti 200 svečių. Sukaktuvinkas Jonas Mačys yra kūrėjas-savanasis nuo Pilviškių. Kanadoje gyvena dukros ir sūnaus šeimos.

bus analizuojama ne atskirai, bet bendros sovietų tautybių politikos bei praktikos plotmėje.

Šio penktojo lituanistikos seminaro dalyviai privalo imti mažiausia 4 iš šių 11 kursų, bent po vieną iš kiekvienos srities. Dviejų savaitių laikotarpyje didžiausias dėmesys bus skiriamas individualioms studijoms, bet vakarais bus įmanoma lankyti specialias paskaitas ar dalyvauti skirtingose diskusijose. Taip pat veiks biblioteka, periodikos kioskas, magnetofona bei knygnas.

Seminaro dalyviai užsiregistruoja nemažiau kaip 2 savaitėms iki liepos 15 d. Registracija — \$10. Stovyklos mokeskis — \$120, įskaitant registraciją. Norintieji gauti įskaitas (undergraduate credit) iš Kento valstybinio universiteto turi užmokėti atskirą papildomą mokesį.

Informacijos reikalais kreiptis į Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungos Ryšių Centrą, 2422 West Marquette Road, Chicago, Illinois 60629, USA. Tel. (312) 476-0601 R. L.

DRESHER-BARAUSKAS

INSURANCE AGENCY LTD. ir

W. G. DRESHER REAL ESTATE REALTOR

233-3334 — 231-2661 — 231-6226
3830 B Bloor Street West • Islington, Ontario M9B 1K8

Lietuvių kalba patarnauja — V. DRESERIS ir A. MIKSIENE
DARBO VALANDOS: 9 v.r. — 5 v.p.p. ir 6.30 v.v. — 8 v.v., šeštadieniais — 9 v.r. — 12 v.p.p.
Narys "Better Business" Biuro

Okulistas

L. LUNSKY, R.O.

M. LUNSKY, O.D., M.S.C.
470 COLLEGE ST., TORONTO
Tel. 921-3924

Darbo valandos 9.30 v.r. - 6 v.v.
Dėl priėmimo skambinti telefonu

Okulistas

S. Brogowski, O.D.

412 Roncesvalles Ave.

(prie Howard Park Ave.)

Kabineto telefonas

531-4251

Pacientai priimami susitarus telefonu

INSURANCE

533-1121 Walter Dauginis 822-8480
1613 Bloor Street West • Toronto • Ontario

- ★ Namų — Gyvybės
- ★ Automobilių
- ★ Komerciniai

FRANK BARAUSKAS LTD., Realtor

3828 BLOOR STREET WEST, ISLINGTON, ONTARIO

- namai
- investicijos
- ūkiai
- mortgiciai

ISTAIGOS 233-3323 NAMŲ 743-0100

BALTIC EXPORTING CO.

SIUNTINIAI Į BALTIJOS KRASTUS IR SOV. SĄJUNGA

- Priimame užsakymus ir maisto siuntinių iš Danijos.
- Turime įvairių medžiagų ir kitų prekių, tinkamų siuntimui.

DARBO VALANDOS: 9 v.r. — 5 v.p.p. (po 5 v.p.p. susitarus telefonu);

šeštadieniais 9 v.r. — 4.30 v.p.p.; trečiadieniais uždaryta.

482 Roncesvalles Ave., Telefonas Savininkai

Toronto, Ont. M6R 2N5 531-3098 S. ir F. Janavičiai

DRAUDA

Balio Maskeliūno istaiga

Tel. 251-4864 arba 251-4025 • Namų tel. 277-0814
2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403
Toronto, Ontario M8V 1C6

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 20 METŲ PATIRTIS

• ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

TORONTONT

Anapilio žinios

Tel. 277-1270

— Praėjusį sekmadienį 11 val. pamaldas laikė ir pamokslus sakė Europos lietuvių vysk. Antanas Deksnys.

— Wasagoje, lietuvių vasarvietėje, praėjusį sekmadienį labai daug tautiečių dalyvavo 10 ir 11 v. pamaldose. Vasaros metu ir toliau Wasagoje (Springhurst) sekmadieniais pamaldos bus 10 ir 11 v.

— Liepos 10 d. Sv. Jono liet. kapinėse palaidotas a.a. Jonas Kriškė, Ludo Kriškė, Ludo Kriškė 3 mėnesių sūnelis. Velionies tėvams ir artimiesiems nuširdi užuojauta.

— Geriausi sveikinimai Emai ir Jonui Mačiams, liepos 8 d. Anapilyje atsėntusiems aukšnei vedvy sukakti.

— Pamaldos: šį šeštadienį, 4 v.p. p., William G. Tyndell ir Ramunės M. Morkūnaitės jungtinių pamaldos; sekmadienį Lietuvos Kankinių šventovėje, 10 v.r., už a.a. Zigą Paulionį, 11 v. už a.a. Marijoną Jakelaitienę ir a.a. Juozą Visockį; Wasagoje — 10 v.r. už a.a. Vincą Lenkaitį, 11 v. už Vasilauskų ir Skurdelių šeimų mirusius.

Lietuvių evangelikų liuterono išganytojo parapijos žinios

— Šį sekmadienį, liepos 16, įvyks parapijos iškyla, pradedama pamaldomis 11 v.r. Humber Trails Parke, River Glen rajone, kuris yra 2,5 mylios nuo Nobleton miestelio, tarp 27 ir 400 kelio prie Kingside Road. Po pamaldų bus krikščioniška draugystė, moterų draugijos loterija ir bendri pietūs. Visi maloniai kviečiami dalyvauti.

— Pamaldos liepos 23 ir 30 d.d. įvyks šventovėje 9.30 v.r.

Lietuvių Namų žinios

— PLS Žaidinių programoje buvo ir šachmatų turnyras, kuris vyko LN Gedimino mėnėje. Dalyvavo 33 šachmatininkai iš Anglijos, JAV, Australijos ir Kanados.

Sios varžybos buvo gerai suorganizuotos V. Genčiaus ir E. Malmsten. Aukso medalį laimėjo LN šachmatų klubo narys A. Valčaitis, sidabro — Palčauskas, V. JAV, bronzos — J. Chrolavičius iš Hamiltono. — LN spalvoti atvirukai gaunami jų raštineje ir pas platintojus. Kaina: \$1 — 5 atvirukai.

— Antroji LN poilsio stovykla prasidės rugpjūčio 5, šeštadienį, 12 v. T. pranciškonų vasarvietėje, Wasagoje, ir baigsis rugpjūčio 19 d. Mokestis vienam asmeniui — nuo \$10 iki \$20 savaitėi. Rezervuojant patalpas įmokama nemažiau kaip pusė kainos. Platinės informacijos teirautis: Vytautas Kulnys tel. 769-1266. Taip pat informacija teikiama ir sekmadieniais popiečių metu LN. Rugpjūčio 12 d. bus šauni gegužinė. — Toronto lietuviškosios organizacijos kviečiamos užsakyti LN sales parengimams 1979 m. Prašoma tai atlikti artimiausiu laiku.

— Liepos 6 d. įvyko LN valdybos posėdis. Aptarta daug svarbių reikalų. — Algis Uknevičius iš JAV išreiškė savo pasigėrėjimą LN ir paaukojo \$20.

— PLD savaitgalį rasta pamesta piniginė su daug nuotraukų. Kreiptis į LN raštine.

— LN svečių knygoje liepos 9 d. pasirašė: G. Bražnys, E. Trečiokas, K. Bargas, G. Miceika iš Čikagos; I. Gustienė, O. Deneikienė, E. Muirhead, E. Prišmantienė, J. Vilkinė iš Los Angeles; B. Kiveris, V. Vilkas iš Kalifornijos; I. Budreckas, Atlanta, JAV; J. Bubelis, Filadelfija; R. A. Bitėnai, Elizabeth, N.J.; E. Michhead, Anglija; P. Mancienė iš Lietuvos; Petkūnų šeima iš Wisconsin, JAV; A. Skabeikienė iš Vancouverio, Br. Abromonis iš Montrealo.

— Nauji LN nariai: Tomas Trinkūnas papildė savo įnašą iki \$76, M. Z. — \$100, Wynne Vekteris — \$100, Antanas Masiulis įmokėjo \$100.

A.a. J. Kaknevičienės prisiminimai Anelė ir Jonas Puteiriai paaukojo "T2" \$10. Dėkojame.

ESU 52 METŲ AMŽIAUS. Jieskau gyvenimo draugės. Prašau rašyti "T. Žiburių" adresu, aiškiai pažymint ALBINUI.

"VENUS FLORISTS", Gėlės visokiom progom. 231 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont. Telefonai: 534-4645 arba vakarais 533-4037. Savininkė A. Putninskė kalba lietuviškai.

MIKOLAINIS VALTERIS atlieka stalius, plytelių dėjimo, vonių, tualetų ir prausyklų įrengimo darbus už prieinamą kainą. Skambinti 769-5024, Toronto.

LIETUVIŠKA

gėlių krautuvė savininkė V. SIMINKEVIČIENĖ. Įvairiomis progoms skambinti į "Petals Florist" tel. 537-9070, vakarais tel. 763-6256. Adresas: 1574 Bloor St. W., Toronto, Ont., prieš Lietuvos Namus. Pristatymas į ligonines, laidotuvių namus ir t.t. Savininkė yra prityrusi vestuvinių gėlių tvarkymo srityje.

Prisikėlimo parapijos žinios

— Sveikiname Loretą Kriškė, naitę ir Indrą Kongats, Daivą Miceikaitę ir Robertą Vorps, susitokusius mūsų šventovėje liepos 8 d.

— Wasagos stovykloje vasaros metu Mišios 11 v.r. kiekvieną sekmadienį.

— Gili užuojauta Z. Žebrauskienei, kurios giminingė Genė Valiukevičienė, atvykusi iš Lietuvos, žuvo automobilio nelaimėje. Mirus Barborai Rzešauskienei, reikiame užuojautą seserim Irenai ir Stasei Geidukytėm.

— Ateitininkų stovykla prasidės liepos 23 d. mūsų stovyklavietėje ir baigsis rugpjūčio 5 d. Berniukai ir mergaitės 6-17 metų amžiaus registruojasi klebonijoje arba pas dr. O. Gustainienę tel. 445-4521.

— Mūsų šventovėje vasaros metu vakarinės sekmadienio Mišios 8.30 v.v.

— Dėkojame S. A. Viskontams už \$500 auką, St. Račinskienė už \$50.

— Parapijos salių priežiūrai reikalingas sargas. Suinteresuoti prašomi kreiptis į kleboniją. — Rastas auksinis žiedas Karavano metu. Prašom kreiptis į kleboniją.

— Pakrikštyta Veronika Lin, Ronald Eruscliff ir Rūtos (Baltaduonytės) Lemon dukrelė; Adria Kristina, William ir Violetos (Jasiūnaitės) Gulletson dukrelė.

— "Aušros" stovykloje, Wasagoje, kapelionauja kun. Liudas Januška, kuris eina ir komendanto pareigas. Jis turi stiprią vadovybę, kuri sumaniai ir gyvai tvarko numatytas programas. Vyriausia mergaičių vadovė — Rita Karasiejiene, vyresniųjų mergaičių vadovė — R. Gustainytė, antrai savaitėi atvažiuos Rasa Soliūnaitė iš Čikagos. Vyriausias berniukų vadovas — Juozas Gudinskas, vyresniųjų berniukų vadovai — Antanas Gataveckas ir Arnoldas Zizas iš Brazilijos. Vyriausia jaunųjų mergaičių vadovė ir stovyklos slaugė — Danguolė Pranaitienė, jaunesniųjų mergaičių vadovės — Rūta Girdauskaitė ir Vida Juzukonytė. Jaunuosius berniukus prižiūri Vida Javaitė ir Ramunė Stravinskaitė, kuri taipgi yra stovyklos koordinatore. Padeda ir Linas Kaknevičius. Stovyklos ūkvedys yra Dainius Adomaitis. Seimninkės: J. Vitkūnienė, A. Podsedekienė, A. Dubinskienė ir O. Drusaitienė. Stovyklautojų — per 70.

— Mišios: šeštadienį 8 v. už Marcelę (Jakaitienę), Auzelienę, užpr. Antosę (Svaraitę) Gelazienę, 8.30 už Antaną Čajauską, užpr. J. B. Stankeičių, 9 v. už Liudą Racevičių, užpr. B. J. Stankeičių, 9.20 už Liudą Racevičių, užpr. K. B. Cepaičią; sekmadienį 8 v. už Steponą Juodkaitį, užpr. C. Gvaldienę, 9 v. už Mariją Stukienę ir Joną Valatką, užpr. A. Stukis, 10 v. už Liudą Racevičių, užpr. N. Racevičienę, 11.30 už parapiją, 8.30 v.v. už Mariją Melnykienę, užpr. V. P. Melnykai.

Ontario provincijos vyriausybė yra įsteigusi gero piliečio medalį (Medal for Good Citizenship), kuris teikiamas asmenims, pasižymėjusiems įvairiais darbais visuomenei. Kandidatams atrinkti Ontario premjero įstaija yra sudarūs patariamąjį keliolikos asmenų tarybą, kurios uždavinys — pasiūlyti kandidatų Ontario vyriausybei. Į šią tarybą yra paskirtas ir kun. Pr. Gaida trejų metų laikotarpui nuo š.m. liepos 1 d. Gero piliečio medaliai kasmet įteikiami specialioje iškilmėje. Tokia iškilmė įvyko birželio 30 d. Ontario parlamento rūmose. Keliolikai asmenų tokius medalius įteikė karalienės atstovė Ontario provincijai gubernatorė Pauline McGibbon, dalyvaudant premjerui W. Davis, keliem ministeriam, parlamento nariams ir kviesitiniams svečiams. Po įteikimo visi dalyviai bei svečiai buvo pakviesti pokyliui "The Sutton Place" viesbutyje. Kalbas pasakė premjeras W. Davis, keli parlamento nariai ir apdovanojimų atstovas. Vadovavo vyriausybės protokolo pareigūnas kroatų kilmės p. Borosa.

JAV LB krašto valdybos narys R. Adriaus lankėsi "T2" redakcijoje, domėjosi jos darbais ir užsisakė šį savaitraštį. — Loreta Kriškėnaitė susitukė su Indrą Kongats liepos 8 d. Prisikėlimo šventovėje. Apieigas atliko klebonas kun. Aug. Simanavičius ir estų evangelikų kun. Oscar Puhm. Vestuvinis pokylis įvyko Prisikėlimo salėje, dalyvaudant 300 asmenų. Pokylio pranešėju buvo R. Paškauskas. Tradicinės kalbos buvo pasakytos lietuvių, anglų ir estų kalbomis. "Ilgiausių metų" sugiedota estų ir lietuvių kalbomis. Kadangi jaunamartė Loreta yra dainos grupės "Voklungė" nare, visas jų būrys drauge su Loreta padainavo dvi lietuviškas dainas. Aplamai, vestuvėse vyravo lietuviška nuotaika ir lietuviški papročiai.

"Tėviškės Žiburiai", kaip įprasta, atostogaus pirmąsias dvi rugpjūčio savaites. Laikraštis neįsis rugpjūčio 10 ir 17. Bus uždaryta redakcija ir spaustuė, bet administracija veiks kasdien ir atostogų metu.

Medžio drožinių paroda. Jonas Mockus, gyvenantis Thunder Bay, yra sukūręs daug medžio drožinių, kuriuose vaizduojama Lietuvos praeitis ir dabartinis Kanados gyvenimas. Jo darbai yra artimi lietuvių liaudies menui. Daugelis J. Mockaus kūrinių su pasisekimu yra buvę rodomi Thunder Bay ir kitų vietovių parodose. Toronto Lietuvių Namai iš J. Mockaus yra gavę 17 drožinių, kurie bus išstatyti Vytauto Didžiojo mėnėje liepos 16, 23 ir 30 sekmadienį popiečių metu nuo 12 iki 4 v.p.p.

Senatoriaus pagerbtuvės. Liepos 7 d. "Four Seasons" viesbutyje Kanados Baltiečių Federacijos valdyba surengė pagerbtuves nuosirdžiam baltiečių bičiuliui senatoriui Paul Yuzyk jo 65-tojo gimtadienio ir 15 metų senatystės proga. Pagerbtuvių pokylį pradėjo Kanados Baltiečių Federacijos pirm. L. Leivat, estas, supažindindamas dalyvius su nuveiktais senatoriaus darbais. Invokaciją sukalbėjo vysk. A. Deksnys. Po vakarienės suakutinininką sveikino estų vardu jų konsulas Heinsoo, Kanados Latvių Federacijos pirm. T. Kronbergs, Kanados Lietuvių Bendruomenės pirm. J. R. Simanavičius, kartu įteikdamas ir suakutinuos dovanas. Lietuvių vardu buvo įteikta J. Daumanto knyga "The Freedom Fighters" su atitinkamu įrašu. Mat, senatorius yra didis kovotojas už pavergtų tautų laisvę. Atskirą dovaną — paveikslą įteikė Mrs. Kerson, Estų Meno Centro pirmininkė. Ukrainiečių vardu senatoriui sveikino jų Kongreso gen. sekretorius Y. Shymko. Estų solistė padainavo keletą dainų. Pagaliau suakutinininkas pasakė ilgesnį kalbą, išreiškdamas padėką ir pabrėždamas pagrindines savo veiklos idėjas. Išreiškė viltį, kad kada nors galės prabilti laisvuose Baltijos kraštuose. Visi pokylio dalyviai sustojė ilgai plojo, atsidėkodami senatoriui bei istorijos profesoriui P. Yuzykui už nuveiktus darbus pavergtom tautom.

Tautybių savaitė — Karavanas buvo baigtas liepos 1 d. specialiu pokyliu "Royal York" viesbutyje. Dalyvavo per 1.500 įvairių paviljonų darbuotojų. Pokylio metu buvo paskelbti premijų laimėtojai. Pirmoji vieta iš 58 teko "Varšuvos" paviljonui. Karavano karalaite išrinkta 21 metų amžiaus japonė Noreen Hoita, princesė — filipinietė Z. N. Ramos, profesinės terapijos studentė. Žymenys už geriausią maistą, programą ir aprangą teko Manilos paviljonui. Kiti žymenys paskirti: Kanados operos paviljonui už specialią programą, skotų "Perth" paviljonui — už geriausią muzikinį teatrą, skotų "Glasgow" paviljonui — už geriausią burmistrą, estų "Talinui" — už geriausius meno rodinius bei rankdarbius, olandų "Amsterdamui" — už geriausią vidaus įrengimą, japonų "Tokijui" — už geriausią išorę, ukrainiečių "Lvivui" — už geriausią choreografiją. Dešimt paviljonų gavo pagrįmtu laktus už dalyvavimą Karavane per 10 metų be pertraukos. Siemet Karavaną apylankė 2.066.513 asmenų. Lietuvių paviljonas "Vilnius" apylankė apie 30.000 asmenų. Lankytojų tarpe buvo daug lietuvių iš JAV, atvykusių į Pasaulio Lietuvių Dienų. Meninę programą atliko "Atžalynas", "Gintaras" ir Stepo Kairio muzikinis vienetas.

Lietuvių Enciklopedijos (lietuvių ir anglų kalbomis) leidėjas J. Kapočius, lankydamsis "T2" redakcijoje, pareiškė, kad jau baigiamas spausdinti paskutinis (VI) Encyklopedija Lituanica tomas. Pas jį dar galima gauti abi enciklopedijas.

Kun. P. Urbaitis, salezietis, buvęs misijonieriumi Kinijoje, dabar gyvenas Brazilijoje, lankėsi Toronte Pasaulio Lietuvių Dienų metu. Čia rado daug buvusių saleziečių auklėtinių bei jų šeimų. Sao Paulo mieste saleziečiai yra perėmę lietuvių Sv. Kazimiero parapiją iš jėzuitų. Kol kas ten dirba 4 kunigai. Darbo esą daug, bet reikia finansinės paramos. Toronto Prisikėlimo par. bankelyje yra atidaryta sąskaita nr. 2505 kun. P. Urbaičio vardu. Jei kas norėtų paremti saleziečių darbą Brazilijoje, gali savo duoklę siųsti per minėtą bankelį.

MYLIMAI MAMYTEI

A+A

STASEI GRIGAITIENEI

tragiškai žuvus,

dukrai ALDONAI VITKIENEI, jos šeimai, visiems giminėms bei artimiesiems reiškiamė nuosirdžią užuojautą —

E. L. Rudaičiai

Paliko liūdesį ir skausmą, Paliko gimines, draugus — Viešpats atvykti ten įsakė, Ten paruoštas jiems dangus

L. MEŠKAUSKIENEI ir jos vyrui, liūdintiems dėl

SESUTĖS bei SVAINIO

mirties, taip pat giminėms, reiškiamė gilią užuojautą —

Keliačiai

A+A

BARBORAI RZESZOWSKIENEI

netikėtai iškeliavus amžinybėn, jos seserim — REGINAI ir STASEI GEIDUKYTĖMS bei kitiems giminėms reiškiamė nuosirdžią užuojautą —

G. Adomaitienė Nina ir Valis Kuprevičiai

ATEITININKŲ

STOVYKLA

liepos 23–rugsjūčio 5 d.d. Prisikėlimo parapijos stovyklavietėje Wasagoje.

Kviečiami visi berniukai ir mergaitės (ir neateitininkai) 6-17 metų amžiaus. Bus sudarytos dvi grupės pagal amžių. Stovyklai vadovaus patyrę vadovai. Prašome registruotis iš anksto Prisikėlimo parapijos raštineje tel. 533-0621 arba pas dr. O. Gustainienę tel. 445-4521

Ateitininkų tėvų komitetas

EUROPIEČIŲ GRUPĖ

organizuojama Toronte pirkti 1, 2 ir 3 miegamųjų butams pigia kaina su mėnesiniais mokėjimais (mažesniais už jūsų nuomas) geriausiame Mississaugos rajone, arti prekybos centrų, mokyklų ir susisiekimo. Teirautis angliškai nuo 9 v.r. iki 5 v.p.p.

tel. 787-1766, o po 6 v.v. tel. 626-6198.

Darbas sekretorei

Skelbimų agentūra ieško pastoviai ir įdomiai pozicijai patyrusios sekretorės: gerai mokančios anglų kalbą, puikiai rašančios mašinėlė, malonaus elgesio, galinčios laisvai keliauti. Patirtis ryšių palaikyme (public relations) arba skelbimų srityje pageidaujama.

Kreiptis: Mr. Stan Martyn, New Canadian Publications (416) 787-1765.

PADEKA ATISVEIKINANT

Melburno Dainos Sambūrio ir dirigentės Danutės Levickienės vardu tiriamie nuosirdžiai ačiū mieliesiems Toronto lietuviams už gražų Australijos choristų priėmimą ir už vaišingą globojimą Pasaulio Lietuvių Dienų metu. Ypatinga padėka tenka V-sios S. Amerikos Lietuvių Dainų Šventės organizacijai komitetui ir jo pirmininkui J. R. Simanavičiui už sudarytas sąlygas Dainos Sambūriui šioje šventėje dalyvauti.

Mes buvome maloniai nustebinti Toronto lietuvių kolonijos aktyvumu ir nuveiktais darbais. Mūsų paskirame koncerte atsilankiusi publika buvo mums be galo atlaidi, entuziastinga ir artima. Mūsų pasirodymo šiltas priėmimas bei "Varpo" choro draugystė mums sujaukino iki širdies gelmių.

Australijos lietuvių per savo krašto valdybą ir per Melburno apylinkės valdybą prašė perduoti karštus linkėjimus Kanados lietuviams ir visiems Pasaulio Lietuvių Dienų dalyviams. Grįžę mes galėsime su pasididžiavimu pranešti, jog torontiečiai mums sudarė puikiausias sąlygas atstovauti Australijos lietuviams.

Iš Australijos PL Dienose dalyvavo arti 200 asmenų — sportininkai, choristai, jų šeimų nariai ir palydovai. Daugelis jų lankėsi Anapilio sodyboje ir "T2" redakcijoje. Pareigūnai spėjo pasižymėti šias pavardes: J. Sulcienė, V. Sulcas, M. Bučelienė, L. Bučelis, A. Kaminskienė, Č. Valodka, V. Ališauskas (užsisakė "T2" ir paliko auką), A. Skeivienė, E. Slonskis, J. Karpavičius, D. Karpavičienė, M. Žiogienė, V. Žiogas, Ivaškevičius ir kiti.

Kęstutis Lynikas, MDS valdybos pirmininkas Algis Šimkus, išvykos vadovas

MONTREALQUE

I Pasaulio Lietuvių Dienas buvo nuvykę daug Montrealio lietuvių. Dalyvavo choristai, sportininkai, veikėjai, jaunimo atstovai ir kiti tautiečiai. Iškilioji mūsų Gina Čapkauskienė buvo dainų šventės soliste — dainavo solo dalį drauge su jungtiniu choru ir simfoniniu orkestru. Daugumas montrealiečių buvo apsiostoję pas savo gimines arba pažįstamus.

Kun. J. Aranauskas, SJ, išvyko atostogų ir grįš į Montrealį rugpjūčio pradžioje. Kun. A. Grauslys iš Čikagos atostogauja Montrealyje.

Tradicinė AV parapijos išvyka į Palangos pušyną buvo surengta liepos 9 d. Ten buvo atlaikytos ir pamaldos. Giedojo parapijos choras, kuriam ta proga buvo suruoštas pagerbtuvinis priėmimas. Vasaros atostogų metu choras atostogauja ir sekmadienį pamaldose negieda.

Dr. A. Adomonis, atlikęs gydytojo stažą Bostone, grįžo į Montrealį su savo žmona Kristina (Baltaitė) ir apsigyveno "Royal Victoria" ligoninėje pastate "La Cité". Vėliau atidarys ir privatų gydytojo kabinetą Montrealyje.

Ištekėjo: Lorraine Smith (Liubaitės dukte) už Huberto Atkinsono, Nijolė Jungmeisterytė — už Aboud. Pastarosios jungtuvės įvyko syry ortodoksų šventovėje.

Serga Pranas Keturka "Reddi Memorial" ligoninėje.

Rasa Lukoševičiūtė dalyvavo PL Dienose Toronte ir buvo antrąją dainų šventės pranešėja. Ji gražiai pranešinėjo jaunimo dalį.

Jonas Narbutas parashė platų veiklą "Sportas nepriklausomoje Lietuvoje" ir jį išleido savo lėšomis. Jau atspausdinta pirmoji dalis M. Morkūno spaustuovėje Čikagoje. Knygoje yra 432 psl. Surinkta daug vertingos medžiagos ir nuotraukų. Besidomintiems sportu tai įdomus leidinys. K.

Sibirinių trėmimų minėjimas. Nie-

kada dar nebuvo taip garsiai ir reikšmingai Montrealyje priminta pasauliui bedieviško bolševizmo padaryta skriauda ir neteisybė baltiečių tautoms, kaip šiais metais. Nuo 4 val. 30 min. jaunimo būriai su vėliavomis, plakatais vaikščiojo miestą gatvėmis, dalindami praeiviams informacijas ir skelbdami per garsiakalbius rusiško bolševizmo nusikaltimus, melagystes ir apgaulę. 7 v. gausiai susirinkusi minia padėjo Dominion Square prie Nežinomo Kario paminklo vainiką. Po to 7 val. 30 min. gausi minia suėjo į katedrą, kur įvyko ekleumenės visų trijų tautų pamaldos. Dekanas A. Vaitkus, kun. H. Laanneots ir kun. J. Kubilius su maldomis, pamokslu ir giesmėmis baigė šį svarbų, skausmingą ir reikšmingą minėjimą. Liet. Bendruomenės pirm. A. Kličius savo žodyje priminė Kanados ir Kvebeko valdžioms, kad lietuviai, latviai ir estai niekuomet neužmiršų tų bausių skriaudų, bolševikų padarytų baltiečių tautoms. "Gintaro" ansamblio orkestras lydėjo eitynes ir šokius. Aušros Vartų ir estų chorai giedojo per pamaldas ir "Libera" už nukankintus už religiją ir laisvę tremtinius. P. B.

Ka kurie montrealiečiai, nuvykę į sovietų okupuotą Lietuvą, mėgsta pasimiklyti jos paverėjams. Konunistinis dienraštis "Tiesa" š.m. birželio 6 d. laidoje rašė, kad, esą "tarybų" Lietuvoje viešėjo Montrealio lietuvių sūnų ir dukterų pašalpinės draugijos 35 žmonių grupė. "Tiesos" redakcijoje Vilniuje lankėsi grupės vadovė bei minėtos draugijos sekretorė Janina Vilkelienė ir grupės narys Albertas Norkeliūnas. Daugiau sia smilkė, pasak "Tiesos", J. Vilkelienė, sakėsi esanti "sužavėta gražiais jūsų pasiekimais socialistinėje Tarybų Lietuvoje". A. Norkeliūnas pareiškė: "Imponuoja ir žavi Tarybų Lietuvos vystymosi dinamiskumas. Zavi jūsų jaunimas, tikras dėl savo šviesios ateities". Jeigu tai montrealiečių žodžiai, reikia stebėtis jų neapdairumu. Mtr.

Greitas ir tikslus patarnavimas!

Tel. Bus.: 722-3545

Res.: 256-5355

PETRAS ADAMONIS

C. I. B.

GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

3907 A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE.

"LITAS"

ADRESAS: 1465 DE SEVE STREET MONTREAL, QUE. H4E 2A8. TEL. 766-5827

MOKA UŽ:		DUODA PASKOLAS:	
Einamoji s-tos	6.0 %	Asmeninės	10.5 %
Taupoji s-tos	8.25 %	Nekiln. turto	10.0 %
Pensijų planas	8.5 %	Cėkių kredito	12.0 %
Term. ind. 1 m.	9 %	Investicines	10.5 %
Term. ind. 2 m.	9.25 %		
Term. ind. 3 m.	9.5 %		
Duoda nemokamą gyvybės apdraudą iki \$2,000 už taup. s-tos sumas.		Nemok. gyvybės apdr. iki \$10,000 už paskolos sumą.	

KASOS VALANDOS:

1465 De Seve St., pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 iki 3 v.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 12 iki 8 v.; sekmadieniais nuo 10.45 iki 12.45 v. Sekmadieniais nedirbama vasarą nuo gegužės 15 iki spalio 15 d. ir per visus ilgiausius savaitgalius.

3907-A Rosemount Blvd.: pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 6 iki 8 v. vakaro ir penktadieniais nuo 1 iki 8 v. vakaro.

"Darbininko" (savaitraščio) redaktorius kun. dr. K. Bučmys, OFM, PL Dienų proga apylankė "T. Žiburius", apžiūrėjo spaustuė, domėjosi redakciniais reikalais, juoba, kad prieš keliolika metų, gyvendamas Toronte, talkino jiems straipsniais; kurį laiką dirbo "T2" redakcijoje, pavaduodamas redaktorių.

Kun. V. Martinkus, Providence, R.I., lietuvių parapijos klebonas, dalyvavo PL Dienose su gausia savo parapijietėjų grupe. Jis yra duosnus spaudos rėmėjas — atsiuntė rėmėjo prenumeratą ir dar pridėjo \$30. Dėkojame už paramą.

Muz. Br. Budriūnas, vienas iš dainų šventės dirigentų, "T2" skaitytojas, su Ponia "T2" redakcija ir pasidalino išpučiais iš praėjusios dainų šventės. Jis skatina savo išleistas lapelius (su gaidomis) pakeisti dainą "Ilgiausių metų" geriau skambancia ir lietuviškesne daina "Valio".

Buvęs "Laisvės radijo" lietuvių skryiaus vedėjas J. Laučka su Ponia, gyvenantis Vašingtone, dalyvavo PLB seime bei PL Dienose ir paruošė reportažą, skirtų pavergtai Lietuvai. "Amerikos Balsui" atstovavo R. Sakadolskis.

Iš Kalgario "T2" redakcijoje lankėsi V. Grigienė ir J. A. Vyšniauskai. V. Grigienė pabuvo Toronte ilgesnį laiką, dalyvavo sibirinių trėmimų minėjime ir PLD renginiuose.

Br. Abramonis, meniškų dirbinių drožėjas, lietuvių spaudos bendradarbis, kūrėjas-savanas, lankydamsis Anapilyje, paaukojo "T2" \$50. Dėkojame už nuosirdžią paramą.

Vietoje gėlių a.a. Barboros Rzeszowskienės laidotuviams paaukojo \$20 "T. Žiburiams" — N. ir V. Kuprevičiai, G. Adomaitienė. Dėkojame už paramą.

PL Dienų proga "T2" lankėsi buvęs torontietis prof. B. Vaškelis, St. Vaškelienė, dr. A. Vygtantas, p. Vygtantienė, p.p. Kudžmos ir jų bičiuliai bei palydovai.

A. ir A. Vosyliai iš Los Angeles miesto apylankė Anapilio sodybą ir kitas lietuvių institucijas Toronte. Jiedu su šeima buvo apsiostoję pas p. Beinoriene.

Lietuviškos spaudos rėmėjai, lankydami PLD proga "T2" redakcijoje, paliko ir aukų: J. Barzdaitienė — \$10, O. M. Kantienė — \$10, B. Dukienė — \$10, V. H. Dargužas iš Sveicarijos — \$20, J. ir A. Spreinaičiai iš Los Angeles — \$28, M. ir V. Žiogai iš Australijos — \$20, A. ir A. Paulauskai iš Kalifornijos — \$20, A. Skabeikienė — \$20, M. K. ir J. Marčiukaitiai — \$25, muz. Mamaitis — \$25, p. Čepelė iš Čikagos — \$10, O. Razu-tienė — \$10, Vyt. Semaška — \$10, V. Jonaitis — \$10, Stp. Bučmys — \$600. Tai tik dalis aukotojų. Pilnas jų sąrašas bus paskelbtas vėliau. Visiems reikšiami nuosirdžią padėką.